

ΤΕΙ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ:

ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΜΟΝΑΔΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**"Η ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΩΣ ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΣ
ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & Η ΕΜΠΛΟΚΗ
ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΝΑΥΠΛΙΟΥ"**

**Εισηγητής:
Μπιτσάνη Ευγενία**

**Σπουδάστρια:
Οικονόμου Ιωάννα**

ΚΑΛΑΜΑΤΑ 2000

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ	5
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	6
ΜΕΡΟΣ 1^ο	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1	
<u>ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ – ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΠΟΣΑΦΗΝΙΣΕΙΣ –</u>	
<u>ΘΕΩΡΗΤΙΚΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ</u>	10
1.1. ΓΕΝΙΚΑ ΠΕΡΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ	10
1.2. ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΡΑΤΟΣ ΚΑΙ Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΈΝΩΣΗ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΟΝ	
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ	12
1.2.1. ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΈΝΩΣΗΣ	14
1.3. ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ	20
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2	
<u>ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΝΟΜΟΥ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ ΤΗΣ ΕΥΡΥΤΕΡΗΣ</u>	
<u>ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΟΥ ΝΑΥΠΛΙΟΥ</u>	23
2.1. ΒΑΣΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ - ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΤΑΣΕΙΣ ΣΕ	
ΕΠΙΠΕΔΑ ΝΟΜΟΥ ΚΑΙ ΔΗΜΟΥ	23
2.2. ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ	24
2.3. ΕΝΕΡΓΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ – ΑΝΕΡΓΙΑ Ν. ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	27
2.4. ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ	27
2.5. ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	30
2.6. ΔΕΙΚΤΗΣ ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΗΣ ΓΗΡΑΝΣΗΣ	30
2.7. ΔΕΙΚΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΒΑΡΩΝ	31
2.8. ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ	31
2.9. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	32

2.10. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ	34
2.11. ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ	35

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΟΙ ΠΟΡΟΙ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΤΟΥ ΝΑΥΠΛΙΟΥ **44**

3.1. ΦΥΣΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ	44
3.2. ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ	46
3.2.1. ΜΟΥΣΕΙΑ	49
3.2.2. ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΜΝΗΜΕΙΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ	52
3.3. ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΤΟΥ ΝΑΥΠΛΙΟΥ	58
3.3.1. ΧΩΡΟΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ	59
3.4. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ	61
3.4.1. ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΝΗΣΙΔΑΣ ΜΠΟΥΡΤΖΙ	61
3.5. ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΟΥ ΝΑΥΠΛΙΟΥ	63
3.5.1. ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	67
3.5.2. ΕΘΝΙΚΑ – ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	72

ΜΕΡΟΣ 2^ο

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Η ΕΙΚΟΝΑ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΥ ΝΑΥΠΛΙΟΥ ΣΗΜΕΡΑ **74**

4.1. Το Ναύπλιο μπροστά στην τουριστική πολιτιστική ανάπτυξη	74
4.2. Φορείς οι οποίοι εμπλέκονται στις διαδικασίες πολιτιστικής ανάπτυξης της περιοχής	78
4.3. Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Αργολίδας	80
4.3.1. Πρωτοβουλίες επιμόρφωσης και σύγχρονης επαγγελματικής κατάρτισης	81
4.4. Οι κοινωνικές επιπτώσεις της ανάπτυξης στην τοπική κοινωνία	86

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Η ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ

89

5.1. ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ	89
5.2. ΔΟΜΗ – ΟΡΓΑΝΩΣΗ – ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΝΑΥΠΛΙΟΥ (ΔΕΠΑΝ)	93
5.2.1. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΔΕΠΑΝ	96
5.2.2. ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	96
5.2.3. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	96
5.2.4. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	97
5.2.5. ΤΟΜΕΑΣ ΘΕΑΤΡΟΥ	97
5.2.6. ΤΟΜΕΑΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΒΟΛΗΣ	101
5.2.7. ΤΟΜΕΑΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ (ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΛΕΣΧΗ ΝΑΥΠΛΙΟΥ)	103
5.2.8. ΤΟΜΕΑΣ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗΣ	104
5.2.9. ΤΟΜΕΑΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ	105
5.2.10. ΤΟΜΕΑΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ	106
5.2.11. ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ	109
5.2.12. Η ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΔΕΠΑΝ	111
5.2.13. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΕΠΑΝ	114
5.2.14. ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΔΗΜΑΡΧΟΥ	119
5.3. ΣΥΝΔΕΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΤΟΥ ΝΑΥΠΛΙΟΥ ΑΠΟ ΤΟ ΔΗΜΟ	126
5.4. ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ Η ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΕΡΓΩΝ ΥΠΟΔΟΜΗΣ	128
5.4.1. ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	129
5.4.2. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΜΕ ΑΛΛΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ	130

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΕΡΕΥΝΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΝΑΥΠΛΙΟΥ 131

6.1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	131
6.2. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ	132
6.3. ΑΝΑΛΥΣΗ – ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ	135
6.3.2. ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΝΑΥΠΛΙΟΥ	141
6.3.3. ΑΝΑΛΥΣΗ – ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ	146
6.4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	149
6.5. ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ	150
<u>ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ</u>	<u>157</u>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

Ν.Α.	Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
Τ.Α.	Τοπική Αυτοδιοίκηση
ΥΠ.ΠΟ.	Υπουργείο πολιτισμού
Φ.Ε.Κ.	Φύλλο Εφημερίδας Κυβέρνησης
Ε.Τ.Π.Α.	Ευρωπαϊκό Τεχνογνωσιακό Πρόγραμμα Ανταλλαγής
Ε.Κ.Τ.	Ευρωπαϊκό Κοινοτικό Ταμείο
Π.Δ.	Προεδρικό Διάταγμα
Δ.Σ.	Δημοτικό Συμβούλιο
Ε.Ο.Τ.	Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού
Π.Ε.Π.	Περιφερειακό Επιχειρησιακό πρόγραμμα
Ν.Ε.Λ.Ε.	Νομαρχιακή Επιτροπή Λαϊκής Επιμόρφωσης
Σ.Λ.Ε.	Συμβούλιο Λαϊκής Επιμόρφωσης
Ν.Α.Α.	Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Αργολίδας
Ο.Α.Ε.Δ.	Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού
ΕΛ.ΤΑ.	Ελληνικά Ταχυδρομεία
Π.Λ.Ι.	Πελοποννησιακό Λαογραφικό Ίδρυμα
ΔΗ.ΘΕ.ΝΑ.	Δημοτικό Θέατρο Ναυπλίου
Ε.Κ.Υ.	Εσωτερικός Κανονισμός Υπηρεσιών
Ε.Ε.	Ευρωπαϊκή Ένωση

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

«Λες, δεν υπάρχει Παράδεισος. Και όμως, κατοικώ στο Ναύπλιο». Η φράση του Χρήστου Κατσιγιάννη δείχνει να συνοψίζει με τον πιο απλό τρόπο την επικρατούσα ανά την Ελλάδα αλλά και το εξωτερικό άποψη που θέλει την πολιτεία τ' Αναπλιού να θεωρείται ως μια από τις ομορφότερες πόλεις της Ηπειρωτικής Ελλάδας.

Σ' αυτόν τον όμορφο τόπο πρωτοείδε ο θεός Ποσειδώνας την πανέμορφη κόρη του Δαναού Αμυμώνη και την ερωτεύθηκε. Από την ένωσή τους γεννήθηκε σε κάποια ακτή της Εύβοιας ο Ναύπλιο που σαν ανδρώθηκε έφτασε με το καράβι του, στο μυχό του Αργολικού κόλπου και ίδρυσε εκεί τη φέρουσα τ' όνομά – του – αρχαία πόλη της Ναυπλίας.

Η καίρια για τις θαλάσσιες επικοινωνίες θέση του αλλά και η φυσική προστασία που του προσέφερε ο – σχεδόν ολόγυρα βρεχόμενος από τη θάλασσα – απότομος βράχος της Ακροναυπλίας, θα χρήσουν το Ναύπλιο από τη Νεώτερη κιόλας Νεολιθική εποχή ως ιδανικό τόπο κατάκτησης καθώς θα γνωρίσει – τη μια πίσω από την άλλη – τις εισβολές Αργείων, Αβαρών, Γόθων, Οστρογόθων, Σλάβων και Αλβανών, Βυζαντινών, Φράγκων, Ενετών, Τούρκων ως το 1822 που οι εξεγερμένοι Έλληνες υπό τη διοίκηση του ικανού Σταΐκου Σταϊκόπουλου θα αλώσουν το Παλαμήδι, ελευθερώνοντας τ' Ανάπλι. Τον Ιανουάριο του 1823 το Ναύπλιο θα ορισθεί ως έδρα προσωρινής κυβέρνησης του μαχόμενου Ελληνικού Έθνους. Εδώ θα αποβιβαστεί τον Ιανουάριο του 1828 ο πρώτος κυβερνήτης της Ελλάδας που θα βρει όμως τραγικό θάνατο στις 27 Σεπτεμβρίου του 1831, θύμα δολοφονίας έξω από την εκκλησία Αγίου Σπυρίδωνα. Μετά από δύο έτη αβεβαιότητας κι αναρχίας το Γενάρη του 1833 αφικνείται στο λιμάνι του Ναυπλίου ο βασιλιάς Όθωνας με συνοδεία 36 ξένων πλοίων και πολυμελή ακολουθία. Τον

επόμενο χρόνο θα μεταφέρει την πρωτεύουσα της Ελλάδας στην πόλη των Αθηνών.

Ολάκερη η πόλη, ένα μουσείο σήμερα κι όμως τόσο ζωντανή αποτελεί αρχιτεκτονικό σύμπλεγμα από κτίρια φράγκικα, ενετικά και τούρκικα, λαϊκά και νεοκλασικά, διάσπαρτη με φαρδύς δρόμους, μικρές και μεγάλες πλατείες, οθωμανικές κρήνες, κανόνια, μνημεία, αγάλματα κι όμορφα πάρκα το Ναύπλιο κατακτά τον επισκέπτη πριν το κατακτήσει εκείνος.

Η παρούσα εργασία με τίτλο «Η πολιτιστική ανάπτυξη ως παράμετρος της τοπικής ανάπτυξης και η εμπλοκή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης – Το παράδειγμα του Δήμου Ναυπλίου» στόχο έχει ν' αναδείξει τον πολιτισμό και την πολιτιστική δραστηριότητα ως το βασικό συντελεστή ανάπτυξης μιας ελληνικής πόλης καθόσον η ανάπτυξή του μεταπολεμικά στηρίχθηκε αποκλειστικά στην εκμετάλλευση των πολιτιστικών πόρων της περιοχής με αποτέλεσμα ν' αναπτυχθεί, ιδιαίτερα τις δεκαετίες '70, '80 μαζικό ρεύμα τουρισμού. Προς απόδειξη της υπόθεσής μας αυτής επιλέξαμε για μελέτη περίπτωσης το Ναύπλιο. Έτσι η παρούσα εργασία καλείται να καλύψει τα εξής ερωτήματα:

- ✓ Ο πολιτισμός αποτελεί πράγματι συνιστώσα της αναπτυξιακής διαδικασίας;
- ✓ Ποια η εικόνα ανάπτυξης του Ναυπλίου;
- ✓ Ποιοι φορείς εμπλέκονται στην αναπτυξιακή διαδικασία;
- ✓ Αξιοποιήθηκαν οι πολιτιστικοί πόροι της περιοχής;
- ✓ Υπήρξε σύνδεση πολιτισμού με την τουριστική ανάπτυξη του τόπου;
- ✓ Αν ναι ποιες οι συνέπειες αυτής της σύνδεσης;
- ✓ Η Τ.Α. (Δήμος Ναυπλίου) πως παρεμβαίνει στην πολιτιστική ανάπτυξη της πόλης;

- ✓ Ποια η πολιτιστική πολιτική του Δήμου;
- ✓ Ποια η στάση της Τοπικής Κοινωνίας στην μορφή αυτή ανάπτυξης του Ναυπλίου;

Η εργασία δε, διαμορφώνεται ως εξής: Αποτελείται από δύο μέρη:

Το πρώτο μέρος αποτελείται από τρία κεφάλαια και το δεύτερο μέρος αποτελείται επίσης από τρία κεφάλαια. Το πρώτο κεφάλαιο του πρώτου μέρους αναφέρεται στο ρόλο του ελληνικού κράτους και της ευρωπαϊκής ένωσης απέναντι στον πολιτισμό καθώς και στο ρόλο της τοπικής αυτοδιοίκησης στη διαμόρφωση της πολιτιστικής ανάπτυξης με τα μέσα που εκφράστηκε. Στο δεύτερο κεφάλαιο αναφέρονται τα στοιχεία του νομού Αργολίδας και της ευρύτερης περιοχής του Ναυπλίου που αποτελούν τη σημερινή εικόνα της πόλης. Στο τρίτο κεφάλαιο παρουσιάζονται οι πολιτιστικοί και φυσικοί πόροι καθώς και το πολιτιστικό κεφάλαιο του Ναυπλίου.

Στο τέταρτο κεφάλαιο της εργασίας και στο δεύτερο μέρος αυτής παρουσιάζεται η εικόνα της ανάπτυξης του Ναυπλίου καθώς και οι φορείς που εμπλέκονται στις διαδικασίες πολιτιστικής ανάπτυξης της περιοχής καθώς και οι κοινωνικές επιπτώσεις της ανάπτυξης στην τοπική κοινωνία. Στο πέμπτο κεφάλαιο αναφέρεται η παρέμβαση του δήμου στην πολιτιστική ανάπτυξη της πόλης καθώς και η δράση του δήμου για τη βελτίωση και δημιουργία έργων υποδομής.

Τέλος πραγματοποιήθηκε έρευνα η οποία αποτελεί το έκτο και τελευταίο κεφάλαιο της εργασίας, με τη διακίνηση σε θετικό κλίμα ερωτηματολογίων προς ενίσχυση της υπόθεσης εργασίας. Στηρίχθηκε αφενός μεν στη συλλογή υλικού από πρωτογενείς πηγές, στην επιτόπια έρευνα και συμμετοχική παρατήρηση καθώς και στην συλλογή υλικού από δευτερογενείς πηγές, μελέτη βιβλιογραφίας, επισκόπηση τοπικού

τύπου, συλλογή άρθρων, νόμων κ.λ.π. αφετέρου δε στη σύνταξη, διακίνηση και συμπλήρωση ερωτηματολογίου:

α) Από τους πολιτιστικούς φορείς της πόλης με σκοπό την καταγραφή και ανάλυση αυτών ούτως ώστε ν' αναδειχθεί η συμμετοχή ή όχι της τοπικής κοινωνίας στη πολιτιστική ανάπτυξη της πόλης και

β) Από τυχαίο δείγμα επισκεπτών του Ναυπλίου, με στόχο τη συγκέντρωση και αξιοποίηση πληροφοριών σχετικά με την ποιότητα των παρεχομένων υπηρεσιών της πόλης στους επισκέπτες της και με την προοπτική του πολιτιστικού τουρισμού.

Δυστυχώς δεν πραγματοποιήθηκε η έρευνα ενός ακόμη ερωτηματολογίου που αφορούσε την ποιοτική και ποσοτική αναβάθμιση του πολιτιστικού επιπέδου των κατοίκων λόγω πίεσης χρόνου.

Ευχή όλων είναι το Ναύπλιο να διατηρήσει και στο μέλλον την πλούσια πολιτιστική δραστηριότητά του ώστε να μην ξεχαστεί η ιστορική μνήμη του τόπου αυτού.

Για την εκπόνηση της μελέτης θα πρέπει να ευχαριστήσω τους υπεύθυνους του Δήμου για τη συγκέντρωση υλικού και πληροφοριών: κ. Κώστα Θ. Χαραμή (Δήμαρχο Ναυπλίου), κ. Χρονοπούλου Σοφία (Υπεύθυνη Δημοσίων Σχέσεων και δημοτικός υπάλληλος της ΔΕΠΑΝ).

Ιδιαιτέρως πρέπει να ευχαριστήσω την επιβλέπουσα καθηγήτριά μου κ. Ευγενία Μπιτσάνη για την αμέριστη συμπαράσταση και βοήθειά της στην εκπόνηση αυτής της εργασίας.

ΜΕΡΟΣ 1^ο

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ – ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΠΟΣΑΦΗΝΙΣΕΙΣ – ΘΕΩΡΗΤΙΚΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ

1.1. Γενικά περί πολιτισμού

Το αντικείμενο που καλύπτει στις μέρες μας η έννοια πολιτισμός παρουσιάζεται εξαιρετικά ευρύ και αυτός είναι ο κύριος λόγος που ωθεί στην εμπορευματοποίηση του θέματος σε μεγάλο βαθμό από όλους εκείνους τους παράγοντες οι οποίοι προωθούν και πωλούν το πολιτιστικό προϊόν. Η διάκριση ανάμεσα στα δύο είδη του πολιτισμού, τον τεχνικό και τον πνευματικό, δίνει την πεμπτούσια της έννοιας μέσα από θεσμούς όπως ο τουρισμός που έχουν να επιδείξουν και τις δύο μορφές του και μάλιστα στον υπερθετικό βαθμό.¹

Ο μεν τεχνικός πολιτισμός (civilization) είναι το αποτέλεσμα των ενεργειών των ανθρώπων πάνω στις εξωτερικές δυνάμεις της φύσης δηλαδή αναφέρεται στα τεχνικά μέσα και στο επίπεδο της υλικής μόνο ζωής των ανθρώπων (standards of life).

Ο δε πνευματικός πολιτισμός (culture) που έχει μεταφραστεί στα ελληνικά «κουλτούρα» είναι το αποτέλεσμα των ενεργειών του ανθρώπου στις εσωτερικές του δυνάμεις, δηλαδή αφορά στις μορφές της κοινωνικής συμβίωσης και τις επιτεύξεις της πνευματικής ζωής. Καθορίζει σε μεγάλο βαθμό τον τρόπο ζωής, τις αιτίες και την

¹ Μαγνήσαλης Γ. Κώστας, «Πολιτισμός και επιμέρους πολιτισμός», Εκδόσεις INTERBOOKS, Αθήνα 1997, σελ. 206

προσωπικότητα επηρεάζοντας στη συνέχεια και τις όποιες αγοραστικές αποφάσεις των πολιτών κάθε έθνους.

Σε ότι αφορά την «εμπορευματοποίηση» των πολιτιστικών στοιχείων ο πολιτισμός περιλαμβάνει αναλυτικά τα ακόλουθα:²

- τους αρχαιολογικούς χώρους και τα αρχαιολογικά μουσεία – μνημεία.
- τα λαογραφικά – εθνογραφικά στοιχεία και τα λαογραφικά μουσεία.
- τους θρησκευτικούς και προσκυνητικούς τόπους λατρείας.
- τα ετήσια εθνικά και τοπικά «φεστιβάλ» παραδοσιακών δεδομένων.
- τα σχετιζόμενα με παραδοσιακή και μοντέρνα τέχνη (λ.χ. γλυπτική, ζωγραφική, μουσική, χορός).
- τα αρχιτεκτονικά δεδομένα των επιμέρους περιοχών όπως διασωζόμενοι οικισμοί, παραδοσιακοί οικισμοί.
- τα μνημεία διασωζόμενου φυσικού κάλλους (εσχάτως και του τεχνητού)
- τα κάθε μορφής μουσεία ανάδειξης της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς.

Σύμφωνα με την άποψη του σύγχρονου Άγγλου ιστορικού Άρνολντ Τόϋμπι (Toybee) η μετατροπή μιας κοινωνίας από πρωτόγονη σε πολιτισμένη συνίσταται στη μετάπτωση από την κατάσταση της στασιμότητας σε μια διαρκή δραστηριότητα. Η αρχική αυτή δημιουργική δραστηριότητα γίνεται η αφετηρία για την εξέλιξη του πολιτισμού. Σημαντικό ρόλο για την πολιτιστική πρόοδο ασκεί και η ομαδική

² Χρήστου Ευελπίδη, «Πολιτισμός και πολιτισμοί», Εκδόσεις Πατάκη, Αθήνα 1996, σελ. 14

προσπάθεια την οποία ενισχύουν η έμφυτη κοινωνικότητα, η πνευματικότητα και η γλώσσα του ανθρώπου.

Στο χώρο του πνεύματος μεγάλα επιτεύγματα θεωρήθηκαν η γλώσσα, οι αριθμοί, η γραφή, η επιστήμη, η τέχνη, η παιδεία και στο χώρο της ηθικής η θρησκεία, το δίκαιο, τα ήθη και τα έθιμα, η μόρφωση της ηθικής συνείδησης.³

Ο πολιτισμός για να είναι ολοκληρωμένος είναι ανάγκη να έχει παράλληλη ανάπτυξη και στις δυο μορφές του που τον εκφράζουν. Η ισορροπία αυτή εξασφαλίζει στα άτομα και στους λαούς την ευημερία και ουσιαστική πρόοδο. Με άλλα λόγια οι προσπάθειες πρέπει να κατευθύνονται στη δημιουργία όρων για την πρωτογενή άνθιση, παραγωγή πολιτιστικών αγαθών.

1.2. Το Ελληνικό Κράτος και η Ευρωπαϊκή Ένωση απέναντι στον πολιτισμό

Ο πολιτισμός είναι η βαριά βιομηχανία της χώρας συνήθιζε να λέει η Μελίνα. Κάποιες στιγμές η φράση έγινε σλόγκαν. Στη συνέχεια ξεχάστηκε στα λόγια αλλά άρχισε να ακολουθείται μια διαφορετική πρακτική, μια πρακτική που μετέτρεπε έναν «φτωχό συγγενή» όπως θεωρούνταν πάντα το Υπουργείο Πολιτισμού, σε δυναμικό οργανωτή που με τη δράση του διεκδικούσε τα πρωτοσέλιδα των εφημερίδων. Βέβαια η Μελίνα ήταν μοναδική και η πρώτη που έδωσε τόση μεγάλη δημοσιότητα και κύρος στο ΥΠΠΟ κάνοντας την υπόθεση ελληνικός πολιτισμός πρωτοσέλιδο στον διεθνή Τύπο. Την επιστροφή των μαρμάρων του Παρθενώνα υπόθεση που υιοθέτησαν όλοι οι μετέπειτα υπουργοί και το εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Μελίνα».

³ Παπανούτσου Ε., «Η κρίση του πολιτισμού μας», Εκδόσεις INTERBOOKS, Αθήνα 1979, σελ. 24-40

Ακολούθησε ο Θάνος Μικρούτσικος που επιτέλεσε πολύ σημαντικό έργο υποδομής. Η αλλαγή του θεσμικού πλαισίου στις κρατικές σκηνές παρά τις συχνά ηχηρές αντιδράσεις των εργαζομένων έφερε σημαντικά αποτελέσματα.

Μετέτρεψε τους γκρίζους και χωρίς καμία γοητεία κρατικούς θεατρικούς φορείς σε πρωταγωνιστές. Παράλληλα προωθήθηκε ο νόμος για τις τιμητικές συντάξεις, δημιουργήθηκε το Εθνικό Πολιτιστικό Δίκτυο, προσδιορίστηκε η εθνική πολιτική για το βιβλίο και ιδρύθηκε το Εθνικό Κέντρο Βιβλίου.

Ο Σταύρος Μπένος παρά το μικρό διάστημα που έμεινε στο υπουργείο θέλησε να λύσει έναν γόρδιο δεσμό που παραμένει άλυτος από το 1932 και φέρνει το όνομα «νόμος για τις αρχαιότητες». Το σχέδιο το ολοκλήρωσε ο Ευάγγελος Βενιζέλος ο οποίος και το υπέγραψε ως υπουργός Ανάπτυξης πια ικανοποιώντας αίτημα πολλών δεκαετιών.

Αυτό που πρέπει να αναγνωριστεί χωρίς καμιά αμφιβολία στο ΥΠΠΟ είναι ότι μπόρεσε να υπερβεί δημιουργικά τη μεγάλη αντίθεση ανάμεσα στη διογκωμένη πολιτισμική κληρονομιά και την σχεδόν ανύπαρκτη πολιτική πολιτιστικής ανάπτυξης. Εκτός από την ενοποίηση των αρχαιολογικών χώρων το δεκαετές πρόγραμμα του υπουργείου περιελάμβανε αναστηλώσεις 25 αρχαίων θεάτρων και ρωμαϊκών ωδείων. Πενήντα (50) κάστρα σ' όλη τη χώρα εντάχθηκαν στο πολιτιστικό γίγνεσθαι. Μπήκε τάξη στη λειτουργία εφορειών αρχαιοτήτων και καθιερώθηκε σύσκεψη με το ΥΠΠΟ μια φορά το χρόνο.

Ταυτόχρονα 36 πόλεις εντάχθηκαν στο Δίκτυο Δημοτικών Κινηματογράφων 14 στο δίκτυο Εικαστικών Εργαστηρίων ενώ παράλληλα δημιουργήθηκε και το Δίκτυο Κινητών Βιβλιοθηκών.

Βέβαια η πολιτική αντιμετώπισε και επικρίσεις. Οι δήμοι αποφάσιζαν ενώ το ΥΠΠΟ χρηματοδοτούσε χωρίς να παρεμβαίνει στις

σοβαρές διαφωνίες που ανέκυπταν ανάμεσα σε καλλιτεχνικούς διευθυντές και παράγοντες των δήμων οι οποίοι επιδιώκοντας την επανεκλογή τους ήθελαν εκδηλώσεις αρεστές και «κατανοητές» με αποτέλεσμα να απαιτούν και τον τελευταίο λόγο στις καλλιτεχνικές επιλογές.

Η πολιτική όμως ανεξαιρέτως των υπουργών που πέρασαν το κατώφλι του ΥΠΠΟ δεν έδειξε να αντιλαμβάνεται την αναγκαιότητα μιας δυναμικής παρέμβασης στις εικαστικές τέχνες. Είμαστε η μοναδική χώρα στην Ευρώπη που δεν διαθέτει ούτε ένα χώρο σύγχρονης τέχνης. Γιατί να διαθέτει το ΥΠΠΟ περίπου 1 δισ. στους ελεύθερους θεατρικούς θιάσους αντί να πραγματοποιήσει μια αίθουσα εικαστικών; Αφού οι θίασοι διαλέγουν το δρόμο του ελεύθερου ανταγωνισμού και αρνούνται να εγκλωβίσουν το ταλέντο τους στις κρατικές σκηνές. Μιλάμε για θέατρα που δεν συγκεντρώνουν απαραίτητο αριθμό θεατών ώστε να βγάλουν τα έξοδά τους.

Για να μην αναφέρουμε τα καλοκαιρινά φεστιβάλ στα οποία συμμετέχει με το δικό του ποσοστό το ΥΠΠΟ. Έτσι, συντηρείται μια ριζωμένη πατερναλιστική αντίληψη η οποία θεωρεί το ΥΠΠΟ κάτι σαν μόνιμο χορηγό. Ποτέ δεν έγινε κατανοητή η έννοια της επιχορήγησης η οποία συνοδεύεται από απίστευτη μιζέρια και διαμαρτυρία για το πόσα λίγα είναι τα χρήματα· άλλωστε οι επιχορηγούμενοι ουδέποτε έδειξαν να ενδιαφέρονται για τις γενικότερες ανάγκες του πολιτισμού στη χώρα μας.

1.2.1. Πολιτιστικά προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η δραστηριότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον πολιτισμό αναπτύσσεται μέσα από τα πολιτιστικά προγράμματα τα οποία έχουν σαν στόχο:

- Την ενθάρρυνση της πολιτιστικής ανάπτυξης και της συνεργασίας μεταξύ των κρατών – μελών και την συμπλήρωση της δράσης τους στον Πολιτιστικό τομέα!
- Την διάδοση της κοινής κληρονομιάς μέσω δράσεων ενθάρρυνσης σε συγκεκριμένους πολιτιστικούς τομείς.

Πριν αναφερθούμε στα πολιτιστικά προγράμματα, θα πρέπει να τονίσουμε ότι οι συνολικοί πόροι δεν είναι ιδιαίτερα σημαντικοί και τα προγράμματα είναι αρκετά πρόσφατα και βρίσκονται σε λειτουργία τα τελευταία 10 χρόνια.

➤ **Leader II**

Το πρόγραμμα αυτό συμπεριλαμβάνει επιχειρησιακά προγράμματα για περιοχές μέχρι 1.000.000 κατοίκους.

Οι ενέργειες που αναπτύσσονται μπορεί να αφορούν και πολιτιστικές δραστηριότητες στον αγροτικό τομέα έτσι ώστε να ενισχυθεί η τοπική πολιτιστική ταυτότητα και η ανάπτυξη του πολιτιστικού τουρισμού κυρίως στις Μεσογειακές χώρες.

➤ **URBAN**

Στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας URBAN χορηγείται κοινοτική ενίσχυση με μορφή δανείων και επιδοτήσεων για την εκτέλεση ολοκληρωμένων αναπτυξιακών προγραμμάτων, που αφορούν ένα γεωγραφικά προσδιορισμένο μέρος μιας πόλης. Το πρόγραμμα απευθύνεται σε πόλεις με πληθυσμό πάνω από 100.000 κατοίκους αλλά αυτό δεν αποκλείει τη δυνατότητα ένταξης πόλης με μικρότερο πληθυσμό αν επιδεικνύουν σοβαρές ιδιαιτερότητες που απαιτούν άμεση ρύθμιση.

Στην πρωτοβουλία εντάσσονται δραστηριότητες ενίσχυσης νέων οικονομικών δραστηριοτήτων σε αστικά συγκροτήματα, τη δημιουργία

θέσεων απασχόλησης κατά τόπους τη βελτίωση της κοινωνικής πρόνοιας, της υγείας και της ασφάλειας και τη βελτίωση των υποδομών και του περιβάλλοντος. Για τη βελτίωση των υποδομών προβλέπεται δυνατότητα χρηματοδότησης για η δημιουργία πολιτιστικών κέντρων, χώρων αναψυχής και άθλησης που αφορούν και εκδηλώσεις της πολιτιστικής ζωής μιας πόλης.

➤ **Καλειδοσκόπιο**

Περιλαμβάνει δράσεις που αφορούν πολιτιστικές εκδηλώσεις, ενθάρρυνση της καλλιτεχνικής και πολιτιστικής δημιουργίας και την πολιτιστική συνεργασία μέσω των νέων τεχνολογικών εξελίξεων. Οι δραστηριότητες περιλαμβάνουν διάφορα είδη καλλιτεχνικής δημιουργίας, όπως τέχνες του θεάματος (χορός, μουσική, θέατρο, όπερα), εφαρμοσμένες τέχνες και οπτικοακουστική δημιουργία.

➤ **EUROFORM**

Στο πρόγραμμα μπορούν να ενταχθούν δράσεις κατάρτισης και ανταλλαγής πολιτιστικών στελεχών των Δήμων από διαφορετικές χώρες – μέλη της Κοινότητας και να επωφεληθούν αμφότεροι από τις εμπειρίες και τεχνογνωσία προβολής των πολιτιστικών τους υποθέσεων.

➤ **ECOS**

Είναι ένα πρόγραμμα που υποστηρίζεται από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Δήμων και Περιφερειών για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και βασικοί στόχοι του είναι να προδιαγράψει και να διαφωτίσει τα πλαίσια συνεργασίας – ανταλλαγής των Οργανισμών Τοπικής και Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης στις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες της Κοινότητας καθώς και να προωθήσει τη συνεργασία και

την ανταλλαγή εμπειριών μεταξύ ΟΤΑ της Κοινότητας και των χωρών της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης.

➤ **Δίκτυο EUROTOWN**

Το EUROTOWN ιδρύθηκε με πρωτοβουλία της Γαλλικής πόλης VENDOME με αρχικό σκοπό τη συνεργασία των μελών κυρίως στον τομέα της οικονομίας και των επιχειρήσεων. Στην πορεία όμως, το Δίκτυο υλοποίησε και υλοποιεί προγράμματα που αφορούν τις ανταλλαγές μεταξύ των επιχειρήσεων, την εκπαίδευση, τον αθλητισμό την τρίτη ηλικία, τα άτομα με ειδικές ανάγκες, τους νέους και τον τουρισμό.

Πρέπει να τονίσουμε ότι είναι από τα πλέον διαδεδομένα δίκτυα και συμμετέχει ενεργά η ΤΑ.

➤ **Δίκτυο Αρχαιότερων Ευρωπαϊκών Πόλεων**

Δημιουργήθηκε με πρωτοβουλία του Δήμου Άργους και έχει ως στόχο την edραίωση συνεχούς συνεργασίας μεταξύ των μελών του Δικτύου κυρίως σε τομείς πολιτισμού και τουρισμού.

➤ **ARIANE**

Είναι πρόγραμμα στήριξης στον τομέα του βιβλίου και της ανάγνωσης και έχει ως στόχο την προώθηση της ανάπτυξης και της διάδοσης της ευρωπαϊκής καλλιτεχνικής, λογοτεχνικής και θεατρικής δημιουργίας.

➤ **RAPHAEL**

Το πρόγραμμα καλύπτει την κινητή και ακίνητη κληρονομιά και περιλαμβάνει τις παρακάτω ενέργειες:

- Αξιοποίηση και προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς.
- Δίκτυα και εταιρικές σχέσεις.
- Πρόσβαση στην κληρονομιά.
- Καινοτομία, επιμόρφωση και κινητικότητα των επαγγελματιών.
- Συνεργασία με τις τρίτες χώρες και τους Διεθνείς Οργανισμούς.

➤ **ARCHITECTURAL HERITAGE**

Το πρόγραμμα έχει ως στόχο τη διατήρηση της Ευρωπαϊκής αρχιτεκτονικής κληρονομιάς, η οποία είναι σημαντική όχι μόνο στον πολιτιστικό τομέα αλλά αποτελεί επένδυση για την κοινωνία της Ευρώπης.

➤ **MEDIA**

Το πρόγραμμα αυτό αναφέρεται στον οπτικοακουστικό τομέα. Είναι ένα πρόγραμμα – ομπρέλα, που περιλαμβάνει 19 υποπρογράμματα για ειδικούς τομείς. Στόχος του είναι να ενισχυθεί η παραγωγή κινηματογραφικών τηλεοπτικών παραγωγών, κινηματογραφικών παραγωγών κ.λ.π. Να βελτιωθεί η ποιότητα και η ανταγωνιστικότητά τους, να διευκολυνθεί η διανομή τους.

➤ **Πρόγραμμα ανταλλαγής τεχνογνωσίας του άρθρου 10 του ΕΤΠΑ**

Όλα τα προγράμματα μπορούν να χαρακτηρισθούν ως αμιγώς πολιτιστικά, όμως ενίσχυση δράσεων για πολιτιστικά θέματα μπορεί να γίνει και μέσα από τα διαρθρωτικά ταμεία.

Τους πόρους από τα διαρθρωτικά ταμεία τα διαχειρίζεται το Ελληνικό Κράτος ενώ τα προαναφερθέντα προγράμματα το υλοποιεί απ' ευθείας η Κοινότητα με τη συμβουλευτική γνώμη των ελληνικών φορέων.

Έτσι, το ΕΤΠΑ χρηματοδοτεί ενέργειες μέχρι 75% στις οποίες εντάσσονται τα ζητήματα εκσυγχρονισμού της ΤΑ και επιλεγμένα τουριστικά projects.

Απαιτείται η συνεργασία πόλεων ή περιφερειών σε τρεις τουλάχιστον Ευρωπαϊκές χώρες. Στο πρόγραμμα αυτό μπορούν να ενταχθούν πρότυπα δίκτυα ανάπτυξης του πολιτιστικού τουρισμού στο χωρικό πλαίσιο της Μεσογείου.

➤ **Προγράμματα επιδοτούμενα από το ΕΚΤ**

Τα προγράμματα αυτά χρηματοδοτούν ενέργειες και δράσεις υποστήριξης πολιτιστικών φορέων των περιοχών καθώς επίσης και φιλότεχνων οργανώσεων.

➤ **Πρόγραμμα Πολιτιστικού Τουρισμού από τη Γενική Διεύθυνση 23 της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

Το πρόγραμμα προβλέπει την ανάπτυξη της σημασίας για τον τουρισμό της πολιτιστικής κληρονομιάς και τη βελτίωση της γνώσης, του πολιτισμού, της παράδοσης και του τρόπου ζωής των Ευρωπαίων.

Αυτή η κοινοτική δράση αποσκοπεί στην ενθάρρυνση των Ευρωπαϊκών δικτύων επαφών που θα καταστήσουν δυνατή την ανταλλαγή εμπειριών μεταξύ τουριστικών και πολιτιστικών φορέων τονίζοντας την αξία της πολιτιστικής κληρονομιάς.

➤ **Υποστήριξη πολιτιστικών εκδηλώσεων μέσω του Συμβουλίου της Ευρώπης**

Το Συμβούλιο Ευρώπης προωθεί την πολιτιστική συνεργασία μέσω της αντίστοιχης Διεύθυνσης που έχει συστήσει. Το πρόγραμμα πολιτιστικής συνεργασίας του Συμβουλίου διαρθρώνεται σε δυο επίπεδα. Πολιτιστικές πολιτικές και πολιτιστικές δράσεις.

Έτσι, τα προγράμματα που προωθούνται αφορούν την προβολή της πολιτιστικής διάστασης της επικοινωνίας, την πολιτιστική έρευνα, την πολιτιστική κατάρτιση των στελεχών, και παραγόντων της πολιτιστικής ανάπτυξης, το πρόγραμμα Τουρισμός και Πολιτισμός, το πρόγραμμα Πολιτιστικής Κληρονομιάς κ.α.

1.3. Πολιτιστική ανάπτυξη και Τοπική Αυτοδιοίκηση

Η πολιτιστική ανάπτυξη είναι ταυτόχρονα ένας σκοπός και μια διαδικασία. Αποσκοπεί στο να διασφαλιστούν σε μια κοινωνία οι δυνατότητες που θα της επιτρέψουν να δημιουργήσει το δικό της τρόπο ζωής και το δικό της περιβάλλον (θεσμικό, οικονομικό, κοινωνικό κ.τ.λ.).

Για να επιτευχθεί η πολιτιστική ανάπτυξη μιας χώρας κύρια προϋπόθεση είναι η πολιτιστική αποκέντρωση, δηλαδή η αυτόνομη ανάπτυξη της τοπικής κοινωνίας.

Σε τοπικό επίπεδο μεγάλη είναι η συμβολή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Όταν παίρνει πρωτοβουλίες πολιτιστικής ανάπτυξης αντανακλά τη συνειδητοποίηση της κεντρικής εξουσίας να αποκεντρώσει και να αναβαθμίσει τις πολιτιστικές δομές στην επαρχία, αλλά ταυτόχρονα διαφαίνεται και η συνειδητοποίηση της τοπικής εξουσίας να ασχοληθεί με την πολιτιστική αναβάθμιση των πληθυσμών της.

Βασικός ρόλος της Τ.Α. είναι η δημιουργία υποδομής για παραγωγή πολιτιστικού προϊόντος και ισόρροπης χωροταξικής κατανομής της πολιτιστικής υποδομής στα πλαίσια της πόλης.⁴

Η Τ.Α. στην Ελλάδα θα πρέπει να προσπαθεί να αναβαθμίσει το πολιτιστικό της περιβάλλον, ώστε να γίνει κέντρο δημιουργικότητας και καινοτομιών που θα έχουν σαν συνέπεια τη συρροή εκτός του οικονομικού και άλλων μορφών κεφαλαίου.

Οι δυνατότητες προώθησης της πολιτιστικής ανάπτυξης από την Τ.Α. συνδέονται άμεσα με τη γενικότερη ανάπτυξη του θεσμού (τη διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια της Τ.Α., τη συνένωση των κοινοτήτων, την εφαρμογή του Β' βαθμού Τ.Α.). Ένα από τα κύρια προβλήματα που αντιμετωπίζει είναι η έλλειψη θεσμοθετημένων κριτηρίων για τη χρηματοδότησή της από το Υπουργείο Πολιτισμού.

Ο νόμος 1416/1984, άρθρο 11 για τις Προγραμματικές Συμβάσεις ήταν έργο θεσμικής υποδομής για την Τ.Α. και της έδωσε την ευκαιρία να αναπτύξει πολιτιστικές δραστηριότητες.⁵

Ο θεσμός έχει χρησιμοποιηθεί κυρίως για κάθετη συνεργασία μεταξύ Ο.Τ.Α. και κρατικών φορέων παρά για οριζόντια συνεργασία μεταξύ Ο.Τ.Α. Πολλοί Δήμοι βοηθούμενοι από το θεσμό αυτό κατάφεραν να δημιουργήσουν Δημοτικές Πολιτιστικές Επιχειρήσεις.

Έτσι, ένα μέσο προώθησης της ενδογενούς πολιτιστικής ανάπτυξης στα πλαίσια των τοπικών αναπτυξιακών προγραμμάτων ήταν η δημιουργία Δημοτικών Πολιτιστικών Επιχειρήσεων από τους Ο.Τ.Α. Με τον τρόπο αυτό η Τ.Α. υπερέβαλλε το ρόλο της ως πολιτικο – διοικητικός θεσμός και άρχισε να ασκεί επιχειρηματικής μορφής κοινωνικο – οικονομική δραστηριότητα, με δυνατότητα άσκησης

⁴ Βαλυσσόπουλος, Ο ρόλος των δημοτικών επιχειρήσεων στην ανάπτυξη, «Θέματα τοπικής και περιφερειακής ανάπτυξης», Εκδόσεις Απόλλων, Αθήνα 1996, σελ. 150

⁵ Ντόρα Κόνσολα, Πολιτιστική δραστηριότητα και κρατική πολιτική στην Ελλάδα, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 1995, σελ. 81

αναπτυξιακού ρόλου και παρέμβασης στην οικονομική ζωή του τόπου. Του δόθηκαν οι δυνατότητες να επιδιώξει την ικανοποίηση τοπικών αναγκών και αξιοποίησης τοπικών πόρων.

Με τον Ν. 1416/1984 και τα άρθρα 246-260 του Π.Δ. 76/1985 καθορίζονται τα θεσμικά πλαίσια λειτουργίας των δημοτικών επιχειρήσεων και με το Ν. 1262/1982 προβλέπονται ευνοϊκές ρυθμίσεις για τη χρηματοδότησή τους.⁶

Η Τ.Α. σήμερα προσπαθεί με ένα κριτικό και δημιουργικό συνδυασμό να ενσωματώσει και να κάνει τον πολιτισμό αναπόσπαστο στοιχείο στον αναπτυξιακό ρόλο που έχει και που ακόμα διεκδικεί για να συμβάλλει δημιουργικά σ' ένα μοντέλο ανάπτυξης που θα βάλει κέντρο τον άνθρωπο και τις ανάγκες του στον οικονομικό, κοινωνικό, πολιτιστικό, μορφωτικό και ψυχαγωγικό τομέα. Η πολιτιστική δραστηριότητά της δεν περιορίζεται πια μόνο σε φεστιβαλικές και επετειακές εκδηλώσεις, αλλά αποκτά μονιμότερο χαρακτήρα και αρχίζει από την παιδική ηλικία στη μουσική, στο χορό, τη ζωγραφική, το θέατρο, την ποίηση, στη στήριξη πρωτοβουλιών που προέρχονται από ατομικές ή ομαδικές ενέργειες.

Για την Ελλάδα η πολιτιστική ανάπτυξη και η πολιτιστική πολιτική αποτελούν ιδιαίτερο καθήκον. Για μας η πολιτιστική επίδοση είναι συμφυής με την ύπαρξή μας. Οι επενδύσεις στον πολιτιστικό τομέα, οι πνευματικές επενδύσεις αποτελούν τις παραγωγικότερες επενδύσεις απ' όσες γνωρίζει η οικονομία.

Μ' ένα λόγο, η πολιτιστική πολιτική με τον προγραμματισμό της, πρέπει να τείνει όχι σε απλές πραγματοποιήσεις, αλλά στη δυναμοποίηση της κοινωνίας, την κινητοποίηση όλου του κοινωνικού δυναμισμού, το οποίο δημιουργεί την πολιτιστική ανάπτυξη ενός τόπου.

⁶ Βαλασσόπουλος, Ο ρόλος των δημοτικών επιχειρήσεων στην ανάπτυξη. «Θέματα τοπικής και περιφερειακής ανάπτυξης», Εκδόσεις Ε.Ε.Α.Μ., Αθήνα 1994, σελ. 152

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΝΟΜΟΥ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ ΤΗΣ ΕΥΡΥΤΕΡΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΟΥ ΝΑΥΠΛΙΟΥ

2.1. Βασικά χαρακτηριστικά - Δημογραφικές εξελίξεις και τάσεις σε επίπεδα Νομού και Δήμου

Ο νομός Αργολίδας αποτελείται από 16 δήμους. Συγκεντρώνει το 1% του πληθυσμού της χώρας, με φυσική μείωση του πληθυσμού 1% (κατάταξη 23ος), ενώ το 1997 κατατάχθηκε 19ος στο δείκτη του κατά κεφαλή ΑΕΠ με 93,6% επί του μέσου όρου Ελλάδος. Το 1996, το δηλωθέν εισόδημα ανά κάτοικο ήταν 0,72 εκατ. δρχ. και οι άμεσοι φόροι 0,091 εκατ. δρχ., κατατάσσοντας το νομό 28ο και 11ο αντίστοιχα. Είναι ο μικρότερος νομός της περιφέρειας, με έκταση 2.170 τετ. χλμ. και σύμφωνα με τα αποτελέσματα της απογραφής πληθυσμού 1997, ο συνολικός πληθυσμός του ανέρχεται σε 104.160 κατοίκους, αποτελώντας το 16,1% του συνολικού πληθυσμού της Περιφέρειας. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα η πυκνότητα του πληθυσμού να φθάνει τους 45,3 κατοίκους / τετ. χλμ., να κινείται δηλαδή σε επίπεδα υψηλότερα του συνόλου της Περιφέρειας, αλλά χαμηλότερα αυτών της χώρας. Ο νομός χαρακτηρίζεται από διαρκή πληθυσμιακή αύξηση κατά την τελευταία εικοσαετία η οποία είναι της τάξης του 4,9% την περίοδο 1971 – 1981 και 5,0% την περίοδο 1981 – 1991.

Πηγή: ΕΣΥΕ (Ερευνα Εργατικού Δυναμικού)

2.2. Δημογραφικά, οικονομικά στοιχεία και δείκτες ευημερίας

	1995	1996	1997
Έκταση νομού	2.170	2.170	2.170
Πληθυσμός	102.496	104.020	104.160
ΑΕΠ κατά κεφαλή (δρχ.)	-	2.644.020	2.920.508
Ενεργός πληθυσμός	18.284	18.628	18.898
Απασχολούμενοι	16.900	16.900	16.900
Άνεργοι	1.384	1.728	1.998
Επενδύσεις ιδιωτικές (εκατ. δρχ.)	13.738	14.191	
Επενδύσεις δημόσιες (εκατ. δρχ.)	5.103		
Γεωργία – Σύνολο καλλιεργειών (στρ.)	719.819	718.902	720.194
Τουρισμός – Διανυκτερεύσεις	859.591	798.126	
Σύνολο καταθέσεων (εκατ. δρχ.)	125.767	132.724	
Δημοσιονομ. Διαχ. Εισπράξεις Δημ. Ταμείων (εκατ. δρχ.)	17.149	18.561	
Δημοσιονομ. Διαχ. Πληρωμές Δημ. Ταμείων (εκατ. δρχ.)	13.467	14.088	
Παιδεία – Αριθμός Δημοτικών σχολείων	87	86	
Παιδεία – Αριθμός Γυμνασίων	19	19	
Παιδεία – Αριθμός Λυκείων (Γενικά, ΤΕΛ, ΕΠΑΚ, ΕΚΚ)	14	15	
Υγεία – Αριθμός ιατρών	206	228	

Πηγή: ΕΣΥΕ (Ερευνα Εργατικού Δυναμικού)

ΠΙΝΑΚΑΣ 1. Πληθυσμός Νομού Αργολίδας και Δήμων

	Πληθυσμός		
	1971	1981	1991
Νομός Αργολίδας	88.652	93.020	97.636
Δήμος Άργους	23.852	25.441	27.102
Δήμος Ασίνης	4.512	5.220	5.322
Δήμος Ασκληπιείου	4.319	4.559	4.650
Δήμος Επιδαύρου	3.790	4.286	4.268
Δήμος Ερμιόνης	4.051	4.284	4.392
Δήμος Κρανιδίου	7.743	7.938	8.973
Δήμος Κουτσοποδίου	3.419	3.470	3.628
Δήμος Λέρνας	2.411	2.717	2.742
Δήμος Λυρκείας	3.897	3.366	3.355
Δήμος Μιδέας	7.093	6.964	6.701
Δήμος Μυκηναίων	4.496	4.549	4.412
Δήμος Ναυπλίου	11.396	12.913	14.680
Δήμος Νέας Τίρυνθας	3.333	3.245	3.308
Δήμος Νέας Κίου	2.180	2.272	2.456
Κοινότητα Αλέας	1.245	953	803
Κοινότητα Αχλαδοκάμπου	961	843	844

Πηγή: ΕΣΥΕ (Έρευνα Εργατικού Δυναμικού)

Από τον ανωτέρω πίνακα είναι εμφανές ότι Νομός Αργολίδας σημειώνει σταθερή πληθυσμιακή αύξηση σε όλη τη διάρκεια της περιόδου 1971 – 1991, τη δε δεύτερη δεκαετία η αύξηση αυτή προσεγγίζει τον μέσο εθνικό ρυθμό αύξησης του πληθυσμού.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2. Πληθυσμός Δήμου Ναυπλίου 1951-81

Έτη	1951	1961	1971	1981
Πληθυσμός	8.466	9.102	9.320	10.611
Απόλυτη μεταβολή		636	218	1.291
Μεταβολή %		7,5	2,4	13,9
Μεταβολή % Νομού		5,6	-1,6	4,9

Πηγή: Ιδία έρευνα. Επεξεργασία στοιχείων ΕΣΥΕ

ΠΙΝΑΚΑΣ 3. Δήμος Ναυπλιέων

	Σύνολο	Άρρενες	Θήλεις
Πραγματικός	10.611		
Νόμιμος	8.754		
Από δείγμα	10.531	5.630	4.901

Πηγή: Ιδία έρευνα. Επεξεργασία στοιχείων ΕΣΥΕ

ΠΙΝΑΚΑΣ 4. Πληθυσμός κατά φύλο και ηλικία Δήμου Ναυπλιέων

	Σύνολο	Άρρενες	Θήλεις
Έως 5	864	483	381
6-11	881	506	375
12-14	441	206	235
15-18	604	360	244
19-24	1.327	932	395
25-29	665	350	315
30-34	809	350	459
35-39	743	361	382
40-44	643	369	274
45-49	664	318	346
50-54	706	383	323
55-59	504	246	258
60-64	527	243	284
65-74	670	315	355
75-84	419	194	225
85 +	63	13	50

Πηγή: ΕΣΥΕ (Έρευνα Εργατικού Δυναμικού)

2.3. Ενεργός πληθυσμός – ανεργία Ν. Αργολίδας

Ο νομός παρουσιάζει αύξηση του ενεργού πληθυσμού κατά τη δεκαετία 1981 – 1991, υψηλότερη της μέσης αύξησης της περιφέρειας (7,33% έναντι 1,59% αύξησης στο σύνολο της περιφέρειας). Κατά την προηγούμενη δεκαετία ο νομός παρουσίασε μικρή μείωση του συνόλου της περιφέρειας (4,27%). Ο ενεργός πληθυσμός ανέρχεται σε 39.899 άτομα το 1991, ήτοι το 16,95% του συνολικού ενεργού πληθυσμού της περιφέρειας.

Η εξέλιξη της ανεργίας του νομού Αργολίδας 1971 – 1995 έχει ως κάτωθι:

ΠΙΝΑΚΑΣ 5. Αριθμός ανέργων

Έτος	1971	1981	1991	1992	1993	1994	1995
Νομός Αργολίδας	660	807	2.449	1.379	1.526	1.393	1.384

Πηγή: ΕΣΥΕ (Ερευνα Εργατικού Δυναμικού)

Έτος	1971	1981	1991	1992	1993	1994	1995
Νομός Αργολίδας	1,76%	2,17%	6,14%	7,76%	8,51%	7,83%	7,57%

Πηγή: ΕΣΥΕ (Ερευνα Εργατικού Δυναμικού)

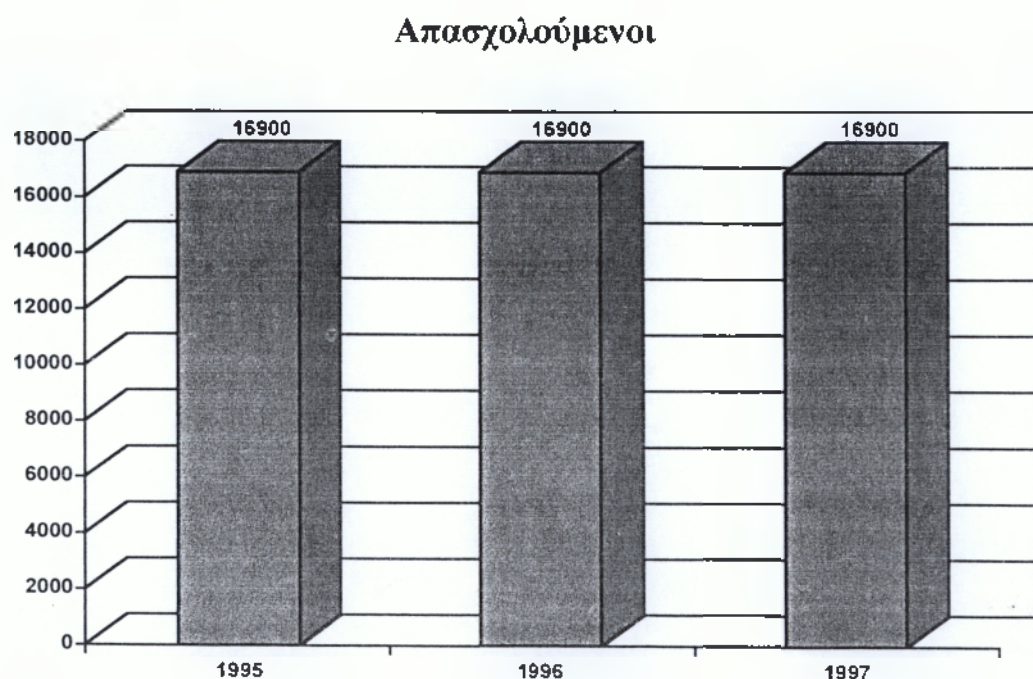
2.4. Απασχόληση

Ο Νομός παρουσιάζει μείωση της απασχόλησης την περίοδο 1971-1981 και αύξηση στη συνέχεια χωρίς όμως να επανέλθει στα επίπεδα του 1971. Ειδικότερα η απασχόληση στο Νομό ανέρχεται σε 44.884 άτομα το 1971, 36.358 άτομα το 1981 (μείωση κατά 19%) και 37.440 άτομα το 1991 (αύξηση κατά 2,98%).

Κατά το 1991 το 41,2% της συνολικής απασχόλησης του Νομού απορροφάται από τον πρωτογενή τομέα, το 17,6% από τον δευτερογενή και το 41,2% από τον τριτογενή.

Το κύριο βάρος της ανεργίας φέρουν οι νέοι (20-24 ετών) και οι γυναίκες. Επίσης από πλευράς γεωγραφικής κατανομής, η ανεργία εντοπίζεται κυρίως στις αστικές περιοχές και στις ορεινές παρατηρείται εγκατάλειψή τους από τους νέους και ερήμωσή τους λόγω μη ύπαρξης εκπαιδευτικών επαγγελματικών δομών.

Χαρακτηριστικό στις ανωτέρω ομάδες είναι η υποαπασχόληση και η πρόσκαιρη εργασία, γεγονός που αποτρέπει την καταγραφή στις επίσημες πηγές. Κατά τις δεκαετίες 1995, '96, '97 οι απασχολούμενοι παρουσιάζουν σταθερότητα (16.900).

Πηγή: Ιδία έρευνα. Επεξεργασία στοιχείων ΕΣΥΕ

Σύμφωνα με το ΤΑΠ Ναυπλίου ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός αποτελεί ποσοστό 33,5% του συνολικού πληθυσμού. Αυτό οφείλεται στο ότι οι νεαρές ηλικίες του ενεργού πληθυσμού (κλίμακα 20-24 και 25-29) αντιπροσωπεύουν υψηλό ποσοστό του συνολικού πληθυσμού το 1981.

Στον πίνακα που ακολουθεί εμφανίζεται για το 1981 ο ενεργός πληθυσμός, οι απασχολούμενοι και οι άνεργοι στο Ναύπλιο.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6. Ενεργός πληθυσμός – Απασχόληση – Ανεργία για το 1981

Ενεργός πληθυσμός	3.526
%	33,5
Απασχόληση	3.421
%	97
Ανεργία	105
%	3

Πηγή: Ιδία έρευνα. Επεξεργασία στοιχείων ΕΣΥΕ

Όπως φαίνεται από τον πίνακα η δομή της απασχόλησης κατά κλάδο στο Ναύπλιο παρουσιάζει:

α) Υψηλότερο συντελεστή εξειδίκευσης απ' ότι το Άργος στους τομείς ορυχείων, ηλεκτρισμού, ξενοδοχείων – εστιατορίων, τραπεζών, ασφαλειών – ενοικιάσεων και στους τομείς των κυβερνητικών και άλλων υπηρεσιών.

β) Χαμηλότερο συντελεστή εξειδίκευσης από το Άργος, σε όλους τους άλλους κλάδους του δευτερογενή τομέα και στους κλάδους του εμπορίου και των μεταφορών.

Τα στοιχεία αυτά επιβεβαιώνουν τη γενική εικόνα ότι το Ναύπλιο είναι η πόλη των υπηρεσιών και του τουρισμού και το Άργος η πόλη της παραγωγικής βάσης του νομού.

Η κατάσταση αυτή έχει οδηγήσει σε μια αυξημένη υπαλληλοποίηση των κατοίκων του Ναυπλίου. Σε όλους τους τομείς οικονομικής δραστηριότητας, το ποσοστό των μισθωτών στο σύνολο των απασχολουμένων του Ναυπλίου είναι μεγαλύτερο απ' ότι στο Άργος και ορισμένες φορές και απ' ότι στο σύνολο του νομού κατά μέσο όρο.

2.5. Επίπεδο εκπαίδευσης

Το μεγαλύτερο ποσοστό των κατοίκων της Αργολίδας έχουν απολυτήριο δημοτικού (45,49%), ποσοστό μεγαλύτερο από το αντίστοιχο της περιφέρειας κατά 3 περίπου ποσοστιαίες μονάδες. Αυτοί που έχουν απολυτήριο Λυκείου ανέρχονται σε ποσοστό 15,90% και το ποσοστό των πτυχιούχων ΑΕΙ είναι 4,55%. Οι αναλφάβητοι στο Νομό ανέρχονται στο 5,5% (στοιχεία 1993) ποσοστό το οποίο είναι ευνοϊκότερο του συνόλου της χώρας (5,8%).

2.6. Δείκτης πληθυσμιακής γήρανσης

Ο δείκτης γήρανσης εκφράζει τα ηλικιωμένα άτομα (65 ετών και άνω) που αντιστοιχούν σε 100 άτομα ηλικίας 0-14 ετών. Ο δείκτης γήρανσης για την Περιφέρεια υπολογίζεται σε 98,5 για το 1995. Ο αντίστοιχος δείκτης σε επίπεδο χώρας υπολογίζεται σε 71,1. Παρατηρείται δηλαδή ότι στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ο δείκτης γήρανσης είναι μεγαλύτερος κατά 27 περίπου μονάδες από αυτόν της χώρας που είναι αρνητικό δεδομένο.

Ο δείκτης γήρανσης στο Νομό είναι 74,3 είναι μικρότερος απ' αυτόν της Περιφέρειας (98,5) και προσεγγίζει αυτόν της χώρας (71,1).

2.7. Δείκτης κοινωνικών βαρών

Ο δείκτης εξάρτισης εκφράζει την αναλογία του «εξαρτώμενου πληθυσμού» (ηλικίες 0-14 και 65 και άνω) σε 100 άτομα παραγωγικού πληθυσμού (ηλικία 15-64 ετών).

Στο Νομό Αργολίδας οι δείκτες εξάρτησης είναι οι μικρότεροι των υπολοίπων Νομών της Περιφέρειας, σύμφωνα με τον κατωτέρω πίνακα:

ΠΙΝΑΚΑΣ 7. Δείκτης εξάρτισης

	1981	1991	1994
Χώρα	57,3	48,5	50,3
Περιφέρεια	68,3	57,5	57,3
Αργολίδα	61,8	52,5	50,7

Πηγή: ΕΣΥΕ

Η βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης με την επιμήκυνση του μέσου όρου ζωής που αυξάνεται συνεχώς, καθώς και η σταθερή μείωση των γεννήσεων, συντελούν στην άνοδο του δείκτη εξάρτησης. Στην Αργολίδα σύμφωνα με τους ανωτέρω πίνακες ο δείκτης εξάρτησης δεν είναι πολύ αυξημένος.

2.8. Επίπεδο εκπαίδευσης και απασχόλησης

Το ποσοστό της συμμετοχής του εργατικού δυναμικού στον ενεργό πληθυσμό μειώνεται όσο το επίπεδο εκπαίδευσης γίνεται χαμηλότερο. Υψηλό ποσοστό συμμετοχής εμφανίζεται στα άτομα με υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης.

Αντίστοιχη είναι η κατάσταση στην απασχόληση. Το ποσοστό απασχόλησης μειώνεται όσο μειώνεται το επίπεδο εκπαίδευσης. Κατά συνέπεια υψηλό ποσοστό απασχόλησης στο νομό, παρουσιάζουν οι απόφοιτοι ανωτέρων και ανωτάτων σχολών και χαμηλό οι αναλφάβητοι.

Σε ότι αφορά τον μη ενεργό πληθυσμό, ακολουθεί αντίθετη πορεία και παρουσιάζει συγκέντρωση στις κατηγορίες με χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης.

2.9. Προβλέψεις

Σύμφωνα με τα στοιχεία του ΤΑΠ έγιναν οι προβολές των μεγεθών του πληθυσμού και της απασχόλησης που παρουσιάζονται στους επόμενους πίνακες.

ΠΙΝΑΚΑΣ 8. Τάσεις εξέλιξης απασχόλησης στον τόπο κατοικίας (Ο.Τ.Α.)

	Πληθυσμός (1)	Απασ/νοι (2)	Αριθμός Απασχολούμενων			Ποσοστό % επί του συνόλου των απασχολούμενων		
			Πρωτογενής (3)	Δευτερογενής (4)	Τριτογενής (5)	Πρωτογενής (6)	Δευτερογενής (7)	Τριτογενής (8)
61	9.102	2.887	206	980	1.701			
71	9.320	2.890	260	954	1.676	9,0	33,0	58,0
81	10.611	3.421	219	941	2.261	6,4	27,5	66,1
έσοι 61-71								
ήσοι θμοί 71-81	1,3	1,7	-1,7	-0,1	3,0	-	-	-

Πηγή: Ιδία έρευνα. Επεξεργασία στοιχείων ΕΣΥΕ

ΠΙΝΑΚΑΣ 9. Διάρθρωση απασχόλησης 1987

	Σύνολο απασχ/νων (1)	Ο.Τ.Α.			Σύνολο απασχ/νων (5)	ΟΙΚΙΣΜΟΣ		
		Απασχόληση ανά τομέα				Απασχόληση ανά τομέα		
		Πρωτογενής (3)	Δευτερογενής (4)	Τριτογενής (5)		Πρωτογενής (3)	Δευτερογενής (4)	Τριτογενής (5)
1981	3.421	219	941	2.261	3.421	219	941	2.261
Μέσος ετήσιος αριθμός 81-87	2,1	-	2,0	2,3	2,1	-	2,0	2,3
1987	3.870	220	1.060	2.590	3.870	220	1.060	2.590

Πηγή: Ιδία έρευνα. Επεξεργασία στοιχείων ΕΣΥΕ

ΠΙΝΑΚΑΣ 10. Προβολές απασχόλησης στον τόπο εργασίας για το 1987

Τομείς	Κλάδοι	Αρίθμηση ΕΣΥΕ	Απασχολούμενοι 1981 (1)	ΜΕ ρυθμός 81-87 (2)	Απασχολούμενοι 1987 (3)
Δευτερογενής	Εξόρυξη	(1)	1	-	1
	Βιομηχανία	(2)	653		734
	Βιοτεχνία	(3)			
	Ηλεκτρισμός	(4)	110		110
	Κατασκευές κ.τ.λ.	(5)	350		375
	Σύνολο		1.114	1,5	1.220
Τριτογενής	Χονδρεμπόριο	(6)	144		150
	Λιανικό εμπόριο		(503)		(550)
	Ξενοδ./εστιατ.		(535)		(570)
	Λοιποί		1.045		1.160
	Μεταφ.-Αποθ.	(7)	300		360
	Τράπεζες Οργαν.	(8)	150		160
	Λοιπές υπηρεσίες	(9)	90		110
	Σύνολο		1.729	2,00	1.950
Γενικό σύνολο			2.843		3.170

Πηγή: Ιδία έρευνα. Επεξεργασία στοιχείων ΕΣΥΕ

ΠΙΝΑΚΑΣ 11. Προβολές πληθυσμού, ενεργού πληθυσμού και νοικοκυριών

	Πληθυσμός (1)	Νοικοκυριά (2)	Άτομα ανά νοικοκυριό (3)	Ενεργός πληθυσμός	
				Αριθμός (4)	% (5)
1981	10.611	2.883	3,0	3.526	33,5
1987	11.300	3.770	3,0	3.950	35

(5) % του συνολικού πληθυσμού

(7) % του ενεργού πληθυσμού

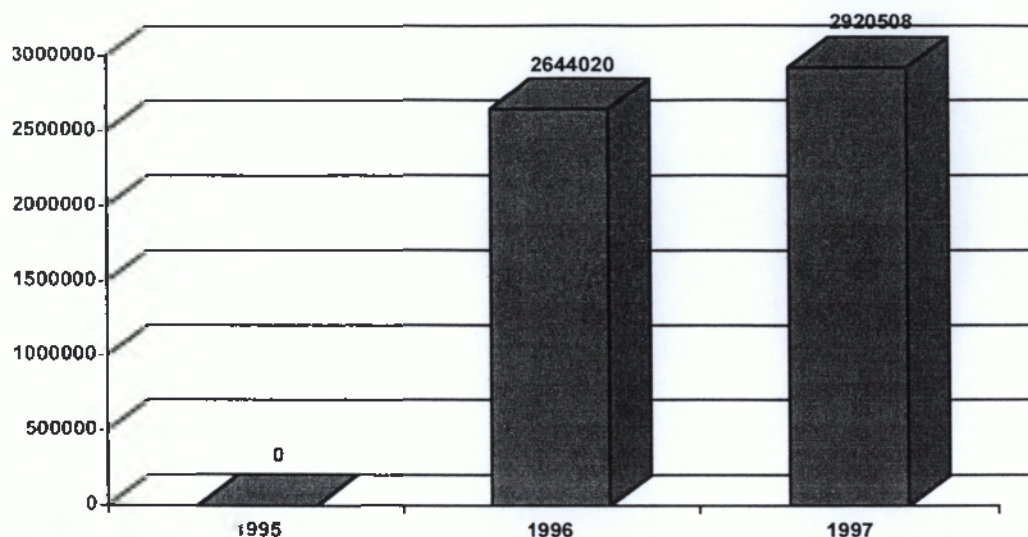
Πηγή: Ιδία έρευνα. Επεξεργασία στοιχείων ΕΣΥΕ

2.10. Οικονομικοί δείκτες

Ο Νομός Αργολίδας σε επίπεδο οικονομικών δεικτών εμφανίζει θετικούς, αν και χαμηλούς, ρυθμούς αύξησης του συνολικού προϊόντος και υψηλότερο, σε σχέση με την περιφέρεια κατά κεφαλήν προϊόν. Η εξέλιξη της παραγωγικής βάσης του νομού χαρακτηρίζεται από την αυξημένη παρουσία του τριτογενούς τομέα, λόγω της τουριστικής ανάπτυξής του. Παράλληλα, ο τριτογενής τομέας είναι αυτός, με τη δυναμικότερη εξέλιξη αν ληφθεί υπόψη η μετά το 1991 εξέλιξή του σε όρους παραγόμενου προϊόντος. Η συνεχής συρρίκνωση του δευτερογενούς τομέα και η μετατόπιση προς τον τριτογενή, συνοδεύτηκε από την εμφάνιση υψηλών ρυθμών ανάπτυξης ανεργίας σε όλη τη μετά το 1981 περίοδο.

Ο Νομός Αργολίδας παρουσιάζει το 1991 κατά κεφαλήν ΑΕΠ 47,094 δρχ. παρουσιάζοντας μείωση σε σχέση με το 1981 της τάξης του 0,12% ετησίως.

Η πτωτική αυτή πορεία συνεχίστηκε και μετά το 1991. Παρόλα αυτά, το κατά κεφαλήν ΑΕΠ του Νομού αντιστοιχεί στο 108% του αντίστοιχου μεγέθους της Περιφέρειας.

Πηγή: Ιδία έρευνα. Επεξεργασία Στοιχείων ΕΣΥΕ

2.11. Παραγωγικοί τομείς

Η οικονομία της Περιφέρειας Πελοποννήσου στηρίζεται κατά κύριο λόγο, στον πρωτογενή τομέα και στον τριτογενή, ενώ μειώνεται η σημασία και ο ρόλος του δευτερογενή.

α. Πρωτογενής τομέας

➤ Γεωργία

Η συμμετοχή του Νομού στον πρωτογενή τομέα ανέρχεται στο 29,5% του ΑΕΠ και δεν διαφοροποιείται σημαντικά από την περιφέρεια, όσον αφορά στα βασικά γεωργικά προϊόντα.

Με τη γεωργία ασχολούνται περίπου 16.100 οικογένειες. Από αυτές 12.230 οικογένειες ή ποσοστό 77% είναι καθαρά γεωργικές και 3.780 οικογένειες ή 23% έχουν τη γεωργία σαν δεύτερο επάγγελμα.

Η καλλιεργούμενη έκταση του Νομού ανέρχεται σε 710.000 στρέμματα περίπου εκ των οποίων 228.000 στρέμματα ή 32,1% είναι αρδευόμενα.

Η μέση έκταση γεωργικής εκμετάλλευσης κυμαίνεται από 38 στρέμματα στις πεδινές περιοχές μέχρι 57,4 στρέμματα στις ορεινές, με μέσο μέγεθος για ολόκληρο το Νομό 44 στρέμματα.

Οι περισσότερες γεωργικές εκτάσεις του Νομού καταλαμβάνονται από δενδρώδεις καλλιέργειες οι οποίες αυξάνονται διαχρονικά και κυριαρχούνται από ελιές και εσπεριδοειδή. Η διάρθρωση της φυτικής παραγωγής του νομού, για τα σημαντικότερα προϊόντα τα οποία παράγονται (1995) έχει ως εξής:

- Ελαιόλαδο 12.817 τόνοι (3,58% της εθνικής παραγωγής)
- Εσπεριδοειδή 261.540 τόνοι (21,9% της εθνικής παραγωγής)
- Γεώμηλα 3.926 τόνοι (0,33% της εθνικής παραγωγής)
- Μήλα 16 τόνοι
- Καπνός 2.400 τόνοι
- Σιτάρι 3.996 τόνοι
- Ροδάκινα 243 τόνοι
- Τομάτες 13.728 τόνοι

Πηγή: ΕΣΥΕ

Οι εξαγωγές εσπεριδοειδών του νομού αντιπροσωπεύουν το 50% των εξαγωγών της χώρας για το είδος αυτό.

Με σημαντικό μερίδιο στο ακαθάριστο προϊόν από τη γεωργία, τα τελευταία χρόνια, συμμετέχουν οι θερμοκηπιακές μονάδες ανθοκομικών και κηπευτικών προϊόντων.

Ήδη, στα πλαίσια του 2ου Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης έχουν ενταχθεί και υλοποιούνται 12 επενδύσεις για 38,5 στρέμματα θερμοκηπιακών μονάδων συνολικού προϋπολογισμού 490.000.000 δρχ. περίπου (8 επενδύσεις για 25 στρέμματα ανθοκομικά προϊόντα και 4 επενδύσεις για 13,5 κηπευτικά προϊόντα). Επίσης είναι υπό ένταξη 4 επενδύσεις για 18 στρέμματα θερμοκηπιακών μονάδων συνολικού προϋπολογισμού 62.000.000 δρχ. περίπου (2 επενδύσεις για 10 στρέμματα ανθοκομικά προϊόντα και 2 επενδύσεις για 8 στρέμματα κηπευτικά προϊόντα).

➤ **Κτηνοτροφία**

Η συμμετοχή της κτηνοτροφίας στο συνολικό ακαθάριστο γεωργοκτηνοτροφικό εισόδημα του Νομού είναι 16,37% περίπου.

Όσον αφορά στην κτηνοτροφική παραγωγή ακολουθεί μια φθίνουσα πορεία σε όλα τα είδη του ζωικού κεφαλαίου, εξαιρέσεις παρατηρούνται στα πρόβατα (20%) του συνόλου της Περιφέρειας, στις αίγες (παρουσιάζονται αυξητικές τάσεις) και στη μελισσοκομία.

ΠΙΝΑΚΑΣ 12. Κτηνοτροφικές – Πτηνοτροφικές μονάδες

Νομός Αργολίδας	Κτηνοτροφικές μονάδες	Πτηνοτροφικές μονάδες
Δήμαινα	(1) χοιροτροφική	-
Αργολικό	-	1
Νέα Κίος	-	1
Λουκαίτι	1	-
Άλλες περιοχές	1	2

Πηγή: ΕΣΥΕ

➤ *Αλιευτική παραγωγή*

Ο νομός συγκεντρώνει περίπου το 50% της συνολικής ακαθάριστης αξίας της αλιευτικής παραγωγής της Περιφέρειας.

Η αλιεία συμμετέχει στο συνολικό ακαθάριστο εισόδημα κατά 13%. Η αλιευτική παραγωγή του Νομού προέρχεται από την ελεύθερη αλιεία, τις λιμνοθάλασσες, τα θυνεία και τις ιχθυοκαλλιέργειες ή τις υδατοκαλλιέργειες γενικότερα.

Η παραγωγή αυτή ανέρχεται στους 8.500 τόνους περίπου ετησίως και ειδικότερα:

Οι μονάδες ιχθυοκαλλιέργειας στο Νομό ανέρχονται σε 16 εκ. των οποίων 14 μονάδες είναι τσιπούρας – λαυρακίου, 1 μονάδα χέλια και 1 μονάδα πέστροφες.

Η αλιευτική παραγωγή διατίθεται στο μεγαλύτερο ποσοστό στην πρωτεύουσα, η δε παραγωγή των ιχθυοκαλλιεργειών σχεδόν στο σύνολό της στο εξωτερικό.

Σημαντικότερο πρόβλημα είναι η άναρχη ανάπτυξη των ιχθυοκαλλιεργειών με αποτέλεσμα και να έχουν δημιουργηθεί κοινωνικές τριβές και συγκρούσεις χρήσεων γης.

β. Δευτερογενής τομέας

Η συμμετοχή του Νομού στον δευτερογενή τομέα, ανέρχεται στο 18,3%.

Οι κυριότεροι κλάδοι βιομηχανίας στο Νομό είναι:

- Επεξεργασία φρούτων, χυμοποιεία, ελαιοτριβεία.
- Μηχανουργεία, κατασκευή αντλιών.
- Παραγωγή πλαστικών σωλήνων, εξαρτημάτων τεχνικών παροχών κ.τ.λ.

➤ Επεξεργασία μαρμάρων και ειδών λαϊκής τέχνης.

Το μεγαλύτερο ποσοστό συμμετοχής στο συνολικό προϊόν του δευτερογενή τομέα κατέχει η μεταποίηση, η οποία όμως ακολουθεί φθίνουσα πορεία (5% το 1994), παρουσιάζοντας μεγάλη αύξηση τα τελευταία χρόνια (έναντι 29% το 1995). Μείωση παρουσίασε η συμμετοχή του κλάδου των ορυχείων (2% το 1994 έναντι 8% το 1995), ενώ ο κλάδος του ηλεκτρισμού μειώθηκε από 9% το 1985 σε 7% το 1994. Ο αριθμός των μεταποιητικών μονάδων στο Νομό παρουσίασε αύξηση κατά 33%, την ίδια περίοδο, ενώ η απασχόληση μειώθηκε κατά 41%.

Η Αργολίδα είναι από τους κυριότερους Νομούς σε αποθέματα μαρμάρων καλής ποιότητας.

Υπάρχουν περίπου πενήντα (50) μισθωμένα λατομεία μαρμάρων στην περιοχή της Αργολίδας κυρίως στις τοποθεσίες Καρνεζαίικα, Δίδυμα, Λυγουριό, Επίδαυρο, Ηλιόκαστρο.

Απ' αυτά στα είκοσι πέντε (25) περίπου γίνεται πλήρης εκμετάλλευση, με εξαγωγική δραστηριότητα.

Τα διακοσμητικά πετρώματα, σαν πρώτη ύλη στο Νομό, βρίσκονται σε μικρή πλέον ποσότητα εξ αιτίας της μορφολογίας του εδάφους και της μεγάλης μη ορθολογικής εκμετάλλευσης που έγινε στο παρελθόν.

γ. Τριτογενής τομέας

Ο τριτογενής τομέας είναι αυτός με τη μεγαλύτερη συμμετοχή στη διάρθρωση του ακαθάριστου προϊόντος της Περιφέρειας, η οποία κατά το 1994 ανέρχεται στο 46%. Ο τομέας παρουσιάζει αυξητική τάση από την άποψη της συμμετοχής στο προϊόν της Περιφέρειας, αν και παραμένει

σημαντικά χαμηλότερη σε σχέση με τα αντίστοιχα ποσοστά σε επίπεδο χώρας (60% το 1994).

Ο τουριστικός τομέας αποτελεί την οικονομική δραστηριότητα, η οποία σχεδιάζεται να στηρίξει την αναπτυξιακή προοπτική της Περιφέρειας και του Νομού, παρέχοντας υπηρεσίες υπερτοπικού χαρακτήρα.

Η συμμετοχή του Νομού στον τριτογενή τομέα, παρουσιάζει σημαντική επιτάχυνση, ειδικά μετά το 1991, με ποσοστό συμμετοχής 52,1%.

Η συμβολή του τουρισμού στην ανάπτυξη του Νομού και στην εξάλειψη των ανισοτήτων είναι σημαντική, δεδομένου ότι η πλειοψηφία της ξενοδοχειακής υποδομής της Περιφέρειας βρίσκεται στην Αργολίδα (138 μονάδες και 11.868 κλίνες).

Ο Νομός Αργολίδας συγκαταλέγεται μεταξύ των Νομών εκείνων, που συγκεντρώνουν τουρισμό μαζικού κυρίως χαρακτήρα. Δηλαδή επισκέπτες καταφτάνουν οργανωμένοι σε ομάδες, με οργανωμένο πρόγραμμα διακίνησης, διαμονής και αναψυχής, για συγκεκριμένο χρόνο, σε προεπιλεγμένους τόπους, έχοντας συνήθως προπληρώσει τις διακοπές τους σε γραφείο τουρισμού. Κλιματολογικά συγκαταλέγεται στις περιοχές με εύκρατο μεσογειακός κλίμα.

Το μήκος των ακτών του Νομού είναι 230 χιλιόμετρα (εξαιρούμενης της Τροιζήνας). Υπάρχουν 53 παραλίες μικρών ή μεγαλύτερων παραλιών μένων για κολύμβηση με μήκος 100 μ. η μικρότερη. Από τις 53 παραλίες, 1 χαρακτηρίζεται ως «κακή», 1 «καλή», 3 «πολύ καλή» και οι λοιπές 48 «άριστη». Το συνολικό μήκος 56,5 χιλιόμετρα. Ήτοι το 24,7% του συνολικού μήκους ακτών του Νομού.

Το μήκος αμμωδών παραλιών σε συνδυασμό με το είδος του τουρισμού που επικρατεί, συνθέτους το δείκτη χωρητικότητας ενός

τόπου. Με βάση την παραδοχή ότι αντιστοιχεί μια κλίση ανά μέτρο αμμώδους παραλίας η μέγιστη χωρητικότητα της Αργολίδας ανέρχεται σε 20.000 – 25.000 επισκέπτες.

Η Αργολίδα είναι ιδιαίτερα πλούσια σε αρχαιολογικούς και λοιπούς πολιτιστικούς πόρους. Η γη της είναι σπαρμένη με αρχαία ερείπια βυζαντινά και μεταβυζαντινά μνημεία, κάστρα και φρούρια, νεώτερα μνημεία, ιστορικούς τόπους, τόπους ιδιαίτερου φυσικού κάλλους και παραδοσιακούς οικισμούς, κατοικημένη από τη Μεσολιθική εποχή (8000 π.Χ.) υπήρξε σε όλη την αρχαιότητα ένα από τα σημαντικότερα κέντρα της Πελοποννήσου.

Οι μείζονος εθνικής και διεθνούς εμβέλειας αρχαιολογικοί χώροι που βρίσκονται στο νομό είναι:

- Οι Μυκήνες, περίφημη μυκηναϊκή ακρόπολη με τα κυκλώπεια τείχη, το ανάκτορο με τους βασιλικούς τάφους.
- Η Επίδαυρος, όπου υπάρχει το ιερό του θεραπευτού θεού Ασκληπιού και το φημισμένο μεγάλο θέατρο.

Άλλοι αρχαιολογικοί χώροι με ξεχωριστό ενδιαφέρον είναι:

- Οι Μυκηναϊκές ακροπόλεις της Τίρυνθας και της Μιδέας.
- Το πρωτοελλαδικό «ανάκτορο» της Λέρνας.
- Το ιερό της Ήρας (Ηραίο) έξω από το Άργος.
- Η αγορά και το θέατρο του Άργους.

Επίσης, η πόλη του Ναυπλίου έχει να επιδείξει σημαντικό πλούτο μνημείων ιστορικού, πολιτιστικού και αρχαιολογικού ενδιαφέροντος, όπως είναι το Φρούριο Παλαμηδίου, η Ακροναυπλοία και το Μπούρτζι.

ΠΙΝΑΚΑΣ 13. Κίνηση Αρχαιολογικών χώρων (1995)

Αρχαιολογικοί χώροι	Επισκέπτες
Ακρόπολη Αθηνών	1.086.761
Κνωσός	657.076
Ακρόπολη Λίνδου	421.411
Επίδαυρος	360.384
Δελφοί	341.438
Μυκήνες	299.458
Αρχαία Ολυμπία	265.003
Τίρυνθα	57.490
Λέρνη	2.305

Πηγή: Ιδία έρευνα. Επεξεργασία στοιχείων ΕΣΥΕ

ΠΙΝΑΚΑΣ 14. Ξενοδοχεία και ομοειδή τουριστικά καταλύματα (1996) – Αλλοδαποί

Νομός	Αφίξεις	Διανυκτερεύσεις	Μ.Ο. Διανυκτερεύσεων
Περιφέρεια	282.371	905.977	3,21
Αργολίδα	156.239	449.349	2,88
Αρκαδία	5.636	10.862	1,93
Κορινθία	44.284	229.070	5,17
Λακωνία	43.045	64.657	1,50
Μεσσηνία	33.167	152.039	4,58

Πηγή: Ιδία έρευνα. Επεξεργασία στοιχείων ΕΣΥΕ

**ΠΙΝΑΚΑΣ 15. Ξενοδοχεία και ομοειδή τουριστικά καταλύματα
(1996) – Ημεδαποί**

Νομός	Αφίξεις	Διανυκτερεύσεις	Μ.Ο. Διανυκτερεύσεων
Περιφέρεια	434.808	959.749	2,21
Αργολίδα	124.568	252.265	2,03
Αρκαδία	54.160	128.293	2,37
Κορινθία	71.889	205.853	2,86
Λακωνία	79.896	153.379	1,92
Μεσσηνία	104.295	219.959	2,11

Πηγή: Ίδια έρευνα. Επεξεργασία στοιχείων ΕΣΥΕ

Από τους ανωτέρω πίνακες είναι εμφανές ότι η Αργολίδα έχει περίπου το ήμισυ των αφίξεων και διανυκτερεύσεων σε επίπεδο Περιφέρειας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΟΙ ΠΟΡΟΙ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΤΟΥ ΝΑΥΠΛΙΟΥ

3.1. Φυσικοί πόροι της περιοχής

Οι φυσικοί πόροι της Αργολίδας αποτελούν βασικά στοιχεία αρχικής τουριστικής προσφοράς με πολύ σημαντικά συγκριτικά πλεονεκτήματα για την ανάπτυξη του τουρισμού. Αναλυτικότερα:

Κλιματολογικά συγκαταλέγεται στις περιοχές με εύκρατο μεσογειακό κλίμα της νότιας και κεντρικής Ελλάδας.

Το μεγάλο ανάπτυγμα αμμωδών παραλιών αποτελεί σημαντικό μέγεθος και συνδέεται άμεσα με την φυσική χωρητικότητα του νομού σε τουριστικό πλήθος.

Το μήκος των αμμωδών παραλιών σε συνδυασμό με το είδος του τουρισμού που επικρατεί, συνθέτουν το δείκτη της χωρητικότητας των ακτών σε μια μέρα αιχμής που μπορεί ν' αποτελέσει εκτιμητή της χωρητικότητας ενός τόπου. Με βάση την παραδοχή ότι αντιστοιχεί μια κλίνη ανά μέτρο αμμώδους παραλίας είναι δυνατό να εκτιμηθεί η μέγιστη χωρητικότητα της Αργολίδας, η οποία ανέρχεται σε 20.000-25.000 επισκέπτες.

Στα πλεονεκτήματα του Νομού συγκαταλέγεται η γεωγραφική του εγγύτητα στη Μητροπολιτική περιοχή πρωτεύουσας, καθώς και η ικανοποιητική θαλάσσια και οδική σύνδεσή του με αυτή.

Πολλές ωραίες αμμουδιές στον Σαρωνικό, αλλά κυρίως στον Αργολικό κόλπο είναι: η Αρβανιτιά, Καραθώνας, Νέα Κίος, Μύλοι, παραλία Ασίνης, Τολό, Δρέπανο, Βιβάρι και τα Ίρια.

Στο δρόμο Κρανιδίου και της Ερμιόνης: Σαλάντι, Κοιλάδα, Πόρτο Χέλι, Κόστα Πετροθάλασσα, οι όρμοι κοντά στην Ερμιόνη, το Πλέπι απέναντι από την Ύδρα και στο Σαρωνικό, Νέα και Παλαιά Επίδαυρος και Γαλατάς.

Στις φυσικές ομορφιές συγκαταλέγονται:

1. Υδροβιότοποι

- Βάλτος Ναυπλίου (Καλύβια)
- Βάλτος Άργους (Ρουμάνι – εμπλουτίζεται από τον Ερασινό ποταμό).

2. Πηγές – Λίμνες

- Αμυμώνη
- Λέρνη
- Αλκυνονία
- Ανάβαλος

3. Ποτάμια

- Ερασινός
- Ίναχος (Πάνιτσα)
- Χάρανδρος (Ξηριάς)

4. Πηγάδια

- Αντλιοστάσιο Άργους
- Αγορά Άργους
- Τέσσερις (4) δεξαμενές στο Κάστρο
- Πηγάδι σε αυλή στη Μακαρίου και Κοφινιώτου (Αγία Αικατερίνη)

5. Χείμαρροι

- Αστεριώνας
- Ελευθέριος
- Κηφισός

- Ποντίνος
- Φρίξος

3.2. Πολιτιστικοί πόροι της περιοχής

Ολάκερη ένα μουσείο σήμερα η υπέροχη παλιά πόλη του Αναπλιού ατενίζει απ' το λιμάνι της τον Αργολικό κόλπο.

Αρχιτεκτονικό σύμπλεγμα, από κτίρια φράγκικα, ενετικά και τουρκικά, λαϊκά και νεοκλασικά, διάσπαρτο με φαρδιούς δρόμους, μικρές και μεγάλες πλατείες, οθωμανικές κρήνες, κανόνια, μνημεία, αγάλματα και όμορφα πάρκα το Ναύπλιο κατακτά τον επισκέπτη πριν το κατακτήσει εκείνος.

Στη χερσόνησο της Ακροναυπλίας βρίσκεται η αρχαιότερη ακρόπολη του Ναυπλίου, την οποία οι Τούρκοι ονόμαζαν Ιτς-Καλέ και οι Έλληνες κατά την Επανάσταση Βαρούσι. Τα τείχη της έχουν ύψος 85 μ., πλάτος 400 μ. και μήκος 900 μέτρα. Το πρώτο τείχος, από το οποίο σώζονται μόνο ερείπια κατασκευάστηκε τον 3ο αιώνα π.Χ. Στη συνέχεια κατασκευάστηκε φρούριο από τους Φράγκους, ενώ οι Ενετοί συμπλήρωσαν την οχύρωσή του. Κάτω από την ακρόπολη και στο βορειοδυτικό μέρος της χερσονήσου οι Ενετοί έχτισαν το φρούριο του Τόρου, με πέντε κανόνια, «τα πέντε αδέρφια», όπως τα έλεγαν. Τα τελευταία 25 χρόνια γκρεμίστηκαν κάποια στα πλαίσια της οικοδομικής έκρηξης από τα παλαιά κτίρια της ακρόπολης και στη θέση τους κτίστηκαν ξενοδοχεία.

Ανατολικά της Ακροναυπλίας, σε ύψος 216 μ. στην κορυφή του ομώνυμου λόφου και πάνω σε ίχνη προϊστορικού φρουρίου, υψώνεται το οχυρό του Παλαμηδίου, ενετικό τέλειο οχυρωματικό οικοδόμημα της

περιόδου 1686-1715. Μετά το 1715 καταλήφθηκε από τους Τούρκους και το 1822 περιήλθε στους Έλληνες.

Το οχυρό αποτελείται από οκτώ αυτοτελείς προμαχώνες, στους έξι από τους οποίους οι Έλληνες μετά την κατάληψη του Ναυπλίου το 1822, έδωσαν ονόματα αρχαίων ηρώων πολεμιστών, όπως Αχιλλέας, Θεμιστοκλής, Φωκίων, Επαμεινώνδας, Μιλτιάδης, Λεωνίδας. Τον έβδομο τον ονόμασαν φρουραρχείο και τον όγδοο Ροβέρτ, προς τιμήν του Γάλλου φιλέλληνα που έπεσε μαχόμενος στην Ακρόπολη της Αθήνας. Κάτω από τον προμαχώνα Θεμιστοκλής υπάρχει κατακόρυφος γκρεμός προς την παραλία της Αρβανιτιάς, που ονομάστηκε έτσι μετά την άγρια δολοφονία Αλβανών πολεμιστών από τον Τούρκο πασά, ο οποίος τους πέταξε στα βράχια του γκρεμού.

Στον προμαχώνα Μιλτιάδης, σε μια από τις αποθήκες του φυλακίστηκε από τους Βαυαρούς ο Θ. Κολοκοτρώνης. Για την επίσκεψή του υπάρχουν τα 999 σκαλιά που οδηγούν σ' αυτό ή δρόμος οδικός.

Στην πρόνοια, έχει λαξευθεί στο βράχο ο Λέοντας των Βαυαρών έπειτα από παραγγελία του φιλέλληνα βασιλιά Λουδοβίκου, πατέρα του Όθωνα, από το γερμανό γλύπτη Siggel το 1836. Αφιερώθηκε στους Βαυαρούς στρατιώτες που πέθαναν από τύφο την περίοδο 1833-34 και τάφηκαν στο Ναύπλιο. επισήμως το μνημείο τούτο λεγόταν «ηρώων», ενώ οι αντικαθεστωτικοί το αποκαλούσαν «αγγουρών» - σκωπτικά απ' την αιτία του θανάτου τους. Εντύπωση προκαλεί η αποτυπωμένη θλίψη στο πρόσωπο του Λιονταριού.

Επίσης, η μυκηναϊκή γέφυρα Καζάρμας που κατασκευάστηκε γύρω στο 1300 π.Χ. με μεγάλες ακατέργαστες τοποθετημένες χωρίς συνδετικό υλικό, σύμφωνα με το χαρακτηριστικό μυκηναϊκό τρόπο χρησιμοποιείτο μέχρι τις ημέρες μας και πριν από ελάχιστο καιρό από όλων των ειδών τα οχήματα.

Προχωρώντας προς το ιστορικό κέντρο της πόλης βρίσκεται ο Άγιος Γεώργιος, εκκλησία που κτίστηκε το 1619 και στις τοιχογραφίες του, του 18ου αιώνα περιλαμβάνεται αντίγραφο του «Μυστικού Δείπνου» του Λεονάρντο ντα Βίντσι. Το 1823 ο συγγραφέας της «Βαβυλωνίας» φρεσκάρισε τις τοιχογραφίες του ναού. Εδώ υπάρχει και ο πορφυρός ναός του Όθωνα. Νότια του ναού υπάρχει το βενετσιάνικο αββαείο, αργότερα δημοτικό σχολείο. Ο Άγιος Γεώργιος, μητροπολιτικός ναός, έχει υμνηθεί από τον ποιητή Αντώνη Λευκόπουλο – Αναπλιώτη (1888-1951).

Νοτιοδυτικά της πόλης είναι κτισμένη η εκκλησία του 18ου αιώνα του Αγίου Σπυρίδωνα που αποτελεί ιστορικό μνημείο, αφού στην είσοδό της το 1831 δολοφονήθηκε ο Ιωάννης Καποδίστριας (σημάδι της σφαίρας στον τοίχο της εκκλησίας προστατεύεται με τζάμι).

Ανεβαίνοντας από την πλατεία του Αγίου Σπυρίδωνος, στα Βραχατέικα συναντάμε την Φραγκοκκλησιά (Μεταμόρφωση Σωτήρος). Καθολική εκκλησία ξεχωριστής αρχιτεκτονικής που είχε χρησιμοποιηθεί ως τζαμί από τους Τούρκους, αλλά επί βασιλείως Όθωνα παραχωρήθηκε στους καθολικούς του Ναυπλίου και λειτουργούσε ως τις πρώτες δεκαετίες του αιώνα μας. Στην είσοδο του ναού σώζεται ξύλινη αψίδα που κατασκεύασε το 1841 ο συνταγματάρχης Α. Τουρέ εις μνήμη των πεσόντων Φιλελλήνων.

Πίσω από την πλατεία Συντάγματος και πλάι στην εκκλησία της Παναγίας βρίσκεται η αιωνόβια ελιά όπου κατά την παράδοση μαρτύρησε ο άγιος Αναστάσιος, ο νεομάρτυς, ζωγράφος την πρώτη Φεβρουαρίου του 1655.

Φτάνοντας στην πλατεία Συντάγματος, πλατεία του πλατάνου κατά την Επανάσταση συναντάμε πολλά αξιόλογα μνημεία: την πρώτη ελληνική Βουλή (Βουλευτικό), πρωτύτερα τουρκικό τζαμί που

αναπαλαιώνεται σήμερα, τον Μεντρεσές – τούρκικο ιεροδιδασκαλείο, μια τούρκικη κρήνη με ωραία αραβουργήματα, το «Τριανόν» - τουρκικό παλαιό τζαμί που στα χρόνια του Καποδίστρια ήταν αλληλοδιδασκτικό σχολείο και το πρώτο ελληνικό γυμνάσιο που κατασκευάστηκε το 1833 και είναι νεοκλασικής αρχιτεκτονικής με επίκρανα στις γωνίες του.

Αν και απέχει 3 χιλιόμετρα ανατολικά του Ναυπλίου η Αγία Μονή, είναι ένα γυναικείο μοναστήρι που ιδρύθηκε από τον επίσκοπο Άργους και Ναυπλίου. Το καθολικό της μονής, έργο του 1149 είναι πρότυπο Βυζαντινής Τέχνης.

3.2.1. Μουσεία

➤ Αρχαιολογικό Μουσείο

Το μουσείο στεγάζεται σε ενετικό κτίριο του 1713. Στις συλλογές του περιλαμβάνονται ευρήματα της ευρύτερης περιοχής, τα οποία χρονολογούνται από την Παλαιολιθική και τη Μεσολιθική εποχή (6000 π.Χ.) μέχρι τους Ρωμαϊκούς χρόνους (500 μ.Χ.).

Μερικά από τα πλέον ενδιαφέροντα εκθέματα είναι: χάλκινη πανοπλία από το Μιδέα του 15ου αιώνα π.Χ., χάλκινο κράτος από την Τίρυνθα του 11ου αιώνα π.Χ., μυκηναϊκό ειδώλιο από την Ασίνη του 12ου αιώνα π.Χ. κ.α.

➤ Μουσείο Κομπολογιού

Δημιουργήθηκε από τον κ. Άρη Ευαγγελινό ως επιστέγασμα μιας ζωής αφιερωμένης με πάθος στο κομπολόι. Τα εκθέματα είναι η

προσωπική του συλλογή, η οποία περιλαμβάνει πολύτιμα κομπολόγια, από ανατολή και δύση, συγκεντρωμένα με επιμονή και υπομονή είτε σε σεντούκια, όπου φυλάσσονται ευλαβικά, είτε σκονισμένα και ξεχασμένα σε κάποιο ράφι.

Το μουσείο στεγάζεται σε ένα διώροφο παλιό κτίριο του 18ου αιώνα. Στον πρώτο όροφο βρίσκονται οι συλλογές, ενώ στο ισόγειο υπάρχει το εργαστήριο του κομπολογιού, καθώς και το πωλητήριο.

Στο μουσείο εκτίθενται 250 κομπολόγια της περιόδου 1750-1950, στα οποία περιλαμβάνονται κομπολόγια προσευχής μουσουλμάνων, βουδιστών, καθολικών χριστιανών, ορθόδοξων μοναχών κ.α., όλα φτιαγμένα από ατόφιο κεχριμπάρι, κόκκινο, μαύρο κοράλι, ξύλο, όστρακο κ.τ.λ. Στο μουσείο λειτουργεί επίσης εργαστήριο για δωρεάν συντήρηση παλιών κομπολογιών.

➤ **Παιδικό Μουσείο «Σταθμός»**

Το μουσείο δημιουργήθηκε το 1989 από το Πελοποννησιακό λαογραφικό ίδρυμα, στεγάζεται στον παλιό σιδηροδρομικό σταθμό Ναυπλίου και περιλαμβάνει το κτίριο της παλαιάς αποθήκης του σταθμού μαζί με την πλατφόρμα. Οι συρόμενες πόρτες του κτιρίου διαμορφώθηκαν σε βιτρίνες, στις οποίες και εκτίθενται οι συλλογές του μουσείου που περιλαμβάνουν αντικείμενα, τα οποία σχετίζονται με τη γέννηση, τη βάπτισμα, το παιχνίδι, το κουκλοθέατρο, τον Καραγκιόζη.

Στόχος του ιδρύματος είναι να κάνει γνωστό το υλικό αυτό στο ευρύτερο κοινό με σκοπό την αύξηση του μέσω δωρεών και ενισχύσεων. Ανώτερος όμως στόχος είναι η δημιουργία του πρώτου Μουσείου Παιδιού στην Ελλάδα.

Ο «Σταθμός» σήμερα χρησιμοποιείται κυρίως ως χώρος λειτουργίας των εκπαιδευτικών προγραμμάτων του ιδρύματος, τα οποία

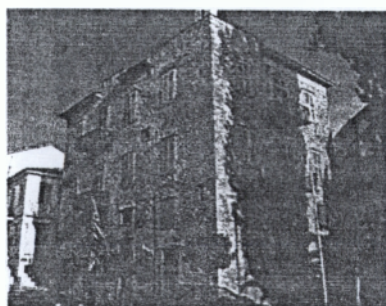
απευθύνονται στα παιδιά και περιλαμβάνουν μαθήματα ελληνικών χορών, συμμετοχή των παιδιών σε έθιμα, όπως κάλαντα των Χριστουγέννων, στο πέταγμα του χαρταετού κ.τ.λ. αλλά και θέματα που σχετίζονται με το φυσικό και θαλάσσιο περιβάλλον, τη θεατρική μεταφορά λαϊκών παραμυθιών, την οργάνωση εκθέσεων με αντικείμενα κατασκευασμένα από τα παιδιά κ.τ.λ.

➤ **Λαογραφικό Μουσείο**

Δημιουργήθηκε από το Πελοποννησιακό Λαογραφικό Ίδρυμα και στεγάζεται σε νεοκλασικό κτίριο ιδιοκτησίας του ιδρύματος. Το 1981 το μουσείο τιμήθηκε με το Ευρωπαϊκό Βραβείο του Μουσείου της Χρονιάς.

Στις αίθουσες του μουσείου μπορεί κανείς να δει όλη την πορεία των υφαντικών υλών από την παραγωγή και την επεξεργασία μέχρι τη χρήση τους, στην Ελλάδα του 19ου αιώνα μέχρι τα μέσα του 20ου αιώνα. Οι συλλογές του μουσείου περιλαμβάνουν 16.000 αντικείμενα, όπως φορεσιές, υφαντά, κεντήματα, σκεύη κ.τ.λ.

➤ **Πολεμικό Μουσείο**

Στεγάζεται σε τριώροφο πέτρινο κτίριο, στο οποίο το 1828 ο πρώτος κυβερνήτης της Ελλάδας Ιωάννης Καποδίστρας επέλεξε να στεγάσει τη Σχολή Ευελπίδων. Δημιουργήθηκε το 1988 και φιλοξενεί το παράρτημα Ναυπλίου του Πολεμικού Μουσείου της Αθήνας.

3.2.2. Ιστορικά μνημεία πολιτιστικής κληρονομιάς

A) Παλιός Σιδηροδρομικός Σταθμός (πάρκο ΟΣΕ)

Στην είσοδο της πόλης αξιοποιείται ο χώρος του σταθμού (σήμερα τρία κτίρια) με τη δημιουργία ενός μουσείου παιδικής ηλικίας που θα παρακολουθεί την πορεία του παιδιού από τη γέννηση μέχρι την αποφοίτηση από το Δημοτικό Σχολείο. Το μουσείο θα πλαισιώνεται από ένα μικρό εργαστήριο θεάτρου σκιών και ένα αμφιθέατρο για μικρές εκδηλώσεις. Σημειώνουμε ότι σ' αυτό τον χώρο υπάρχει ήδη ένας πυρήνας του παιδικού μουσείου που βρίσκεται εγκατεστημένο στο μικρό κτίριο της αποθήκης των τρένων και που παραχωρήθηκε από τον Δήμο Ναυπλιέων στο Πελοποννησιακό Λαογραφικό Ίδρυμα.

Στο χώρο του «Σταθμού», σε μια σειρά από βαγόνια όπου θα υπάρχουν προγράμματα για παιδιά με ειδικούς εμψυχωτές θα παρουσιαστεί συνοπτικά και η ιστορία των ελληνικών σιδηροδρόμων, αφού ο χώρος είναι ο παλιός σιδηροδρομικός σταθμός.

Ο χώρος όπου θα στεγαστούν οι παραπάνω δραστηριότητες και που θα απευθύνεται κυρίως στα παιδιά, θα είναι αυτοσυντηρούμενος, με συνδρομές συμμετοχής, πωλητήριο παιχνιδιών, βιβλιοπωλείο και καφενείο – αναψυκτήριο.

B) Το πάρκο με το άγαλμα του Σταϊκόπουλου

Στον χώρο που εκτείνεται πίσω από το άγαλμα Σταϊκόπουλου και ανήκει στον ΕΟΤ, υπάρχει περίπτερο που περιστασιακά λειτουργεί ως «καφετέρια» και αποφέρει πενιχρά έσοδα στο Δήμο. Τα εγκαταλελειμμένα Δημόσια Λουτρά – Αφοδευτήρια, ακριβώς πίσω από αυτό, υποβαθμίζουν το χώρο. Το περίπτερο αυτό κατάλληλα διαμορφωμένο, μπορεί να παραχωρηθεί στη φιλαρμονική του Δήμου Ναυπλίου, που σήμερα φιλοξενείται περιστασιακά σε διάφορα δημοτικά κτίρια.

Γ) Οι εκκλησίες

Οι ιστορικές εκκλησίες της πόλης όπως η Μητρόπολη του Ναυπλίου (Άγιος Γεώργιος), ο Άγιος Σπυρίδωνας, η Καθολική εκκλησία, η Αγία Σοφία, η Παναγία και ο Άγιος Νικόλαος έχουν τη δική τους δυναμική. Εντασσόμενες όμως στο όλο πρόγραμμα αποτελούν μαζί με το πρόσφατα διαμορφωμένο σε Στρατιωτικό Μουσείο κτίριο της πρώτης Σχολής Ευελπίδων και το Αρχαιολογικό Μουσείο, στην πλατεία Συντάγματος στιγμές της ιστορίας του Ναυπλίου του 19^{ου} αιώνα.

Δ) Τα σφαγεία

Οι τρεις χώροι των σφαγείων, που αποτελούν ένα αρχιτεκτονικό μνημείο για την πόλη, με κατάλληλη διαμόρφωση του εσωτερικού των κτιρίων αλλά και του περιβάλλοντα χώρου μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως εργαστήρια χειροτεχνίας (ξύλο, καλάθι κ.λ.π.). Με στόχο την εύρεση οικονομικών πόρων αλλά και τη διάσωση – αναπαραγωγή της πολιτιστικής κληρονομιάς, ο Δήμος θα μπορούσε να αναλάβει την οργάνωση και εποπτεία εργαστηρίων παραδοσιακών τεχνιτών στο Ναύπλιο, που θα λειτουργήσουν και ως κέντρα μαθητείας.

Ε) Το τζαμί (Αλληλοδιδασκτικό Σχολείο)

Καταλήγοντας στην πλατεία Συντάγματος, το παλιό τζαμί – που μέχρι τη δεκαετία του 1990 λειτουργούσε ως κινηματογράφος και σήμερα θέατρο – χρειάζεται ριζική διαμόρφωση του εσωτερικού χώρου, από ειδικούς αρχιτέκτονες, διότι η μορφή (τόσο στο εσωτερικό, όσο και στο εξωτερικό) που του έχει δοθεί είναι προσβολή γι' αυτό το ιστορικό κτίριο.

ΣΤ) Το Αρχαιολογικό Μουσείο

Όσον αφορά το Αρχαιολογικό Μουσείο, που στεγάζεται στους βενετσιάνικους στρατώνες, θα ευχόταν κανείς οι τόσο σημαντικές συλλογές του να παρουσιάζονταν μ' ένα σύγχρονο μουσειολογικό τρόπο. Ο χώρος ανήκει στην Δ' Εφορεία Κλασικών Αρχαιοτήτων και η τροποποίηση του χώρου θα μπορούσε να γίνει ανεξάρτητα από το υπόλοιπο έργο.

Z) Το Βουλευτικό

Το ιστορικό τζαμί του Ναυπλίου (πρώτη Βουλή των Ελλήνων) που αποκαθίσταται αυτή την περίοδο έχουμε τη γνώμη ότι θα πρέπει να στεγάσει την ιστορία της πόλης του Ναυπλίου. Κατάλληλο επίσης κτίριο για τη δημιουργία

Μουσείου Ιστορίας της πόλης θεωρείται το παλιό Ενετικό Σχολείο, που βρίσκεται στο πλάι του Αγίου Γεωργίου και το οποίο σήμερα είναι μισογκρεμισμένο.

Η) Οι φυλακές Λεονάρδου

Το κτίριο όπου στεγάζονταν οι Βενετσιάνικες Φυλακές Λεονάρδου (οι οποίες ξαναχρησιμοποιήθηκαν μετά την κατάργηση των φυλακών Παλαμηδίου) σήμερα χρησιμοποιείται από τις διάφορες αρχαιολογικές ομάδες ως χώρος συντήρησης των ευρημάτων από τις ανασκαφές της Εφορείας. Οι εργασίες συντήρησης των ευρημάτων από τις ανασκαφές της Εφορείας θα μπορούσαν να μεταφερθούν σ' ένα νέο κτίριο, που πιθανόν θα μπορούσε να αγοράσει ο δήμος Ναυπλιέων ή άλλος φορέας ή που θα παραχωρούσε το δημόσιο. Κατάλληλο γι' αυτό το σκοπό θα ήταν το κτίριο του Εκτελεστικού και κατοικία του Αγά Πασά (1824 – 1824) του Ναυπλίου, ο οποίος την περίοδο που κτιζόταν το παρακείμενο τζαμί και στην προσπάθειά του να δει από τα παράθυρά του την πορεία του κτισίματος, έπεσε από το παράθυρο και σκοτώθηκε. Ακόμα, στο ισόγειο του ίδιου κτιρίου, ήταν ο φουστανελάς που έφτιαξε τη φουστανέλα του Όθωνα.

Θ) Το κτίριο της Ηλεκτρικής Εταιρείας

Το κτίριο της Ηλεκτρικής Εταιρείας καταλαμβάνει ένα σημαντικά μεγάλο χώρο εκεί όπου καταλήγουν τα 999 σκαλοπάτια του Κάστρου. Σήμερα το μισό κτίριο λειτουργεί ως Πνευματικό Κέντρο του Δήμου. Το υπόλοιπο μισό, ανήκει στη ΔΕΗ και εκεί στεγάζονται η Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης – Αποχέτευσης (ΔΕΥΑΝ) και τα τεχνικά συνεργεία του Δήμου.

Προτείνουμε ο χώρος να παραχωρηθεί στο ΠΛΙ, που με κατάλληλη διαμόρφωση θα αποτελέσει το κεντρικό μουσείο του Ιδρύματος. Σε αντάλλαγμα, το Πνευματικό Κέντρο του Δήμου θα μπορούσε να μεταφερθεί στον χώρο που περιβάλλεται από τις οδούς Βασ. Αλεξάνδρου, Σοφρώνη και Δημ. Υψηλάντη, στο κτίριο που σήμερα φιλοξενεί το Λαογραφικό Μουσείο του ΠΛΙ.

Η συμβολή του ΠΛΙ στον πολιτιστικό – επιστημονικό τομέα είναι σημαντική και μοναδική παράλληλα. Η οργάνωση εκθέσεων, μονίμων και περιοδικών, καθώς και οι ανταλλαγές με άλλα Μουσεία στον τομέα αυτό αποτελούν τα πιο πρόχειρα παραδείγματα. Η οργάνωση συνεδρίων, πέρα από τα καθαρά επιστημονικά οφέλη, επιφέρει και οικονομικά, αφού μια ιδιάζουσα μορφή τουριστών – οι σύνεδροι – επισκέπτονται της έδρα του και την ευρύτερη περιοχή του. Ως επιστημονικός χώρος το Μουσείο μπορεί να ελκύει νέους επιστήμονες, οι οποίοι βρίσκοντας πλέον ενδιαφέρον να εργαστούν στην επαρχία συμβάλλουν στην επιστημονική αποκέντρωση.

Τα λόγια του Mark – Alain Maure που ακολουθούν εκφράζουν τις απόψεις και τις προσδοκίες μας: «Το αποκεντρωμένο Μουσείο θέτει τον εαυτό του στην απόλυτη υπηρεσία της κοινότητας στην οποία βρίσκεται. Σκοπός του δεν είναι πλέον να μεταφέρει ένα παγκόσμιο μήνυμα σ' ένα αόριστο κοινό αλλά να φέρει σε επαφή τον ντόπιο πληθυσμό με την

ιστορία του, τις παραδόσεις του, τις αξίες του κ.λ.π. Μέσα από τις δραστηριότητές του συμβάλλει στην αφύπνιση της κοινότητας για την ίδια της την ταυτότητα, μιας ταυτότητας που αγνοήθηκε λιγότερο ή περισσότερο για ιστορικούς, κοινωνικούς ρατσιστικούς ή άλλους λόγους ή διακόπηκε από τον συγκεντρωτισμό την αστικοποίηση κ.λ.π.».⁷

ΠΙΝΑΚΑΣ

Ι) Το Τελωνείο και το παλιό Δημαρχείο

Ένα κτίριο που θα μπορούσε επίσης να αξιοποιηθεί καλλιτεχνικά, είναι το ενετικό αρχιτεκτονικό μνημείο – κτίριο του τελωνείου στην παραλία, που προτείνουμε να μετατραπεί σε πινακοθήκη (η οποία στεγάζεται τώρα σε ακατάλληλο κτίριο, στην περιοχή του μεγάλου Δρόμου όπου ήταν το παλιό Δημαρχείο) όπου το ΠΛΙ θα μπορούσε να παραχωρήσει έργα από τη συλλογή της Εικονοθήκης του, ζωγραφικούς πίνακες και γκραβούρες με θέμα το Ναύπλιο.

Το παλιό Δημαρχείο θα μπορούσε να παραχωρηθεί στους πολιτιστικούς Συλλόγους της πόλης όπου θα εγκαταστήσουν τα γραφεία τους. Στο ισόγειο του κτιρίου, θα μπορούσε να ανασυσταθεί το πρώτο Φαρμακείο της Ελλάδας, όπου ταριχεύτηκε ο Κυβερνήτης Καποδίστριας μετά τη δολοφονία του.

ΙΑ) Κτίριο επί της οδού Κωνσταντινουπόλεως

Το κτίριο που σήμερα ανήκει στο ΠΛΙ, εφόσον τα γραφεία μεταφερθούν στο νέο χώρο που προτείνουμε για το μουσείο θα μπορούσε να διατεθεί στη Δημόσια Βιβλιοθήκη Ναυπλίου «Ο Παλαμήδης» και να στεγάσει επίσης και την ειδική βιβλιοθήκη του ΠΛΙ (ενδυματολογία,

⁷ **Maure Mark – Alain**, «Το αποκεντρωμένο μουσείο», Εκδόσεις Απόλλων, Αθήνα 1977/78, σελ. 33

μουσειολογία, θεατρολογία). Επίσης, τμήμα του κτιρίου θα μπορούσε να φιλοξενήσει τα γραφεία και τις δραστηριότητες του Σωματείου των Φίλων του ΠΛΙ.

Τέλος, στα «Πέντε Αδέρφια», όπου με κατάλληλη διαμόρφωση, ο χώρος θα μπορούσε να χρησιμοποιείται για μικρές εκδηλώσεις. Ο χώρος μπορεί να απομονωθεί από την κυκλοφορία των αυτοκινήτων.

3.3. Πολιτιστικές υποδομές του Ναυπλίου

Βασικοί στόχοι κατά τη μελέτη των χώρων και των κτιρίων για την εγκατάσταση και λειτουργία των τμημάτων των πολιτιστικών λειτουργιών, δραστηριοτήτων και εκδηλώσεων ήταν:

α) Η εξεύρεση ελεύθερων χώρων και κτιρίων εντεταγμένων στον πολεοδομικό ιστό, έτσι ώστε να έχουν ταύτιση με την πολιτιστική ζωή της πόλης και να μπορούν να χρησιμοποιηθούν από πλατιά στρώματα του πληθυσμού.

β) Η εξασφάλιση της ιστορικής συνέχειας, αλλά παράλληλα η άμεση κοινωνική σύνδεση με την καθημερινή ζωή των κατοίκων της πόλης της συγκεκριμένης λειτουργίας των χώρων και των κτιρίων.

γ) Η εξασφάλιση του μεγέθους, της κεντρικής θέσης εγκατάστασης και προσπέλασης, ώστε να διευκολύνεται και να αυξάνεται η σημασία και η ακτίνα επιρροής τους.

δ) Ο σωστός συνδυασμός των χώρων και των κτιριακών εγκαταστάσεων με τις ανάγκες των διαφόρων επιμέρους τμημάτων.

ε) Η προσφορά πολιτιστικών αγαθών σε όσους το δυνατόν περισσότερους κατοίκους.

στ) Η αποκατάσταση και ανάδειξη ιστορικών κτιρίων και παραδοσιακών κτιρίων που παρουσιάζουν ιδιαίτερο αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον.

ζ) Η αξιοποίηση του παλιού σιδηροδρομικού σταθμού και του περιβάλλοντος χώρου.

η) Η εξεύρεση της οικονομικότερης δυνατής λύσης.

3.3.1. Χώροι κοινωνικοπολιτιστικών δραστηριοτήτων

1. Βουλευτικό

- Αίθουσα ωδείου
- Εργαστήρι φωτογραφίας
- Εργαστήρι κεραμικής
- Εργαστήρι ξυλογλυπτικής
- Εργαστήρι υφαντικής

2. Βιβλιοθήκη «Παλαμήδης»

- Βιβλιοθήκη
- Διαλέξεις

3. Τζαμί – Τριανόν

- Αίθουσα θεάτρου
- Αίθουσα κινηματογράφου
- Διαλέξεις – Συναυλίες
- Εργαστήρι κινηματογράφου
- Κινηματογραφική λέσχη
- Εργαστήρι θεάτρου

4. Παλιός σιδηροδρομικός σταθμός

- Παιδική εκπαιδευτική απασχόληση
- Κυκλοφοριακή αγωγή παιδιών
- Παιδικές χαρές – παιχνίδια
- Αναψυκτήρια

5. Μουσείο

- Αρχαιολογικό μουσείο πρώην Βενετσιάνικη αποθήκη

6. Α΄ Γυμνάσιο

- Γραφεία ΔΕΠΙΑΝ
- Γραφεία Δημαρχείου

7. Δημαρχείο

- Αίθουσες μουσικής (μετά τη μεταφορά των υπηρεσιών του Δημαρχείου στο κτίριο του Α΄ Γυμνασίου)

8. Κέντρο Νεότητας Ναυπλίου

- Ισόγειο: Εργαστήρι χαρακτικής
Στέκι νεολαίας – Αναψυκτήριο
- α΄ όροφος: Εργαστήρι γλυπτικής
Αίθουσα πολλαπλών χρήσεων
- β΄ όροφος: Εργαστήρι ζωγραφικής
Αίθουσα χορού

9. Πινακοθήκη Ναυπλίου

- Μόνιμες συλλογές, περιοδικές εκθέσεις σημαντικών καλλιτεχνών, πίνακες αξιόλογων ζωγράφων.

3.4. Προτάσεις

- Την ποιοτική αναβάθμιση των παρεχόμενων τουριστικών υπηρεσιών.
- Την διεύρυνση του φάσματος της τουριστικής ζήτησης για το τουριστικό προϊόν του νομού.
- Την διατήρηση πολύτιμων στοιχείων της ιστορικής μνήμης και της πολιτιστικής ταυτότητας των κατοίκων του νομού.
- Τον περιορισμό των αρνητικών επιπτώσεων του τουρισμού στο περιβάλλον.
- Την τουριστική ανάδειξη της περιοχής με την ενεργοποίηση – εκμετάλλευση των φυσικών πόλων έλξης, καθώς και της μνημειακής κληρονομιάς της.
- Στην δραστηριοποίηση ως φορείς και ως πολίτες στην καθιέρωση πολιτιστικών εκδηλώσεων και δραστηριοτήτων που θα συμβάλλουν στην αναβάθμιση της ζωής μας και στην αξιοποίηση του μοναδικού αρχαιολογικού και πολιτιστικού «προϊόντος» που διαθέτει ο νομός μας.

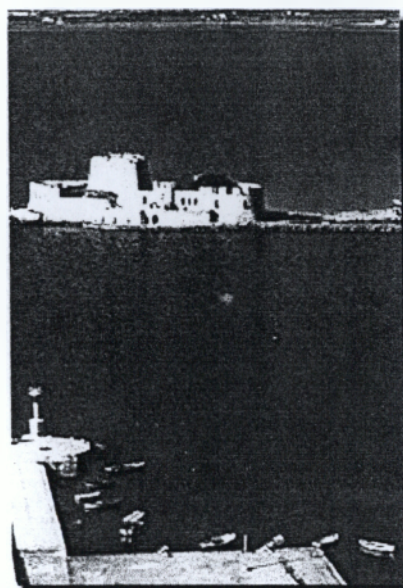
3.4.1. Αξιοποίηση της νησίδας Μπούρτζι

Μια ήπια αξιοποίηση της νησίδας, με κύριο μέλημα το σεβασμό του μνημείου. Φορέας του έργου θα είναι ο Δήμος Ναυπλιέων, μέσω της ΔΕΠΑΝ, που θα αναλάβει και την εκμετάλλευσή του.

➤ **Προτάσεις διαμόρφωσης χώρου**

1. Μόνιμη έκθεση για την ενετική περίοδο του Ναυπλίου αλλά και της Ελλάδας γενικότερα.

2. Μουσείο κέρινων ομοιωμάτων που θα αναφέρονται σε κάποια ιστορική περίοδο της πόλης του Ναυπλίου. Η έκθεση θα πλαισιώνεται από κείμενα, πίνακες και γκραβούρες.

➤ **Έσοδα από το χώρο**

Ανεξαρτήτως από το ποια έκθεση θα λειτουργήσει, στη συνέχεια προτείνονται κάποιοι τρόποι ώστε η επιχείρηση να αποφέρει όσο το δυνατόν περισσότερα έσοδα:

1. Σύμβαση μεταξύ Δήμου και βαρκάρηδων, ώστε οι επισκέπτες να πληρώνουν εισιτήριο που θα περιλαμβάνει τη μεταφορά τους και την είσοδό τους στο Μπούρτζι.

2. Ενοικίαση του χώρου για τη διοργάνωση εκθέσεων ή συνεδρίων. Στον εξωτερικό περίβολο μπορούν να γίνονται συναυλίες κλασικής μουσικής, μικρών μουσικών σχημάτων ή παρουσιάσεις της δουλείας των τοπικών ωδείων.

3. Λειτουργία πωλητηρίου με καλαίσθητα (όχι τουριστικά) αντικείμενα σχετικά με το Ναύπλιο και τη νησίδα. Επίσης, αυτό το πωλητήριο θα μπορούσε να περιλαμβάνει και υλικό προς πώληση από τα άλλα μουσεία της πόλης.

4. Λειτουργία μικρού και οργανωμένου καφενείου, που δεν θα προσβάλλει το μνημείο και θα εξυπηρετεί τους επισκέπτες της νησίδας.

5. Εγκατάσταση διόπτρας (που λειτουργεί με κέρματα) ώστε ο επισκέπτης να απολαμβάνει τη θέα της πόλης του Ναυπλίου και της ευρύτερης περιοχής.

3.5. Πολιτισμικό κεφάλαιο του Ναυπλίου

* Με το νόμο Καποδίστρια, ο νέος Δήμος Ναυπλίου προήλθε από τη συνένωση του Δήμου Ναυπλιέων με τις κοινότητες Πυργιωτικών (368 κάτοικοι) και Λευκακίων (687 κάτοικοι). Ο σημερινός συνολικός πληθυσμός του είναι 14.680 κάτοικοι. Πρωτεύουσα του Νομού Αργολίδας, το Ναύπλιο είναι επίσης και το διοικητικό κέντρο του νομού, αλλά και μια από τις κυριότερες πόλεις της Ελλάδας με πλούσια ιστορία.

Ο μύθος θέλει την πόλη Ναυπλία να ιδρύεται από τον Ναύπλιο, γιο του Ποσειδώνα. Γιος του Ναυπλίου και της νύμφης των υδάτων Ανυμώνης είναι ο Παλαμίδης, ήρωας της αρχαιότητας. Τα αρχαιολογικά ευρήματα αποδεικνύουν την κατοίκηση της περιοχής από τους Νεολιθικούς, τους Πρωτοελλαδικούς, τους Μυκηναϊκούς χρόνους, αλλά και κατά τη γεωμετρική περίοδο.

Στη διάρκεια της ιστορίας του το Ναύπλιο γνώρισε πολλούς κατακτητές: Βυζαντινούς, Φράγκους, Ενετούς, Τούρκους, ξανά Ενετούς και ξανά Τούρκους. Αιώνες ολόκληρους κάποιος ξένος διαφέντευε τη ζωή των κατοίκων και της πόλης γενικότερα. Μέχρι την ημέρα εκείνη του 1822 που διώχθηκε από την πόλη ο τελευταίος κατακτητής και το Ναύπλιο κηρύχθηκε η πρώτη πρωτεύουσα της ελεύθερης Ελλάδας, στις 8 Ιανουαρίου του 1823.

Σήμερα το Ναύπλιο είναι σημαντικό οικονομικό κέντρο της περιοχής με ανεπτυγμένη βιομηχανία, η μεγαλύτερη παραγωγός εσπεριδοειδών περιοχή της χώρας και με ακμάζοντα τουρισμό, αν λάβει

κανείς υπόψη του το 1,5 εκατομμύριο και πλέον επισκέπτες που δέχεται η πόλη κάθε χρόνο.

Η σύγχρονη ζωή του Ναυπλίου κυλά μέσα σ' ένα μεσαιωνικό και νεοκλασικό διάκοσμο με πλακόστρωτα δρομάκια, ξύλινα μπαλκόνια, αρχαίες κρήνες και σιντριβάνια, κάτω από την εντυπωσιακή και επιβλητική παρουσία του Παλαμηδίου, του κάστρου της Ακροναυπλιάς και αντίκρου στο Ενετικό Μπούρτζι. Το παρελθόν εντυπωσιακά παρόν δένει με το σήμερα αρμονικά, απαγορεύοντας κάθε απόπειρα ασχήμιας. Εκκλησίες, μουσεία και αρχιτεκτονικά μνημεία συνθέτουν ένα σύνολο σπάνιας ομορφιάς.

Όταν στις 14 του Σεπτεμβρίου του 1944, από το Ναύπλιο, και στις 12 Οκτώβρη από την Αθήνα, οι Γερμανοί κατακτητές, μετά από την τετράχρονη μαύρη κατοχή, έφευγαν οριστικά, αφήνοντας πίσω τους καπνίζοντα ερείπια, ο ελληνικός λαός με ενθουσιασμό, συγκίνηση εθνική, ζητωκραυγές και παραλήρημα χαράς υποδεχόταν τη Λευτεριά.

Μοναδική τότε επιθυμία των Ναυπλιωτών ήταν να βαδίσουν ενωμένοι προς την ανοικοδόμηση και την πρόοδο. Τα σχολεία υπολειπορούσαν στεγαζόμενα σε εκκλησίες ή διάφορα ιδιωτικά κτίρια μια και τα δημόσια κτίρια είχαν επιταχθεί από τους κατακτητές. Τα βιβλία ελάχιστα. Λίγες οικογένειες διέθεταν μια στοιχειώδη βιβλιοθήκη.

Δημόσια ή Δημοτική Βιβλιοθήκη για να τρέξουν εκεί οι μαθητές να συμπληρώσουν ή να πλουτίσουν τις γνώσεις τους, δεν υπήρχε.

Το Κράτος που είχε να αντιμετωπίσει τη λαίλαπα ενός νέου πολέμου, χειρότερου, του εμφυλίου, δεν είχε τη δύναμη να κλείσει όλες τις πληγές και να αναπληρώσει όλες τις ελλείψεις.

Και τα' Ανάπλι που ξεχώριζε πάντα για την πνευματική του πρόοδο και το πολιτιστικό του επίπεδο, ζει τις ίδιες λυπηρές καταστάσεις της πνευματικής ξηρασίας. Οι μαθητές χωρίς βιβλία και βιβλιοθήκες.

Μουσικές εκδηλώσεις σπάνιες. Οι πολίτες περίμεναν τις σχολικές γιορτές για να ψυχαγωγηθούν με τα σκετς των μαθητών ή τις επιτυχημένες πάντα θεατρικές παραστάσεις της Ναυπλιακής Χορωδίας, που πρόσθεταν ευχάριστες και αισιόδοξες νότες στη μελανή μετακατοχική ατμόσφαιρα, και ν' ακούσουν μουσική από τη Δημοτική Φιλαρμονική με καθηγητή τον κ. Βασίλειο Χαραμή.

Άλλες πηγές γνώσεων, πέρα από το σχολείο ανύπαρκτες. Πολιτιστικοί φορείς ελάχιστοι με υποτυπώδη μέσα. Ο τοπικός τύπος στα σπάργανα. Ελάχιστα φωτεινά παραδείγματα φιλοπρόοδων τυπογράφων.

Στις δύσκολες αυτές ώρες ιδρύεται ο Προοδευτικός Σύλλογος Ναυπλίου «Ο Παλαμήδης» στις 15 Δεκεμβρίου 1946 με πρόεδρο τον Σπυρόπουλο Πάνο που συνεχίζει μέχρι τον Απρίλιο του 1955. Τον διαδέχεται ο Πέτρος Κομνηνός που παραμένει για 15 χρόνια (Απρίλη του 1970) για να πάρει τη σκυτάλη της προεδρίας ο Τάκης Τούμπας να την κρατήσει 20 χρόνια και να την παραδώσει στο σημερινό πρόεδρο του Συλλόγου Ιωάννη Ρούτουλα τον Ιούνιο του 1990.

Ο μοναδικός σύλλογος που παρουσίασε αξιόλογη δραστηριότητα στην τουριστική αξιοποίηση και ανάπτυξη του Ναυπλίου και των γύρω αρχαιολογικών χώρων. Εκτύπωσε καταλόγους εστιατορίων με φωτογραφίες και συνθήματα για να προσελκύσει το ενδιαφέρον των επισκεπτών. Εξέδωσε τουριστικό διαφημιστικό τρίπτυχο για το Ναύπλιο. Φρόντισε για την εκπαίδευση νέων του Ναυπλίου ως ξεναγών. Καθιέρωσε ετήσια εορτή για την άλωση του Παλαμηδίου και την απελευθέρωση της πόλης, εισηγήθηκε, πρωτοστάτησε και συνέβαλε οικονομικά στην ανέγερση προτομών τοπικών ηρώων – προσωπικοτήτων. Με επίμονες ενέργειες στον ΕΟΤ πέτυχε την ίδρυση και λειτουργία Σχολής Τουριστικών Επαγγελματιών. Έκανε προτάσεις για την αξιοποίηση χώρου Αρβανιτιάς. Τόνισε την ανάγκη κατασκευής

αυτοκινητόδρομου για την ανάβαση στο Παλαμήδι το 1953. Ενίσχυσε και ενισχύει τη Ναυτική Εβδομάδα. Φρόντισε για την αξιοποίηση των παλιών κανονιών που ήταν αποθηκευμένα στον περίβολο του Ωδείου και πέτυχε τη μεταφορά και την τοποθέτησή τους στον προμαχώνα των «Πέντε αδερφιών» όπου είναι η φυσική τους θέση. Το πιο σημαντικό είναι η ίδρυση Βιβλιοθήκης με 3.500 τόμους αξιόλογων βιβλίων και λειτούργησε με έξοδα του Συλλόγου το 1951.

Ο σύλλογος έχει φιλοξενήσει πολλές εκθέσεις ζωγραφικής αξιόλογων ζωγράφων καθώς και έκθεση χαλκογραφίας. Οργάνωσε Δισκοθήκη και καθιέρωσε μουσικά βράδια κλασικής μουσικής. Εισηγήθηκε τη δημιουργία Δημοτικής Πινακοθήκης.

Πολλά χρόνια πριν εξέφρασε έντονα το ΔΣ τις ανησυχίες του Συλλόγου για την κατάσταση των κτιρίων του 1^{ου} Γυμνασίου της Ελλάδος και του παλαιού Δημαρχείου που σήμερα επισκευασμένα, διατηρώντας την ιστορία και την παράδοση αποτελούν κειμήλια και κοσμήματα για το Ναύπλιο και είναι χρήσιμα και λειτουργικά δημοτικά νεοκλασικά ωραία κτίρια.

Μέχρι να ιδρυθεί το 1990 η ΔΕΠΑΝ ο Προοδευτικός Σύλλογος «Παλαμήδης» συντόνιζε τις πνευματικές και πολιτιστικές ανάγκες του Ναυπλίου και συνεχίζει με την αγάπη και τη συμπαράσταση όλων των Αρχών του τόπου και των συμπολιτών.⁸

⁸ Κανελλόπουλος Καν., «Ο Παλαμήδης», Εκδόσεις ΠΑΙ, Ναύπλιο 1993, σελ. 87

3.5.1. Ιστορικά στοιχεία

1. Αρχαίοι – Ελληνιστικοί χρόνοι

- Η παρουσία της πόλης σημειώνεται ήδη από τους μυθικούς χρόνους. Συντέλεσε στον εποικισμό της η γεωγραφική της θέση. Η ίδρυσή της αποδίδεται στον μυθικό ήρωα Ναύπλιο, γιο του Ποσειδώνα και της Αμυμώνης, πατέρα του Οίακα, Παλαμήδη και Ναυσιμέδοντα.

- Ανεπιβεβαίωτες πληροφορίες αναφέρουν ως πρώτους κατοίκους Αιγυπτίους, Φοίνικες ή Κάρες (ενασχόληση με τη ναυτιλία) – (Ταις Ναυσί αεί πλείν).

- Το Ναύπλιο, ως σημαντική ναυτική δύναμη έλαβε μέρος σε Αργοναυτική εκστρατεία και Τρωικό πόλεμο. Ο Στράβων και ο Πausανίας δίνουν ορισμένες πληροφορίες.

- Η Ναυπλία ήταν αυτόνομη μέχρι τον 7^ο αιώνα, οπότε αναφέρεται η συμμετοχή της στην Αμφικτιονία των δωρικών πόλεων. Το 676 π.Χ. καταστρέφεται από τους Αργείους. Ακολουθεί περίοδος ερήμωσης, γιατί οι κάτοικοι καταφεύγουν στη Μεθώνη.

2. Ρωμαϊκοί – Βυζαντινοί χρόνοι (200 μ.Χ. – 1212)

Το Ναύπλιο αποτελεί τμήμα της ρωμαϊκής και αργότερα της βυζαντινής αυτοκρατορίας. Το Ναύπλιο των Βυζαντινών ακμάζει. Άρχοντας της πόλης ο Ναυπλιεύς ευπατρίδης Θεόδωρος Σγουρός, που τον διαδέχεται ο Λέων Σγουρός. Η δημιουργία της μεσαιωνικής πόλης δεν είναι άσχετη με τις μεγάλες μετακινήσεις των πληθυσμών – κυρίως της Πελοποννήσου – προς οχυρές ακτές, κινήσεις που προκάλεσε η κάθοδος των σλαβικών φύλων.

3. Φραγκοκρατία (1204 – 1389)

Ο Βίλαρδουίνος καταλαμβάνει το Ναύπλιο και το παραχωρεί στον Μέγα Κύρη των Αθηνών. Μετά την άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Φράγκους η πόλη αποτελεί βαρονία του πριγκιπάτου της Αχαΐας, κάτω από Φράγκο άρχοντα. Το 1389 παραχωρείται στους Ενετούς. Η πόλη περιορίζεται στην Ακροναυπλία και το λιμάνι.

4. Πρώτη Ενετοκρατία (1389 – 1540)

Με το πέρασμα από τον Μεσαίωνα στην Αναγέννηση και την επικράτηση νέων όρων ζωής, δημιουργείται η ανάγκη επέκτασης της πόλης. Η παραλία επεκτείνεται με τεχνητή πρόσχωση και δημιουργείται η «εντός των τειχών» πόλη, γνωστή ως «κάτω πόλη».

Η ακμή της είναι μεγάλη – θεωρείται ως μια από τις ωραιότερες πόλεις της Ανατολής.

Η περιοχή αποκτά πολλούς κατοίκους. Πολλοί πρόκριτοι από την Πελοπόννησο καταφεύγουν στο Ναύπλιο για να γλιτώσουν τη δουλεία. Διοικητές: Vittare Pasqualigo, Bartolomeo Minio, Μηχανικοί: Garmbello, Brancaleone. Το 1539 το Ναύπλιο περιέρχεται στους Τούρκους.

5. Πρώτη περίοδος Τουρκοκρατίας (1540 – 1686)

Η πόλη καταστρέφεται από τις πολιορκίες των νέων κατακτητών. Η Ανατολή αφήνει τη σφραγίδα της στην αστική αρχιτεκτονική. Χτίζεται το σεράι του Μόρα – πασά και το τζαμί στην πλατεία Συντάγματος, που σώζεται ακόμα.

Το 1686 το Ναύπλιο βρίσκεται ξανά κάτω από την κυριαρχία των Ενετών. Ο Μοροζίνης στο Τολό και ο Konigsmark στο Ναύπλιο.

6. Δεύτερη Ενετοκρατία (1686 – 1715)

Με την επανεγκατάσταση των Ενετών ανακαινίζονται τα τείχη. Η πόλη (1667) γίνεται πρωτεύουσα του ενετικού βασιλείου του Μοριά, έδρα του Γενικού Προβλεπτή και του αρχιστράτηγου της Ανατολής και πρωτεύουσας του νομού της Ρωμανίας.

Γίνονται συμπληρωματικά οχυρωματικά έργα. Νέα φρούρια κατασκευάζονται: Παλαμήδι, Μπούρτζι, (αλυσίδα – Porto di Cadena). Χτίζονται οι ναοί της 1^{ης} ενετικής περιόδου και δημόσια κτίρια. Δημιουργείται, δηλαδή, για πρώτη φορά μνημειακή αρχιτεκτονική. Ο οικισμός ακμάζει, ο πληθυσμός αυξάνει (60.000). Διοικητής: Agostino Sagredo. Το 1715 οι Τούρκοι καταλαμβάνουν και πάλι την πόλη.

7. Δεύτερη περίοδος Τουρκοκρατίας (1715 – 1822)

Η τουρκική κατοχή κατοχυρώνεται με την συνθήκη του Πασάροβιτς. Η πόλη βρίσκεται σε μαρασμό. Οι σπουδαιότερες οικογένειες την εγκαταλείπουν μεταναστεύοντας στη Δύση ή στην υπόλοιπη Ελλάδα.

Στην υποβάθμιση συντελεί περισσότερο και το γεγονός της ανακήρυξης της Τρίπολης (από τους Τούρκους) ως πρωτεύουσας της Πελοποννήσου.

Ο νέος ρυθμός της ζωής έχει ως συνέπεια την αλλαγή της όψης της πολιτείας. Χτίζονται λουτρά, τζαμιά και κατοικίες που παίρνουν πάλι τον ανατολίτικο τύπο. Στις 30 Νοεμβρίου 1822, το Ναύπλιο απελευθερώνεται.

8. Περίοδος 1822 – 1833

Το Ναύπλιο περιέρχεται στην ελληνική κυβέρνηση με λίγες ζημιές, αλλά έρημο από κατοίκους. Το 1823 ορίζεται έδρα της προσωρινής κυβέρνησης. Οι κατοικίες – πολυτελείς και καλοδιατηρημένες – χρησιμοποιούνται από τους αρχηγούς του απελευθερωτικού αγώνα. Ο πληθυσμός αυξάνει γρήγορα και το 1827 κηρύσσεται επίσημα «πρωτεύουσα» του κράτους.

Ένα χρόνο αργότερα έρχεται ως κυβερνήτης της χώρας ο Ιωάννης Καποδίστριας.

Αλλαγή στην κοινωνική δομή· οι νέοι κάτοικοι είναι πρόκριτοι, πλούσιες οικογένειες, στρατιώτες και στρατιωτικοί, αλλά και τυχοδιώκτες.

Ιδρύεται ο συνοικισμός Πρόνοια από τον Καποδίστρια, με σκοπό να κατοικηθεί από Κρητικούς πρόσφυγες.

Με τη δολοφονία του κυβερνήτη (1831) σταματούν τα μεγάλα έργα ανοικοδόμησης.

Το 1832 ο Όθωνας αναλαμβάνει τη διακυβέρνηση του βασιλείου της Ελλάδας.

9. Βασιλεία του Όθωνα

Με την εγκατάσταση του Όθωνα η πόλη κρίνεται ακατάλληλη για στρατιωτική και πολιτική κίνηση και η πρωτεύουσα μεταφέρεται (1834). Αρχίζει η παρακμή του Ναυπλίου. Στα τέλη της βασιλείας του Όθωνα, το Ναύπλιο γίνεται η εστία του αντιδιασπαστικού αγώνα. Η Καλλιόπη Παπαλεξοπούλου οδηγεί την επανάσταση εναντίον του Όθωνα, γνωστή με την ονομασία «Τα Ναυπλιακά», που αποτελεί το προανάκρουσμα της έξωσης του Όθωνα, αλλά και την κυριότερη αιτία για την μετέπειτα αδιαφορία της κεντρικής διοίκησης για την πόλη.

Οι αντιβασιλικοί ηττούνται και υποχωρούν στη Σμύρνη. Το Ναύπλιο καταστρέφεται από τους ίδιους τους Έλληνες.

10. Περίοδος μετά το 1862

Την περίοδο 1866 – 1868 κατεδαφίζονται τα βόρεια τείχη της πόλης. Η νέα πόλη προεκτείνεται μέχρι την θάλασσα. Αυτή την περίοδο κατεδαφίζεται το 1830. Αρχίζει η περίοδος παρακμής της πόλης, που ακολουθεί την τύχη όλων των επαρχιακών πόλεων. Η αδιαφορία της κεντρικής διοίκησης και ο υδροκεφαλισμός της πρωτεύουσας έχουν ως συνέπεια τη γρήγορη υποβάθμιση της πόλης.

Το Ναύπλιο, που για περισσότερα από 600 χρόνια βρισκόταν στο κέντρο της στρατιωτικής και ναυτικής κίνησης, μετά το 1862 βρίσκεται στερημένο από κάθε είδους κίνηση.

11. 20^{ος} αιώνας

Με την είσοδο του 20^{ου} αιώνα, η ιστορία φαίνεται να αδιαφορεί για το Ναύπλιο. Παρ' όλα αυτά, παρά τη μείωση της σημασίας του, δεν παύει να ζει και να αναπτύσσεται.

Δημιουργείται ο νέος οικισμός «Νέο Βυζάντιο», που μαζί με την Πρόνοια αποτελούν τα «παιδιά» που απαρνούνται μάλλον εντελώς τη «μητέρα» τους και εξελίσσονται σε οικισμούς (προάστια) χωρίς χαρακτήρα. Κι όταν μιλάμε για «χαρακτήρα» δεν μιλάμε για συγκεκριμένο, αλλά για ιδιαίτερο, ιδιόμορφο, όπως αυτός της παλιάς πόλης.

Τον χαρακτήρα τον διαμορφώνει το σύνολο των συναισθημάτων που δημιουργούνται και επικρατούν στους χρήστες μιας πόλης π.χ. νησίδα Μπούρτζι. Από ιερός χώρος (Αγ. Θεοδώρων) μετατρέπεται σε οχυρό, σε καταραμένο καταφύγιο δημιών, παίρνει χαρακτήρα

πολυτελείας και γίνεται διακοσμητικό στοιχείο στην τουριστική προπαγάνδα (διαφορετικές χρήσεις που αλλάζουν τα συναισθήματα).

Κάθε δρόμος, σοκάκι, πέτρα έχει στο Ναύπλιο τη δική του ιστορία, τη διαφορετική ιστορία σε κάθε περίοδο και εποχή. Έτσι αλλάζουν και τα συναισθήματα των κατοίκων και αυτό είναι που δίνει ιδιαιτερότητα στη διαμόρφωση του χαρακτήρα αυτής της πόλης.

3.5.2. Εθιμικά – λαογραφικά στοιχεία

Δρώμενα

- 1^η Φεβρουαρίου – Άγιος Αναστάσιος, πολιούχος Ναυπλίου (17^{ος} αιώνας – ζωγράφος).
- 30^η Νοεμβρίου – Άγιος Ανδρέας, Άλωση Παλαμηδίου (Σταϊκόπουλος – Μοσχονησιώτης).
- 4^η Δεκεμβρίου – Αγία Βαρβάρα (υπήρχε μονάδα πυροβολικού), Άγιος Σπυρίδωνας.
- Ιούνιος ή Ιούλιος (κινητή εορτή) – Αγία Τριάδα (Πρόνοια).
- Μεγάλη Παρασκευή – Περιφορά Επιταφίου στις τρεις ενορίες (προετοιμασία – συνάντηση επιταφίων).
- Πάσχα – εξωτερική εκδήλωση.
- Θεοφάνεια – Βάπτιση στον Ιορδάνη, αγιασμός υδάτων, κατάδυση κολυμβητών, περιφορά δίσκου.
- Εθνικές εορτές.
- Πρωτομαγιά – Αφιερωμένη στην εργατική τάξη και την άνοιξη. Εκδηλώσεις: στόλισμα σπιτιών και μπαλκονιών με άνθη, «Μάηδες» (στεφάνια).

- Απόκριες – Συγκεντρώσεις, χοροί, παλαιά Καρνάβαλος (Καραθώνα – Τολό).
- Ναυτική εβδομάδα – Κολυμβητικοί αγώνες, Ενετική βραδιά, πυροτεχνήματα.
- Χριστούγεννα – Κάλαντα, Χορωδία, Μπάντα.
- Καλλιτεχνική – Πολιτιστική δραστηριότητα – Έκτακτη κυρίως την τουριστική περίοδο.

Με την αστικοποίηση και ανάπτυξη της πόλης, άλλαξαν οι κοινωνικές δομές, σχέσεις, νοοτροπία, συμπεριφορά. Τα έθιμα άλλαξαν.

Παλιά: Καντάδες (Ψαρομαχαλάς – Μπλοτσαράς) Άγιος Νικόλαος, Πρόνοια.

Παιδιά την άνοιξη με άσπρο – κόκκινη κλωστή.

Χωρισμός κατά ενορίες για πολεμικές ή ποδοσφαιρικές συγκρούσεις – ομαδικά παιχνίδια.

Σήμερα: Video – video games. Νέα ανθρωπολογική γενιά.

ΜΕΡΟΣ 2^ο

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Η ΕΙΚΟΝΑ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΥ ΝΑΥΠΛΙΟΥ ΣΗΜΕΡΑ

4.1. Το Ναύπλιο μπροστά στην τουριστική πολιτιστική ανάπτυξη

Το Ναύπλιο είναι μια περιοχή με πολλά αρχαιολογικά ευρήματα με αποτέλεσμα να κατατάσσεται στις κορυφαίες τουριστικές περιοχές όχι μόνο του νομού αλλά και της χώρας. Σε μικρή απόσταση από το Ναύπλιο βρίσκονται οι Μυκήνες, η Επίδαυρος, η Τίρυνθα, και το Άργος γι' αυτό και πολλοί ξένοι τουρίστες επισκέπτονται κάθε χρόνο το νομό Αργολίδας για να γνωρίσουν την ιστορία και τα αρχαιολογικά ευρήματα.

Σύμφωνα με στατιστικά στοιχεία οι επισκέπτες αρχαιολογικών χώρων κατά το 1986 – 1987 ήταν:

ΠΙΝΑΚΑΣ 16. Αρχαιολογικοί χώροι και επισκέπτες

Αρχαιολογικοί χώροι	Επισκέπτες	
	1986	1987
<i>Νομός Αργολίδας</i>		
1) Επίδαυρος	512.815	540.423
2) Λέρνη	2.768	2.305
3) Μυκήνες	530.250	531.472
4) Τίρυνθα	56.427	57.490
5) Φρούριο Παλαμηδίου	118.650	121.339
6) Άργος	86.720	88.550
Μουσεία	Επισκέπτες	
	1986	1987
1) Μουσείο Άργους	5.571	4.962
2) Μουσείο Ναυπλίου	12.350	13.024

Πηγή: Ιδία έρευνα. Επεξεργασία στοιχείων ΕΣΥΕ

Αν και οι αρχαιολογικοί χώροι είναι πολλοί και αξιόλογοι παρατηρείται μικρή αύξηση των επισκεπτών στους χώρους της Επιδαύρου, Τίρυνθας και Μυκηνών. Ενώ μείωση παρουσίασε το μουσείο Άργους.

Στο Ναύπλιο υπάρχουν 28 ξενοδοχεία από τα οποία δυο (2) είναι Lux, τρία (3) είναι Α΄ κατηγορίας, ένα (1) Β΄ κατηγορίας, δέκα (10) Γ΄ κατηγορίας, εννέα (9) Δ΄ κατηγορίας και δυο (2) Ε΄ κατηγορίας. Ο αριθμός των κλινών φθάνει τις 1618.

Χαρακτηριστικό είναι ότι τα ξενοδοχεία του Ναυπλίου (εκτός από 3) λειτουργούν όλο το χρόνο.

Ξενοδοχείο	Κατηγορία	Ξενοδοχείο	Κατηγορία
Ξενία Παλλάς	Lux	Ρεξ	Γ΄
Ξενία Μπαγκαλόους	Lux	Ρόδο	Γ΄
Ξενία Α	Α΄	Άρτεμις	Δ΄
Αμαλία	Α΄	Ακροπόλ	Δ΄
Αμφιτρύων	Α΄	Αργολίς	Δ΄
Αγαμέμνων	Β΄	Βασ. Όθων	Δ΄
Αθηνά	Γ΄	Επίδαυρος	Δ΄
Βικτώρια	Γ΄	Λητώ	Δ΄
Γαλήνη	Γ΄	Σεμίραμις	Δ΄
Βύρων	Γ΄	Τίρυνς	Δ΄
Διόσκουροι	Γ΄	Οικονόμου	Δ΄
Έλενα	Γ΄	Ήρα	Ε΄
Ναυπλία	Γ΄		
Παρκ	Γ΄		

Σε ότι αφορά τον Αναπτυξιακό νόμο, η Αργολίδα πράγματι εξαιρείται κατά τα τελευταία έτη των κινήτρων επιχορήγησης και επιδότησης επιτοκίου για την ανέγερση νέων ξενοδοχείων, ισχύουν όμως τα κίνητρα για τον εκσυγχρονισμό λειτουργούντων ξενοδοχείων και για τη δημιουργία εγκαταστάσεων ειδικής τουριστικής υποδομής.

Για τη μετατροπή παραδοσιακών διατηρητέων κτιρίων σε ξενοδοχειακές μονάδες προβλέπεται ενιαίο ποσοστό επιχορήγησης 40%, για τον εκσυγχρονισμό των ξενοδοχείων προβλέπεται ενιαίο ποσοστό ενίσχυσης 25% και για επενδύσεις σε έργα ειδικής τουριστικής υποδομής ενιαία ποσοστά ενίσχυσης 35%.

Ένα από τα βασικά ζητήματα που προκύπτει σαν συνέπεια του χαρακτηρισμού του Ναυπλίου (και γενικότερα της Αργολίδας) ως

κορεσμένης περιοχής είναι ο αποκλεισμός των επιχειρηματιών από τις σχετικές επιδοτήσεις του ΕΟΤ. Το αποτέλεσμα είναι απουσία επενδύσεων που ταυτόχρονα αυτό σημαίνει και έλλειψη προοπτικής του τουριστικού τομέα της περιοχής.

Τα ξενοδοχεία – κουτιά της περιοχής της αντιπαροχής μοντέλο περασμένων δεκαετιών δεν του ταιριάζουν και ορισμένοι αλλοδαποί επιχειρηματίες οι οποίοι προβαίνουν σε αγορές διαμερισμάτων τα οποία ενοικιάζουν στη συνέχεια σε ομοεθνείς τους, άτυπα βέβαια.

Φέτος η τουριστική κίνηση είναι μειωμένη αν και δεν υπάρχουν μέχρι στιγμής στοιχεία για ακυρώσεις κρατήσεων από Tour Operators του εξωτερικού αλλά ούτε και από τα ελληνικά τουριστικά γραφεία. Ωστόσο η πληρότητα των ξενοδοχείων δεν είναι η αναμενόμενη.⁹

Η έλλειψη νέων ξενοδοχειακών μονάδων με υποδομές ώστε ο επισκέπτης να έχει ανέσεις εξαλείφει το ενδεχόμενο για τουρισμό υψηλής ποιότητας.

Μπορεί οι Αρχαιολογικοί χώροι των Μυκηνών και της Επιδαύρου να είναι γεμάτοι από ξένους τουρίστες, στο Ναύπλιο όμως ελάχιστοι περνούν και εξακολουθούν να κάνουν το Ναύπλιο κέντρο διερχομένων τουριστών.

Εκείνο ωστόσο που προκαλεί κάθε πολίτη του Ναυπλίου και του Άργους είναι η «καραντίνα» των δυο αξιόλογων μουσείων. Παρά το γεγονός ότι οι ξένοι έχουν πληρώσει επισκέψεις κανένα τουριστικό γραφείο δεν τα έχει στο πρόγραμμά του με αποτέλεσμα οι ξένοι ούτε τις δυο πόλεις να επισκέπτονται, ούτε τα μουσεία τους που βρίσκονται στο κέντρο τους.

⁹ Κανελλόπουλος Καν., «Τουρισμός: Εξυγίανση, αναβάθμιση. Σε αδιέξοδο το τουριστικό μας πρότυπο», Εκδόσεις ΠΛΙ, Ναύπλιο, 1992, σελ. 117

Όσο απαισιόδοξα είναι τα μηνύματα για τους ξενοδόχους του Ναυπλίου τόσο αισιόδοξα είναι για του Τολού. Όλα σχεδόν τα ξενοδοχεία από τα μέσα Μαρτίου παρουσιάζουν πληρότητα που ξεπερνά το 75% γεγονός που συμβαίνει για πρώτη φορά στα χρονικά.

Επαγγελματίες τουλάχιστον μιας 20ετίας οι περισσότεροι προσφέρουν όλες τις ανέσεις με αποτέλεσμα Γερμανοί, Τσέχοι, Ούγγροι, Άγγλοι, Αυστριακοί να έχουν το Τολό σαν προτεραιότητα επιλογής για τις διακοπές τους, και αυτό γιατί ξενοδόχοι, επαγγελματίες και τουριστικοί φορείς δεν είναι ενωμένοι για να ασκούν πιέσεις στην ηγεσία του νομού, τους βουλευτές και τους δημάρχους για να αρχίσει να «κινείται η γη» αλλά καταστρέφουν τον εαυτό τους και τον τόπο του Ναυπλίου που μένουν επαγγελματικά διότι περιμένουν να πέσει το «μάννα» από τον ουρανό.¹⁰

4.2. Φορείς οι οποίοι εμπλέκονται στις διαδικασίες πολιτιστικής ανάπτυξης της περιοχής

Το Ναύπλιο έχει να επιδείξει 7 πολιτιστικούς φορείς πολιτιστικής δημιουργίας και ανάπτυξης, οι οποίοι παρουσιάζονται παρακάτω:

1. Ένωση Γυναικών Ελλάδας: Αποτελεί παράρτημα της Ένωσης Γυναικών Ελλάδας και ιδρύθηκε το 1976 με έδρα το Ναύπλιο. Το Δ.Σ. αποτελείται από 5 μέλη, ενώ άλλα 95 είναι εγγεγραμμένα στο σωματείο. Στόχος του είναι η στήριξη των γυναικών πάνω σε διάφορα προβλήματα που αντιμετωπίζουν όπως ανεργία και κακοποίηση, με τη λειτουργία ανοικτής γραμμής, καθώς και η προώθηση της ισότητας των δύο φύλων σ' όλους τους τομείς της κοινωνίας του Ναυπλίου.

¹⁰ Κανελλόπουλος Καν., «Κοινωνικές επιπτώσεις του τουρισμού. Οι επιπτώσεις στον τοπικό τουρισμό», Εκδόσεις ΠΙΛΙ, Ναύπλιο 1989, σελ. 89-90

2. Φωτογραφική Λέσχη Ναυπλίου: Ιδρύθηκε το 1992 και αποτελείται από 7 μέλη του Δ.Σ. και 20 εγγεγραμμένα μέλη. Είναι σωματείο, το οποίο στόχο έχει τη διάδοση της καλλιτεχνικής φωτογραφίας. Πραγματοποιούν εκθέσεις φωτογραφίας σε χώρους που τους παραχωρεί ο Δήμος συνήθως κατά τους καλοκαιρινούς μήνες.

3. Σύνδεσμος Ιεροσαλτών Ιάκωβος Ναυπλιώτης: Ιδρύθηκε το 1979 και στόχο έχουν τη διάδοση της παραδοσιακής βυζαντινής μουσικής. Το Δ.Σ. απαρτίζεται από 5 μέλη, ενώ εγγεγραμμένα είναι 60.

Έχουν πραγματοποιήσει εμφανίσεις στο εξωτερικό, καθώς και διήμερα παραδοσιακής και βυζαντινής μουσικής σε ΚΑΠΗ, τοπική τηλεόραση και NET.

4. Προοδευτικός Σύλλογος Ναυπλίου «Ο Παλαμήδης»: Ιδρύθηκε το 1946 από μια ομάδα καταξιωμένων, φιλοπρόοδων Ναυπλίου. Σκοπός του η ανάπτυξη και πρόοδος της πόλης του Ναυπλίου, όπως ο εξωραϊσμός της, η διατήρηση του ιστορικού και καλλιτεχνικού χαρακτήρα της, η ανάπτυξη του πνευματικού και μορφωτικού της ενδιαφέροντος με την οργάνωση διαλέξεων. Έχει επεκτείνει τις δραστηριότητές του σε εκδρομές εσωτερικού και εξωτερικού, επισκέψεις σε μουσεία, αρχαιολογικούς χώρους. Έχει εκδώσει αρκετά βιβλία όπως τη «Ναυπλία» του Λαμπρυνίδη, τη «Ναυπλιακή Ανθολογία» του Π. Λιαλιάτση, του «Όδηγό Ναυπλίου» και άλλα. Η σημαντικότερη προσφορά του είναι η δημιουργία βιβλιοθήκης, την οποία παραχώρησε στο ελληνικό δημόσιο.

5. Ο Σύλλογος Φίλων του ΠΑΙ: Ιδρύθηκε το 1989 από τους φίλους του Πελοποννησιακού Λαογραφικού Ιδρύματος με στόχο την οργάνωση εκπαιδευτικών προγραμμάτων και εκδηλώσεων για την εξοικείωση των παιδιών με τις ποικίλες δραστηριότητες του ΠΑΙ, συνδυάζοντας τη μάθηση, με το παιχνίδι.

6. Πελοποννησιακό Λαογραφικό Ίδρυμα «Β. Παπαντωνίου»: Ιδρύθηκε το 1974 και έχει έδρα το Ναύπλιο. Σκοπός του είναι η έρευνα, η διάσωση, η μελέτη και η προβολή του νεότερου ελληνικού πολιτισμού.

Στο κτίριο της οδού Βασ. Αλεξάνδρου 1 στο Ναύπλιο, στεγάζεται το Λαογραφικό Μουσείο του Ιδρύματος, που το 1981 τιμήθηκε με το European Museum of the Year main Award.

Το Πελοποννησιακό Λαογραφικό Ίδρυμα γιορτάζει ταυτόχρονα τα είκοσι πέντε χρόνια του και τη χιλιετία. Η νέα έκθεση με θέμα «Τα καλύτερα του ΠΛΙ» σκοπό έχει να προβάλει το εύρος και τον πλούτο των συλλογών του ΠΛΙ, που αριθμούν σήμερα περισσότερα από 25.000 αντικείμενα.

7. Δημοτική Επιχείρηση Πολιτιστικής Ανάπτυξης Ναυπλίου: Η ΔΕΠΑΝ έχει σαν στόχο την πολιτιστική ανάπτυξη και την καλύτερη αξιοποίηση της πόλης του Ναυπλίου και των ιστορικών της μνημείων. Σαν επιχείρηση είναι οικονομικά και διοικητικά εξαρτημένη από το δήμο, γιατί δεν μπορεί να έχει κάποια σταθερά έσοδα από ανταποδοτικά τέλη. Στη ΔΕΠΑΝ απασχολούνται δύο άτομα. Όμως για την ΔΕΠΑΝ θα ασχοληθούμε αναλυτικά στα επόμενα κεφάλαια.

4.3. Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Αργολίδας

Στην καινούργια πραγματικότητα που διαμορφώνεται ο ρόλος θεσμών με αποκεντρωτικό χαρακτήρα και αναπτυξιακό περιφερειακό προσανατολισμό, όπως η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, ενδυναμώνεται και καθίσταται αποφασιστικός για την περαιτέρω πορεία της χώρας μας στον νέο 21ο αιώνα. Η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, συγκεκριμένα, καλείται μέσα στο νέο περιβάλλον να επιτελέσει έναν επιτελικό και στρατηγικό ρόλο, που να ενισχύει την αποκέντρωση των διαδικασιών λήψης των

αποφάσεων και να υποστηρίξει τις προσπάθειες περιφερειακής ανάπτυξης κατά τρόπο αποτελεσματικό.

Με τα στρατηγικής σημασίας έργα υποδομής που πραγματοποιήθηκαν ή δρομολογήθηκε η πραγματοποίησή τους κατά τα τρία τελευταία χρόνια, η Αργολίδα αλλάζει όψη. Έργα δημόσιας και κοινωνικής υποδομής, η εκτέλεση των οποίων αναβαθμίζει τις δυνατότητες του παραγωγικού δυναμικού της περιοχής και ανοίγει το δρόμο ώστε ο Νομός μας να είναι απόλυτα ικανός να αξιοποιήσει τα συγκριτικά του πλεονεκτήματα και να πάρει την ανταγωνιστική θέση που του αξίζει στην οικονομία της χώρας μας κατά τον 21ο αιώνα.

4.3.1. Πρωτοβουλίες Επιμόρφωσης και Σύγχρονης Επαγγελματικής Κατάρτισης

Η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Αργολίδας θεωρώντας την αξιοποίηση του ανθρώπινου κεφαλαίου του Νομού «κλειδί» για την μελλοντική ανάπτυξη και πρόοδο της περιοχής πέρα από την πραγματοποίηση των έργων αναβάθμισης ως εκπαιδευτικής υποδομής προχώρησε και στην ανάληψη πρωτοβουλιών με στόχο την ευρύτερη δυνατή διασπορά της γνώσης και την παροχή ενημέρωσης για σύγχρονα προβλήματα στους κατοίκους του Νομού.

Κύριος φορέας αυτής της επιμορφωτικού χαρακτήρα δραστηριοποίησης της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης υπήρξε η Νομαρχιακή Επιτροπή Λαϊκής Επιμόρφωσης (ΝΕΛΕ). Η ΝΕΛΕ με ειδικά καταρτισμένα προγράμματα και ειδικευμένους συνεργάτες, εστίασε τις προσπάθειές της με ιδιαίτερη επιτυχία στην κατεύθυνση δράσεων για την καταπολέμηση του αναλφαβητισμού, την εκπαίδευση ενδιαφερομένων στην πληροφορική και στην ειδικότητα υπαλλήλου

γραφείου και την ενημέρωση ιδίως των νέων για θέματα όπως το κάπνισμα, το AIDS, τα ναρκωτικά, η αγωγή υγείας, ο οικογενειακός προγραμματισμός κ.λ.π.

Επίσης, η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση αναγνωρίζοντας τη θετική συσχέτιση που υπάρχει ανάμεσα στη σύγχρονη εξειδικευμένη επαγγελματική κατάρτιση και την τοπική ανάπτυξη, ήδη από το 1995, μετά από απόφαση Νομαρχιακού Συμβουλίου πραγματοποίησε την ίδρυση του Κέντρου Επαγγελματικής Κατάρτισης ΚΕΚ της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Αργολίδας στο πλαίσιο του οποίου πραγματοποιήθηκαν τέσσερα σεμινάρια επιμόρφωσης και κατάρτισης για την αντιμετώπιση του κοινωνικού αποκλεισμού καθώς και έντεκα επιμορφωτικά σεμινάρια, που χρηματοδοτήθηκαν από το ΠΕΠ στο πλαίσιο των προγραμμάτων του Ευρωπαϊκού Κοινοτικού Ταμείου.

Για την πραγματοποίηση αυτών των σεμιναρίων εκταμιεύθηκαν οι ακόλουθοι πόροι:

ΠΙΝΑΚΑΣ 17. Είδος σεμιναρίων Νομαρχίας

Είδος Σεμιναρίων	Διατεθέντες πόροι
Σεμινάρια Επιμόρφωσης για την Αντιμετώπιση του Κοινωνικού Αποκλεισμού	65.000.000
Σεμινάρια στο πλαίσιο των προγραμμάτων του Ευρωπαϊκού Κοινοτικού Ταμείου	121.700.000
Σύνολο διατεθέντων πόρων	186.700.000

Πηγή: Ιδία έρευνα

Με αυτές τις πρωτοβουλίες επιμόρφωσης και κατάρτισης η ΝΑΑ κατέδειξε έμπρακτα τη σημασία που αποδίδει στο γνωστικό εξοπλισμό των ενδιαφερομένων του Νομού, προκειμένου να αντιμετωπίσουν

ακριβώς τις προκλήσεις της κοινωνίας της γνώσης που διαγράφεται μπροστά μας εν' όψει του 21ου αιώνα.

Κατά το 1997 η ΝΕΛΕ υλοποιεί έξι (6) προγράμματα συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης και κατά του κοινωνικού αποκλεισμού προϋπολογισμού συνολικού ύψους 110.000.000 δρχ. Επίσης στο Νομό υλοποιούνται και άλλα προγράμματα επιμόρφωσης από άλλους φορείς (ΕΛΚΕΠΑ, ΟΑΕΔ, Σχολή Τουριστικών Επαγγελματιών Ναυπλίου, Εργατικό Κέντρο Άργους, Εργατικό Κέντρο Ναυπλίου κ.λ.π.).

Τέλος, η ΝΑΑ αντιμετώπισε τα ζητήματα του πολιτισμού με ιδιαίτερη ευαισθησία. Μέσω της ΝΕΛΕ ανάλαβε πρωτοβουλίες για την ενθάρρυνση και την υποστήριξη της τοπικής πολιτισμικής έκφρασης παρέχοντας τη συνδρομή της στις διάφορες πολιτιστικές δραστηριότητες πολιτιστικών φορέων του Νομού. Ταυτόχρονα η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Αργολίδας συνέδραμε υλικά και οργανωτικά πολιτιστικές εκδηλώσεις που διοργανώθηκαν με την πρωτοβουλία Δήμων και Κοινοτήτων του Νομού μας.

Επιπροσθέτως προς αυτές τις ενέργειες υποστήριξης των πολιτιστικών δραστηριοτήτων στο Νομό, η ΝΑΑ θεωρώντας πως υπάρχει μια άρρηκτη σχέση ανάμεσα στις προσπάθειες για την προπαρασκευή των προϋποθέσεων της ανάπτυξης του Νομού στο μέλλον και στη φροντίδα για τη διατήρηση της ιστορικής μνήμης και της απότισης φόρου τιμής σε πρόσωπα που με τη δράση τους συνδέθηκαν με την ιστορία της περιοχής και παράλληλα πρωτοστάτησαν στην δημιουργία της σύγχρονης Ελλάδας, προχώρησε το τρίήμερο 26 – 27 – 28 Σεπτεμβρίου 1997 σε συνεργασία με το Υπουργείο Πολιτισμού, του Δήμου Ναυπλιέων, της Ρώσικης πρεσβείας, την Αρχαιολογική Τεχνολογική Εταιρεία, τα ΕΛΤΑ και με την πρόθυμη συμβολή ιδιωτών –

χορηγών, στη διοργάνωση του επιστημονικού Συμποσίου «Ιωάννης Καποδίστριας 1827 – 1997, 170 χρόνια μετά», στο οποίο συμμετείχαν με τις εισηγήσεις τους κορυφαίοι Έλληνες και Ρώσοι Πανεπιστημιακοί και Ιστορικοί ερευνητές. Το συμπόσιο εστέφθη με επιτυχία σε πανελλαδικό επίπεδο, τα δε πρακτικά του ζητούνται με μεγάλο ενδιαφέρον από όλο τον ελλαδικό χώρο.

➤ **Όργανα**

Σύμφωνα με το άρθρο 5 όργανα της λαϊκής Επιμόρφωσης σε επίπεδο νομού είναι: οι Νομαρχιακές Επιτροπές Λαϊκής Επιμόρφωσης (ΝΕΛΕ) και τα Συμβούλια Λαϊκής Επιμόρφωσης (ΣΛΕ).

➤ **Λειτουργία**

1. Η ΝΕΛΕ συνεδριάζει ύστερα από έγγραφη πρόσκληση του προέδρου της τακτικά μια φορά το μήνα κι έκτακτα όταν υπάρχει ανάγκη. Έκτακτη συνεδρίαση μπορεί να ζητηθεί και από τα μισά μέλη της ΝΕΛΕ που έχουν ήδη οριστεί.

Η έγκριση των προγραμμάτων γίνεται στις συνεδριάσεις των μηνών Μαρτίου και Σεπτεμβρίου εκτός από τις μεμονωμένες εκδηλώσεις που μπορεί να εγκρίνονται σε κάθε τακτική ή έκτακτη συνεδρίαση.

2. Τα αναπληρωματικά μέλη αντικαθιστούν τα τακτικά που κωλύονται, απουσιάζουν ή λείπουν μέχρι του διορισμού νέων τακτικών μελών. Εφόσον ένα μέλος απουσιάζει σε περισσότερες από τρεις συνεχείς τακτικές συνεδριάσεις εκπίπτει της θέσης του.

3. Απαρτία υπάρχει όταν παρευρίσκονται τουλάχιστον τα μισά συν ένα μέλη από αυτά που έχουν οριστεί.

4. Στις συνεδριάσεις μπορούν να κληθούν συμβουλευτικά και άλλα πρόσωπα και μπορούν πάντοτε να παρευρίσκονται χωρίς δικαίωμα

ψήφου τα μέλη του Συμβουλίου Λαϊκής Επιμόρφωσης και οι υπεύθυνοι των Κέντρων Επιμόρφωσης.

5. Οι αποφάσεις λαμβάνονται με φανερή ψηφοφορία και με πλειοψηφία των μελών της ΝΕΛΕ που παρευρίσκονται. Σε περίπτωση ισοψηφίας η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται άλλη φορά. Σε περίπτωση νέας ισοψηφίας επικρατεί η ψήφος του προέδρου.

6. Σε κάθε συνεδρίαση τηρούνται πρακτικά στα οποία διατυπώνονται οι απόψεις και οι αποφάσεις και που υπογράφονται από όλα τα παρόντα μέλη.

7. Στα μέλη της ΝΕΛΕ καταβάλλεται αποζημίωση για 4 το πολύ κατά μήνα συνεδριάσεις σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά.

8. Οι υπάλληλοι του Δημόσιου Τομέα αμείβονται εφόσον συνεδριάζουν εκτός του κανονικού ωραρίου εργασίας (άρθρο 7).

➤ **Αρμοδιότητες ΝΕΛΕ**

1. α. Η ΝΕΛΕ έχει την ευθύνη για την πραγματοποίηση των στόχων της Λαϊκής Επιμόρφωσης στην περιοχή του νομού παίρνοντας υπόψη την εισήγηση του Συμβουλίου Λαϊκής Επιμόρφωσης και σύμφωνα με τις κατευθύνσεις που δίνονται από τη Γενική Γραμματεία Λαϊκής Επιμόρφωσης.

β. Ειδικότερα η ΝΕΛΕ

1. συντονίζει τις προσπάθειες στον τομέα της επιμόρφωσης μεταξύ των φορέων που εκπροσωπούνται σ' αυτήν καθώς και την ανάπτυξη συνεργασίας με άλλους επιμορφωτικούς φορείς, δημόσιους ή ιδιωτικούς.

2. εγκρίνει την ίδρυση Κέντρων Επιμόρφωσης και νυκτερινών Δημοτικών Σχολείων μετά από πρόταση του Συμβουλίου Λαϊκής

Επιμόρφωσης και χορηγεί άδεια ίδρυσης και λειτουργίας όμοιων Κέντρων και Σχολείων σε συνεργασία με Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου και Ιδιωτικού Δικαίου.

3. προσλαμβάνει και παύει το προσωπικό των Κέντρων και Σχολείων μετά από εισήγηση του Συμβουλίου Λαϊκής Επιμόρφωσης.

4. επιβλέπει την εύρυθμη και αποδοτική λειτουργία των Κέντρων και Σχολείων.

5. οργανώνει απευθείας και συμπληρωματικά προς τη δράση των Κέντρων Επιμόρφωσης διάφορες επιμορφωτικές εκδηλώσεις, κοινωνικού ή πολιτιστικού χαρακτήρα.

6. μεριμνά για την κατάρτιση προγραμμάτων μετεκπαίδευσης του προσωπικού επιμόρφωσης και τη διοργάνωση σεμιναρίων.

7. διαχειρίζεται το λογαριασμό της, που τηρείται στην Τράπεζα της Ελλάδας.

2. Στη ΝΕΛΕ λειτουργεί δανειστική βιβλιοθήκη που περιέχει διδακτικό και βοηθητικό υλικό που αφορά τη Λαϊκή Επιμόρφωση. Ο εφοδιασμός της δανειστικής βιβλιοθήκης γίνεται από τη Γενική Γραμματεία Λαϊκής Επιμόρφωσης με ειδικά έντυπα βιβλία ή ενημερωτικά φυλλάδια ή από τη ΝΕΛΕ απευθείας με αγορά βιβλίων ή με εκδόσεις που η ίδια επιμελείται.

4.4. Οι κοινωνικές επιπτώσεις της ανάπτυξης στην τοπική κοινωνία

Μείζονος σημασίας είναι οι γλωσσολογικές επιδράσεις που επιφέρει ο σύγχρονος μαζικός πολιτισμός παραλλάσσοντας τα δεδομένα της τοπικής κοινωνίας. Η εμφάνιση των πρώτων τουριστών που προμηνύει την επερχόμενη ανάπτυξη οδηγεί αναπόφευκτα στην αλλοίωση της γλώσσας της τοπικής κοινωνίας – συχνά τοπική διάλεκτο –

με προσμείξεις από ξένες γλώσσες, έτσι ώστε το τοπικό ιδίωμα εγκαταλείπεται από τις νέες γενιές και μέσα σε λίγα χρόνια εκλείπει.

Στα θετικά πάντως των γλωσσολογικών επιδράσεων θα πρέπει να καταγραφεί η εμφανής πλέον προσπάθεια εκμάθησης ξένων γλωσσών που μπορεί σιγά – σιγά στις κοινωνικές τους επαφές να χρησιμοποιούν ξένες λέξεις και όρους χάνοντας τη γλωσσική τους ταυτότητα, τους κάνει όμως «πολίτες του κόσμου» ενώ τους δίνει τη δυνατότητα μελλοντικής ενασχόλησης με τα τουριστικά και πολιτιστικά επαγγέλματα ιδίως στον συνεχώς αναπτυσσόμενο κλάδο του πολιτιστικού τουρισμού.

Επιπροσθέτως, η επίδραση της νέας και μαζικής διαπολιτιστικής επικοινωνίας μεταξύ των κοινωνικών ομάδων και των ντόπιων κατοίκων με τους αλλοδαπούς επισκέπτες παρουσιάζει το δικό του κοινωνικό – ψυχολογικό ενδιαφέρον. Διαφοροποιήσεις λόγω αλλαγής των καταναλωτικών προτύπων καθώς αυτές αποτελούν την πεμπτουσία των επιδράσεων μιας και τα νέα και αρχικά ξένα μετέπειτα ντόπια καταναλωτικά πρότυπα στερούν από την τοπική κοινωνία όλα τα παραδοσιακά στοιχεία της και οδηγούν σε μια κοινωνική μετάλλαξη στα ήθη, στα έθιμα, στα κοινωνικά πρότυπα στα ήθη και στους θεσμούς. Επιδρά στα άυλα και υλικά στοιχεία του πολιτισμού αλλοιώνοντας τις ιδιαιτερότητες μιας περιοχής.¹¹

Έντονη «πολιτιστική διάχυση» δημιουργεί ένα a priori νέο πολιτισμό με σωρεία πολιτιστικών, κοινωνικών, καταναλωτικών και ψυχολογικών προσμείξεων που το χειρότερο στην περίπτωση αυτή δεν είναι το δίλημμα να ακολουθήσει ή όχι κάποιος αυτό το δρόμο μιας και είναι μονόδρομος αλλά το ότι μέσα σε δέκα ή είκοσι χρόνια χάνονται παραδόσεις αιώνων.

¹¹ Μαγνήσαλης Γ. Κώστας, «Καταναλωτική: τεχνική της γνώσεως της συμπεριφοράς του καταναλωτή», εκδόσεις INTERBOOKS, Αθήνα 1997, σελ. 44-45

Κλείνοντας αυτό το θέμα, θα πρέπει να τονιστεί η ξενομανία καθώς οι ντόπιες κοινωνίες θεωρούν σχεδόν ως αυτονόητο ότι τα ξένα πρότυπα που προέρχονται από περισσότερες αναπτυγμένες οικονομικά περιοχές κατά τεκμήριο είναι καλύτερα και η αντιγραφή τους γίνεται αυτόματα. Γενεσιουργός αιτία η αυξημένη τουριστική δραστηριότητα τις περισσότερες φορές επιταχύνει οικονομικές, κοινωνικές και άλλες αλλαγές, οι οποίες ενδεχομένως να καθυστερούσαν αν αυτή δεν εμφανιζόταν.¹²

Έτσι οι μόνιμοι κάτοικοι του Ναυπλίου ζουν στη λογική του εύκολου κέρδους, αφού έχουν υιοθετήσει την ιδεολογία της υποτίμησης του τουρίστα και της υποτίμησης της ντόπιας πολιτιστικής παραγωγής για χάρη των τουριστών. Προσαρμόζονται σύμφωνα με το ρυθμό άφιξης των τουριστών, των δικτύων κοινωνικής εξυπηρέτησης τους και των βίαιων παρεμβάσεων που αλλοιώνουν το τοπίο και τους ίδιους.

Το ζητούμενο είναι κατά πόσο ο πολιτισμός ως δραστηριότητα αλλά και ως θεσμός είναι σε θέση να ελαχιστοποιήσει τα αρνητικά αυτής της διαπολιτιστικής επικοινωνίας υιοθετώντας πρότυπα τα οποία θα είναι σε θέση να διατηρήσουν τις παραδόσεις και τα κοινωνικά δεδομένα, αποκλείοντας την υφιστάμενη στις περιοχές αυτές αλλοτρίωση.

¹² Λύτρας Ν. Περικλής, «Τουριστική Ψυχολογία», Εκδόσεις ICOM Ελληνικό Τμήμα, Αθήνα 1984, σελ. 67-68

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Η ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ

5.1. Οι πολιτιστικές δραστηριότητες του Δήμου

Ιανουάριος 1996

- 21.1.96 Εκδήλωση της ΔΕΠΙΑΝ και του Συλλόγου «Ο Παλαμίδης».
- 26.1.96 Εκδήλωση Δήμου Ναυπλιέων με ομιλητή τον Δ. Αβραμόπουλο, Δήμαρχο Αθηναίων με θέμα την Τοπική Αυτοδιοίκηση.
- 28.1.96 Εκδήλωση του Συλλόγου Αρκάδων Ναυπλίας, κόψιμο της Πρωτοχρονιάτικης βασιλόπιτας και ταυτόχρονα βράβευση από το Δήμαρχο Κώστα Θ. Χαραμή, των διακριθέντων μαθητών.

Φεβρουάριος 1996

- 3.2.96 Διάλεξη του καθηγητή Ιστορίας της Τέχνης Χρυσάνθου Χρήστου με θέμα «Γιώργος Βακαλό. Μια ποιητική ερμηνεία του φυσικού χώρου της οπτικής πραγματικότητας» παρουσία της χήρας Γ. Βακαλό η οποία και προσέφερε στο Δήμο ζωγραφικό πίνακα από τα κατάλοιπα του συζύγου της.
- 17.2.96 Εφιλοξενήθει χορός Προσκόπων Ναυπλίου.

Μάρτιος 1996

- 9.3.96 Αναπλιώτικο Καρναβάλι.
- 10.3.96 Φιλοξενία εκδηλώσεων Συλλόγου «Παλαμίδης».

Απρίλιος 1996

- 1.4.96. Εκδήλωση Δήμου για τους Ολυμπιακούς αγώνες.

Μάϊος 1996

- 19.5.96 Με διοργάνωση του Δήμου έγινε εκδήλωση φιλολογική για το Ναυπλιώτη ποιητή Νίκο Καρούζο καθώς και τα αποκαλυπτήρια της προτομής του με ομιλητές τον Πάνο Λιαλιάτση και την Ελισάβετ Λαλουδάκη.

Ιούνιος 1996

- 1.6.96 Με διοργάνωση του Δήμου, μουσικές εκδηλώσεις της Λυρικής Σκηνής Αθηνών στο δημοτικό θέατρο «Τριανόν» (1 – 2 Ιουνίου).
- 1.6.96 Παιδική εορτή του κέντρου νεότητας του Δήμου Ναυπλιέων.
- 15.6.96 Φιλοξενήθηκε εκδήλωση της «Μουσικής Σχολής Ναυπλίου» Παράλληλα έγινε έναρξη του μουσικού Φεστιβάλ Ναυπλίου με διαδοχικούς τόπους μουσικών εκτελέσεων, υπό τον συντονισμό του Δήμου: το Πνευματικό Κέντρο, το «Τριανόν», την πλατεία Αγίου Γεωργίου, το Παλαμήδι.

Ιούλιος 1996

- 20.7.96 Συναυλία της Δημοτικής Χορωδίας Ναυπλίου υπό τη διεύθυνση του αρχιμουσικού Βασίλη Χαραμή στην πλατεία του Μητροπολιτικού Ναού του Αγίου Γεωργίου Ναυπλίου.

Οκτώβριος 1996

- 12.10.96 Με διοργάνωση του συλλόγου «Παλαμήδης έγινε στο Πνευματικό Κέντρο του Δήμου εκτέλεση του «Άξιο εστί» του Μίκη Θεοδωράκη από τη Δημοτική Χορωδία, υπό τη διεύθυνση του χοράρχου Βασίλη Χαραμή.

- 25.10.96 Μαθητές και καθηγητές των Λυκείων του Ναυπλίου, γιόρτασαν στο Πνευματικό Κέντρο την εθνική επέτειο της 28ης Οκτωβρίου 1940.

Νοέμβριος 1996

- 15.1.96 Το 1ο και 2ο Λύκειο Ναυπλίου γιόρτασε στο Πνευματικό Κέντρο του Δήμου την επέτειο της 17ης Νοέμβρη 1973.
- 23.11.96 Με διοργάνωση του συλλόγου «Παλαμίδης» εορταστική εκδήλωση σε ανάμνηση «της αλώσεως του Παλαμιδίου» (27 Νοεμβρίου 1822).

Δεκέμβριος 1996

- 20.12.96 Χριστουγεννιάτικη γιορτή στο Πνευματικό Κέντρο του Δήμου από το Ιδιωτικό Σχολείο Κουτρομπή.

Ιανουάριος 1997

- 6.1.97 Συναυλία στο Δημοτικό Θέατρο «Τριανόν» της Αμερικάνικης Ορχήστρας «Monadrock Chorus» με συνεργασία της ΔΕΠΑΝ.
- 19.1.97 Από τη ΔΕΠΑΝ φεστιβάλ κιθάρας στο «Τριανόν» με τον καλλιτέχνη Κ. Κόλλια.
- 27.1.97 Κοπή Πρωτοχρονιάτικης πίτας του Δήμου.

Φεβρουάριος 1997

- 8.2.97 Διάλεξη για τα 100 χρόνια από το θάνατο του Χαρίλαου Τρικούπη με διοργάνωση της ΔΕΠΑΝ και με ομιλητές την Καίτη Αρώνη – Τσίχλη, τον Άλκη Ρήγα, τη Ρένα Σταυρίδη – Πατρικίου.
- 15.2.97 Στο δημοτικό θέατρο «Τριανόν», κονσέρτο της διεθνούς φήμης πιανίστριας Ελένης Μπουγάλα.

- 16.2.97 Σε συνεργασία Δήμου – ΔΕΠΙΑΝ φιλολογικό μνημόσυνο στο «Τριανόν» με τη συμπλήρωση δεκαετίας από το θάνατο του Ναυπλιώτη ποιητή – φαρμακοποιού Θεόδωρου Κωστούρου με ομιλητές τους Πάνο Λιαλιάτση και Γιώργο Πατρινιό.

Μάρτιος 1997

- 7.3.97 Παιδικός αποκριάτικος χορός του Δήμου.
- 9.3.97 Αναπλιώτικο Καρναβάλι 1997.
- 15.3.97 Με πρωτοβουλία της ΔΕΠΙΑΝ διάλεξη του Ανδρέα Δημητρόπουλου, καθηγητή του Συνταγματικού Δικαίου στο Πανεπιστήμιο Αθηνών με θέμα «Ο ενεργός πολίτης».

Μάιος 1997

- 14.5.97 Συμμετοχή του Δήμου Ναυπλιέων στο Τουριστικό Πρόγραμμα «Thalassa frum '97» (Ζάππειο Μέγαρο Αθηνών, 14 – 15 Μαΐου).
- 31.5.97 Οικολογική εκδήλωση – αφιέρωμα στον Νίκο Καζαντζάκη για τα 40 χρόνια από το θάνατό του, με ομιλήτρια την Αθηνά Βουγιούκα και απαγγελίες από τους Γ. Μιχαλόπουλο και Ειρήνη Μακροπούλου στο «Τριανόν».

Ιούνιος 1997

- 13.6.97 6ο Μουσικό Φεστιβάλ Ναυπλίου 16 – 22 στο Παλαμήδι, Μπούρτζι, Τριανόν, πλατεία Αγίου Γεωργίου, με χορηγό το Ballantines Piano.

Ιούλιος 1997

- 1.7.97 Συναυλία του Νίκου Μακεδόνα στο Εθνικό Στάδιο Ναυπλίου με συνεργασία ΔΕΠΙΑΝ για τα 33 χρόνια καλλιτεχνικής δημιουργίας του Λευτέρη Παπαδόπουλου.

Αύγουστος 1997

- 1.8.97 Έκθεση βιβλίου από 1 – 17 στην μεγάλη έκταση της παραλίας.

Οκτώβριος 1997

- 4.10.97 Με οργανωτική μέριμνα της ΔΕΠΑΝ πραγματοποιήθηκε συναυλία μουσικής δωματίου με τις καλλιτέχνιδες Κατερίνα Τσέντς (Φλάουτο) και Χαρά Ιακωβίδου (πιάνο).

Δεκέμβριος 1997

- 14.12.97 Σε συνεργασία ΔΕΠΑΝ πραγματοποιήθηκε συναυλία της Συμφωνικής Ορχήστρας του «Ορφείου Ωδείου Αθηνών» υπό τη διεύθυνση του Ναυπλιώτη αρχιμουσικού Κώστα Νόνη.
- 24.12.97 Χριστουγεννιάτικη εορταστική μουσική συγκέντρωση στην πλατεία Συντάγματος Ναυπλίου με συμμετοχή της Δημοτικής Χορωδίας και Φιλαρμονικής.
- 31.12.97 Υποδοχή της νέας χρονιάς με κάλαντα, επίκαιρη μουσική και πυροτεχνήματα στον αυτό χώρο.

Πηγή: Ναυπλιακά Ανάλεκτα, τόμος III 1997.

5.2. Δομή – Οργάνωση – Λειτουργία Δημοτικής Επιχείρησης Πολιτιστικής Ανάπτυξης Ναυπλίου (ΔΕΠΑΝ)

Η ΔΕΠΑΝ ιδρύθηκε στις 27 Ιουλίου 1990 σύμφωνα με το Π.Δ. 250/90 του ΦΕΚ αριθ. 759/30-11-90 (τεύχ. Β'). Είναι νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου που διέπεται από τις διατάξεις των άρθρων 260-267, 270, 274 και 287 του Π.Δ. 323/98 (Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας).

Έδρα της Επιχείρησης είναι το Ναύπλιο και διοικείται από εννεαμελές (9) Διοικητικό Συμβούλιο.

Ο ορισμός των μελών του γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 261 του Π.Δ. 323/89. Το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελείται από εννέα (9) μέλη που ορίζονται μαζί με αναπληρωτές από το Δημοτικό Συμβούλιο. Από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, τα έξι (6) προέρχονται από το Δημοτικό Συμβούλιο, ο δήμαρχος που θα είναι και πρόεδρος αυτού, τρεις (3) Σύμβουλοι από την πλειοψηφία και δύο (2) από τη μειοψηφία και τρεις (3) εκπρόσωποι κοινωνικών ή πολιτιστικών φορέων ή δημότες που έχουν γνώσεις ή πείρα σχετικά με το αντικείμενο της επιχείρησης.

Ο σκοπός ίδρυσης της ΔΕΠΑΝ σύμφωνα με την αρχική προγραμματική σύμβαση είναι:

α) Η δημιουργία χώρων και γενικά της υποδομής για την ουσιαστική και ολοκληρωτική πολιτιστική ανάπτυξη του Ναυπλίου της ευρύτερης περιοχής και η καλλιέργεια σε βάθος της καλλιτεχνικής ευαισθησίας και της αγάπης για τις τέχνες, η προστασία της εθνικής πολιτιστικής ταυτότητας, η αναγωγή των πολιτιστικών, πνευματικών και καλλιτεχνικών αγαθών σε οργανικά στοιχεία της καθημερινής ζωής και η ευεργετική και συνειδητή συμμετοχή των πολιτών στην πολιτιστική ζωή της πόλης.

β) Η διάδοση και ανάπτυξη της καλλιτεχνικής παιδείας στους τομείς της μουσικής, του χορού, του κινηματογράφου, του θεάτρου και των άλλων οπτικοακουστικών μέσων, καθώς και των εικαστικών τεχνών.

γ) Η δημιουργία και ανάπτυξη της αναγκαίας υποδομής για τη βελτίωση της ποιότητας της ζωής και τη δημιουργική αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου των κατοίκων της πόλης και ιδιαίτερα των νέων.

δ) Η ανάπτυξη της συνεργασίας με τους μαζικούς πολιτιστικούς φορείς και τα ερασιτεχνικά συγκροτήματα της πόλης και της ευρύτερης περιοχής.

ε) Η οργάνωση σε ετήσια βάση πολιτιστικών εκδηλώσεων.

στ) Η αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού, με στόχο την αξιοποίηση, την παραγωγή και τη διάθεση πολιτιστικών αγαθών.

Για την υλοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού των προαναφερομένων η επιχείρηση έχει αναπτύξει τη δραστηριότητά της σε τρεις αλληλένδετους τομείς:

1. Στον τομέα της επιμόρφωσης.

2. Στον τομέα της εκπαίδευσης.

3. Στον τομέα της ψυχαγωγίας.

Ο σκοπός της ίδρυσης και λειτουργίας της ΔΕΠΑΝ σ' αυτά τα εννέα χρόνια επιτεύχθηκε σε μεγάλο βαθμό, διότι αναπτύχθηκαν και οι τρεις παραπάνω δραστηριότητες (1990-1999).

Στη ΔΕΠΑΝ αυτή τη στιγμή λειτουργούν οι ακόλουθοι τομείς:

α) Τομέας Θεάτρου.

β) Τομέας Εκδηλώσεων και Προβολής.

γ) Τομέας Καλλιτεχνικής Παιδείας και Επιμόρφωσης.

δ) Τομέας κινηματογράφου.

ε) Τομέας Πινακοθήκης.

στ) Τομέας Μουσικής Παιδείας.

Η ΔΕΠΑΝ λοιπόν προέκυψε από ανάγκη ολοκληρωμένης πολιτιστικής παρέμβασης του Δήμου Ναυπλίου με ξεχωριστή οργανωτική δομή, ώστε να μετατρέψει τους πολίτες σε παραγωγούς πολιτισμού και όχι μόνο χρήστες και αποδέκτες και σε μόνιμη βάση και όχι αποσπασματικά και ευκαιριακά.

5.2.1. Κανονισμοί λειτουργίας ΔΕΠΑΝ

Για την καλύτερη λειτουργία της ΔΕΠΑΝ κρίθηκε απαραίτητο να ψηφισθούν οι ακόλουθοι κανονισμοί:

5.2.2. Εσωτερικός Κανονισμός Υπηρεσιών

Με τον παρόντα κανονισμό καθορίζεται η οργανωτική διάρθρωση της Δημοτικής Επιχείρησης Πολιτιστικής Ανάπτυξης Ναυπλίου, οι αρμοδιότητες των υπηρεσιών της, οι θέσεις εργασίας και το ανώτατο όριο του αριθμού του προσωπικού της επιχείρησης. Σε περίπτωση που η επιχείρηση αναλάβει και άλλες δραστηριότητες πέρα από αυτές που αναφέρονται στον παρόντα ΕΚΥ, το διοικητικό συμβούλιο συμπληρώνει ή ακόμα τροποποιεί του ΕΚΥ με τις αντίστοιχες προδιαγραφές αρμοδιοτήτων και επίσης μπορεί να μεταβάλλει τον ανώτατο αριθμό προσωπικού της.

Για να γίνουν οι συμπληρώσεις ή οι τροποποιήσεις στον ΕΚΥ χρειάζεται απόφαση από το διοικητικό συμβούλιο της ΔΕΠΑΝ καθώς και η έγκριση από το δημοτικό συμβούλιο του Ναυπλίου.

5.2.3. Κανονισμός προσωπικού

Σκοπός αυτού του κανονισμού είναι η ρύθμιση των εργασιακών σχέσεων των απασχολούμενων από τη ΔΕΠΑΝ και οι σχέσεις μεταξύ της επιχείρησης και των συνεργατών της, οι οποίες βασίζονται στις αρχές της αμοιβαίας εμπιστοσύνης, της καλής πίστεως και της ειλικρινούς συνεργασίας.

Όσον αφορά τις διατάξεις αυτές, συμπληρώνουν τις ατομικές συμβάσεις εργασίας και εφαρμόζονται μόνο στην περίπτωση όπου δεν έρχονται σε αντίθεση με την εργοδοτική νομοθεσία και τις επιμέρους συλλογικές συμβάσεις εργασίας, υπουργικές και διοικητικές αποφάσεις.

5.2.4. Κανονισμός διαχείρισης

Με τον κανονισμό αυτό καθορίζονται τα θέματα που αφορούν τους κανόνες διαχείρισης της ΔΕΠΙΑΝ. Συγκεκριμένα, με τον όρο διαχείρισης καθορίζονται όλες οι λογιστικές και διαχειριστικές διαδικασίες εισροών και εκροών οικονομικών πόρων της επιχείρησης, καθώς και ο τρόπος εκτέλεσης έργων και προμηθειών, η σύνταξη του προϋπολογισμού και του ισολογισμού.

5.2.5. Τομέας θεάτρου

Ο τομέας θεάτρου έχει σαν κεντρικό πυρήνα το Δημοτικό Θέατρο στεγασμένο μαζί με τον Δημοτικό Κινηματογράφο, το οποίο είναι παλαιό μεγάλο τζαμί (Τριανόν), το οποίο έχει διαμορφωθεί και εξοπλιστεί κατάλληλα για τις ανάγκες ενός σύγχρονου θεάτρου.

Το Δημοτικό Θέατρο Ναυπλίου αποτελεί πρότυπο ουσιαστικής πολιτιστικής αποκέντρωσης μετατρέποντας τον ανυπολόγιστα σημαντικό θεσμό του σε πόλο πραγματικής καλλιτεχνικής δημιουργίας και τόπο συνάντησης των καλλιτεχνών με ένα «εν δυνάμει» κοινό επιδιώκοντας τις υψηλότερες καλλιτεχνικές προδιαγραφές. Ακόμη η προβολή, ανάπτυξη και διάδοση της θεατρικής τέχνης με την παραγωγή, οργάνωση και παρουσίαση θεατρικών παραστάσεων, καθώς και άλλων παράπλευρων εκδηλώσεων. Το θέατρο συνδέεται με την πόλη όχι μόνο

μέσα από τις παραστάσεις του, αλλά με μια δραστηριότητα πλαίσιο στήριξης των παραστάσεων (διαλέξεις – συζητήσεις – παράλληλες εκδηλώσεις), που αφορούν το συγγραφέα, την εποχή του, τα αισθητά ρεύματα και προβληματισμούς, στους οποίους εντάσσεται το εκάστοτε έργο.

Πιο αναλυτικά στις δραστηριότητες του θεάτρου περιλαμβάνονται:

1. Θεατρικές παραστάσεις.
2. Σεμινάρια, διαλέξεις, συζητήσεις γύρω από το θέατρο.
3. Διαγωνισμοί έργων θεάτρου.
4. Μετακλίσεις άλλων θεάτρων.
5. Παράλληλες με το θέατρο γενικές εκδηλώσεις.
6. Διαλέξεις και αναλύσεις των παρουσιαζόμενων έργων.
7. Οργανώσεις θεατρικών έργων για την επαφή του κοινού με ένα πολύ μεγαλύτερο αριθμό διαφορετικών έργων και συγγραφέων από εκείνο που μπορεί να ανέβει κανονικά στη διάρκεια μιας θεατρικής περιόδου.
8. Ερασιτεχνική Σκηνή για παιδιά, εφήβους και ενήλικους.

Ο Διευθυντής του τομέα θεάτρου πρέπει να έχει τα ακόλουθα προσόντα:

- Πτυχίο Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος της ημεδαπής ή ισότιμης αλλοδαπής.
- Άριστη γνώση μίας τουλάχιστον ξένης γλώσσας.
- Αναγνωρισμένη προσωπικότητα, ευρύτερης μόρφωσης με γνώσεις και πείρα στον θεατρικό χώρο και
- Εμπειρία στις δημόσιες και διεθνείς σχέσεις.

Οι αρμοδιότητες του διευθυντή του τομέα Θεάτρου είναι οι ακόλουθες:

- Παρακολουθεί την κίνηση του διεθνούς και ελληνικού δραματολογίου, μέσα από τον διεθνή και ελληνικό τύπο και προ παντός τα ξένα ειδικευμένα θεατρικά έντυπα και προγράμματα, των οποίων είναι συνδρομητής. Βρίσκεται σε επαφή με μεγάλα ευρωπαϊκά θεατρικά συγκροτήματα ή εθνικά θέατρα με προοπτική της δημιουργίας ενός συστήματος συνεχούς πληροφόρησης, ενημέρωσης και πολιτιστικών ανταλλαγών.
- Φροντίζει για το περιεχόμενο – σύνθεση – μορφή του προγράμματος και της αφίσας κάθε θεατρικού έργου.
- Φροντίζει για τη δημιουργία παράλληλων εκδηλώσεων με τις θεατρικές παραστάσεις που έχουν σχέση με την παρουσίαση του έργου και των συντελεστών της παράστασης, καθώς και με την οργάνωση διαλέξεων, αναλύσεων, συζητήσεων, συγκεντρώσεων γύρω από τα παρουσιαζόμενα έργα, καθώς και τη συνεργασία με άλλα θέατρα και τη μετάκλησή του στο Ναύπλιο.
- Εισηγείται στο Δ.Σ. προσλήψεις ηθοποιών και τεχνικών και λοιπών καλλιτεχνικών συνεργατών, καθώς και τους όρους αμοιβής και εργασίας τους, τις απολύσεις ή τις ανανεώσεις συμβάσεων.
- Καταρτίζει πρόγραμμα περιοδειών εφόσον προβλέπονται, επιβλέπει την προετοιμασία των έργων που ανεβαίνουν, έχει την ευθύνη για τη διαφήμιση και προβολή των έργων και έχει την ευθύνη για τη διατήρηση του υψηλού καλλιτεχνικού επιπέδου των εκδηλώσεων του θεάτρου.

Εν συνεχεία θα καταγραφούν ορισμένες δραστηριότητες του ΔΗΘΕΝΑ από το έτος 1993 μέχρι 1999.

1993-1994. «Πιπιάς» του Αντώνη Λεκόπουλου σε σκηνοθεσία του Σέργιου Γκάκα, μουσική του Γιώργου Μπαρδάκη, σκηνοθεσία του Γιάννη Μακρή, το οποίο συμμετείχε αποσπώντας πολλά βραβεία στα φεστιβάλ Ιθάκης 1994 – Δήμου Ζωγράφου 1994.

1994-1995. «Γαμήλιο εμβατήριο» του Άγγελου Τερζάκη σε σκηνοθεσία του Σέργιου Γκάκα, σκηνογραφία του Γιάννη Μακρή, μουσική του Γιώργου Μπαρδάκη που επίσης τιμήθηκε με διακρίσεις κατά τη συμμετοχή του στα Φεστιβάλ Ιθάκης 1995 – Καρδίτσας – Δ. Ζωγράφου 1996.

Την ίδια θεατρική περίοδο η παιδική σκηνή του ΔΗΘΕΝΑ ανεβάζει το «Σχολείο για κλόουν» του Κ.Β. Βέκτερ σε σκηνοθεσία Μανώλη Γιούργου. Του Απρίλη του 1994 παρουσιάζει το ποιητικό έργο «Στ' αγνάκια του Θεού» του Μίμη Μάζη.

1995-1996. «Το καινούργιο σπίτι» του Κάρλο Γκολντόνι, σε σκηνοθεσία του Μανώλη Γιούργου.

Την ίδια χρονική περίοδο η παιδική σκηνή του ΔΗΘΕΝΑ ανεβάζει το «Μπι –τσι – μπλου».

1996-1997. Επίσης η παιδική σκηνή παρουσιάζει το «Φουστ» του Σέργιου Γκάκα και Γιάννη Μαργαρίτη σε σκηνοθεσία του πρώτου.

Την ίδια θεατρική περίοδο – Μάιος του 1997 το ΔΗΘΕΝΑ παρουσιάζει ένα λογοτεχνικό αφιέρωμα στη «Μάνα».

1997-1998. Το παιδικό θέατρο παρουσιάζει το έργο «Χαρούμενη παρέα» σε σκηνοθεσία Χρήστου Ντούμα.

1998-1999. «Μέσα στο νερό δασκάλα» του Γιάννη Ξανθούλη, μουσική Γιώργου Κατσαρού, σκηνοθεσία Ζάχου Κούρου.

5.2.6. Τομέας Εκδηλώσεων και Προβολής

Ο στόχος του τομέα των εκδηλώσεων είναι η αποτελεσματικότερη οργάνωση και διεξαγωγή των σημαντικών εκδηλώσεων της πόλης εξασφαλίζοντας παράλληλα και τη συμμετοχή ερασιτεχνών πολιτιστικών τομέων, καθώς και δημοτών.

Αποτελείται από τα τμήματα:

- α) Γραφείο Τύπου και Δημοσίων Σχέσεων.
- β) Τμήμα Προγραμματισμού και Διοργάνωσης Εκδηλώσεων.
- γ) Τμήμα Τεχνικής Μέριμνας Εκδηλώσεων.

Ο υπεύθυνος του τομέα τύπου και Δ.Σ., καθώς και προγραμματισμού και διοργάνωσης εκδηλώσεων έχει την ευθύνη της εποπτείας, της οργάνωσης, συντονισμού και καλής λειτουργίας όλων των τμημάτων του τομέα και θα πρέπει να έχει τα ακόλουθα προσόντα:

- Απολυτήριο Λυκείου.
- Γνώση τουλάχιστον μίας ξένης γλώσσας.
- Ειδικές σπουδές ή εμπειρία στις δημόσιες σχέσεις και σε καλλιτεχνικά θέματα.

Ο υπεύθυνος τεχνικός του τμήματος τεχνικής μέριμνας εκδηλώσεων πρέπει να έχει τα παρακάτω προσόντα:

- Πολυετής εμπειρία σε θέματα ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων ηχητικής και φωτιστικής κάλυψης εκδηλώσεων.

Οι αρμοδιότητες του υπεύθυνου του γραφείου Τύπου και δημοσίων σχέσεων είναι:

- Η ενημέρωση του κοινού πάνω στην αποστολή και στις εκδηλώσεις της ΔΕΠΙΑΝ και η προβολή τους με κάθε πρόσφορο μέσο.

- Η σύνταξη και έκδοση ενημερωτικών φυλλαδίων για τον τύπο, η παρακολούθηση του ημερήσιου και περιοδικού τύπου και η διευκόλυνση των δημοσιογράφων για τη γενικότερο διάδοση ειδήσεων που αφορούν τις εκδηλώσεις.
- Η δημιουργία επαφών και η συνεργασία με υπουργεία, δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς, πολιτιστικούς συλλόγους σχετικά με τις εκδηλώσεις.
- Η οργάνωση συσκέψεων και συζητήσεων με πολιτιστικούς φορείς της πόλης για θέματα πολιτιστικών δραστηριοτήτων, καθώς και η συνεργασία με τους πολιτιστικούς συλλόγους για την παροχή κάθε δυνατής βοήθειας.
- Η μέριμνα για την προβολή και διαφήμιση όλων των εκδηλώσεων, καθώς και για την έκδοση, διακίνηση και διάθεση υλικού που έχει σχέση με αυτές.
- Η ευθύνη διευθέτησης όλων των θεμάτων ταξιδίων, υποδοχής, παραμονής και φιλοξενίας των συμμετεχόντων στις εκδηλώσεις καλλιτεχνών και γενικά η γραμματειακή κάλυψη των εκδηλώσεων.

Οι αρμοδιότητες του υπεύθυνου του τμήματος τεχνικής μέριμνας εκδηλώσεων είναι:

- Η μέριμνα για όλες τις αναγκαίες διαμορφώσεις και διαρρυθμίσεις των εσωτερικών και εξωτερικών χώρων που χρησιμοποιούνται για τις εκδηλώσεις της ΔΕΠΑΝ και ιδιαίτερα των χώρων που φιλοξενούν τις εικαστικές εκδηλώσεις.

Στις δραστηριότητες του τομέα εκδηλώσεων και προβολής συγκαταλέγονται η διοργάνωση των εορταστικών εκδηλώσεων «Χριστούγεννα – Πρωτοχρονιά», η γιορτή της Αποκριάς, δηλαδή το

Ναυπλιώτικο καρναβάλι, ένας θεσμός που ξεκίνησε το Φεβρουάριο του 1994 με μεγάλη επιτυχία και μεγάλη απήχηση προς το κοινό. Κύριος χρηματοδότης και διοργανωτής είναι η ΔΕΠΙΑΝ με τη συνεργασία του Δήμου και κατ' επέκταση οι δημότες του Ναυπλίου.

5.2.7. Τομέας Κινηματογράφου (συνεργασία με Κινηματογραφική Λέσχη Ναυπλίου)

Σκοπός του τομέα αυτού είναι η εισαγωγή των νεαρών μαθητών στη γλώσσα και τις τεχνικές της εικόνας και του ήχου και η απελευθέρωση της δημιουργικής φαντασίας και της εκφραστικότητάς τους. Στα προσόντα του επιμελητή του τομέα κινηματογράφου είναι: να έχει τελειώσει Λύκειο ή εξατάξιο Γυμνάσιο ή άλλο ισοδύναμο σχολείο και εμπειρία σε τεχνικής φύσης θέματα. Στις αρμοδιότητες του τομέα είναι η παροχή κινηματογραφικής παιδείας και στις δραστηριότητες η διοργάνωση προβολών για την καλλιέργεια της ευαισθησίας και της αγάπης του κοινού.

Στις 13/10/2000 στάλθηκε στο Δήμο Ναυπλιέων από το ΥΠΠΟ η νέα προγραμματική σύμβαση που καθορίζει ένα πλαίσιο συμφωνίας και προσδιορισμού των διαδικασιών (της συμφωνίας) που αποσκοπεί στην ένταξη του Δημοτικού Θερινού Κινηματογράφου Ναυπλίου – επιχορηγούμενο από το ΥΠΠΟ – στο Δίκτυο Δημοτικών Κινηματογράφων για την ενίσχυση και προώθηση της κινηματογραφικής τέχνης και παιδείας σε όλη τη χώρα μέσω των εντασσόμενων σ' αυτό πόλεων και των περιοχών τους, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11 του Ν. 1416/84, του άρθρου 25 του Ν. 2738/99 και του άρθρου 35 του Π.Δ. 410/95.

Στόχος της σύμβασης είναι να ενισχυθεί η ανάπτυξη της πόλης και της ευρύτερης περιοχής στον τομέα του κινηματογράφου και να δημιουργηθεί η απαραίτητη υποδομή, να ενεργοποιηθεί το ανθρώπινο δυναμικό της πόλης συμμετέχοντας στις διαδικασίες της κινηματογραφικής και της πολιτιστικής ανάπτυξης, να συστηματοποιηθεί η συνεργασία των τοπικών πολιτιστικών φορέων με επίκεντρο τον κινηματογράφο και να ενεργοποιηθούν και να αξιοποιηθούν οι ντόπιοι καλλιτέχνες.

Τέλος, θερινή κινηματογραφική περίοδος θεωρείται η 1/6 μέχρι και 10/10 του ίδιου έτους και οι συμβαλλόμενοι υποχρεούνται να επιχορηγούν το Δημοτικό Κινηματογράφο με το ποσό των 3.000.000 έκαστος.

5.2.8. Τομέας Πινακοθήκης

Ο τομέας της πινακοθήκης περιλαμβάνει τη Δημοτική Πινακοθήκη, που στεγάζεται στο πρώτο δημαρχείο (1831) της πόλης, αναπαλαιωμένο νεοκλασικό κτίριο. Λειτουργεί από το 1988 (έτος ίδρυσής της το 1968) και εκτίθενται μόνιμα δύο συλλογές έργων σύγχρονων ελλήνων και ελληνίδων ζωγράφων (Φλώρα, Θάλεια, Καραβία, Εύα Μπουλγουρά, Γιάννη Μόραλη, Γιάννη Τσαρούχη, Αλέκου Φασιανού, Γιώργου Βακαλό) που προέρχονται από δωρεές. Ακόμη εκτίθενται και φωτογραφίες από θεατρικές παραστάσεις της μεγάλης τραγωδού Ελένης Παπαδάκη.

Σκοπός της λειτουργίας της είναι η συγκέντρωση και η έκθεση Ελλήνων και ξένων ζωγράφων με στόχο την εξοικείωση των κατοίκων με την τέχνη της ζωγραφικής.

Ο υπεύθυνος του τμήματος έχει την ευθύνη της συντήρησης και διαφύλαξης των έργων τέχνης και γενικά των εκθεμάτων της Πινακοθήκης. Προσόντα που απαιτούνται είναι το απολυτήριο του Λυκείου ή άλλου ισότιμου σχολείου και η καλή γνώση μιας ξένης γλώσσας.

5.2.9. Τομέας καλλιτεχνικής παιδείας

Ο τομέας της καλλιτεχνικής παιδείας περιλαμβάνει το Κέντρο Νεότητας Ναυπλίου, το οποίο εγκαινιάστηκε στις 22-10-1995 και φέρει το όνομα του ζεύγους ευεργετών του Δήμου Ναυπλίου, «Βασίλειος και Καίτη Κοντολέων». Στόχος του τομέα αυτού για τη Νεολαία είναι η δημιουργία εναλλακτικών τρόπων δράσης στην παιδεία, στην παραγωγική διαδικασία, στον ελεύθερο χρόνο, στη διασκέδαση. Τα τμήματα που αποτελείται είναι: α) το εργαστήριο εικαστικών τεχνών, β) παιδική εκπαιδευτική απασχόληση.

Τα προσόντα που απαιτούνται για τον υπεύθυνο του εργαστηρίου εικαστικών τεχνών είναι: η κτήση πτυχίου Ανώτατης Σχολής Καλών Τεχνών εκτός από τα τμήματα υφαντικής και ξυλογλυπτικής για τα οποία απαιτείται αξιόλογη εμπειρία σε αντίστοιχα εργαστήρια. Τα τμήματα που περιλαμβάνονται στον τομέα εικαστικών τεχνών είναι: τμήμα ζωγραφικής, τμήμα χαρακτικής, τμήμα γλυπτικής για παιδιά, εφήβους, ενήλικες.

Σε ειδικούς χώρους της παιδικής απασχόλησης ασχολούνται παιδιά ηλικίας 6-12 ετών με θεατρικό παιχνίδι και παράλληλο εργαστήριο μάσκας, κούκλας, πηλού και κολάζ. Επίσης σε ειδικά διαμορφωμένους χώρους γίνονται μαθήματα κυκλοφοριακής αγωγής.

5.2.10. Τομέας Μουσικής Παιδείας

Στον τομέα της μουσικής παιδείας συναντάμε τα εξής τμήματα:

- α) Τμήμα χορωδίας.
- β) Τμήμα φιλαρμονικής.
- γ) Τμήμα ωδείου.

Η Ναυπλιακή χορωδία ιδρύθηκε το έτος 1938 και ήταν αρχικά ανδρική και ανήκε στο μουσικό σύλλογο Ναυπλίου, ενώ αργότερα έγινε μικτή και δημοτική. Ψάλλει κάθε Κυριακή και Μ. Εβδομάδα στον Ιερό Ναό της Παναγίας με μαέστρο τον κ. Βασίλη Χαραμή. Έχει δώσει πολλές συναυλίες για φιλανθρωπικούς σκοπούς, έχει λάβει μέρος σε διάφορες εορταστικές εκδηλώσεις πόλεων της Πελοποννήσου και σε φεστιβάλ χορωδιών στην Πάτρα, στο Hilton των Αθηνών, σε συναυλίες στον Παρνασσό – Αθηνών, στην αδελφή πόλη Ottombrun της Γερμανίας και στον ορθόδοξο Ναό του Μονάχου. Συμμετέχει σε αποκριάτικες και χριστουγεννιάτικες εκδηλώσεις, πάντοτε με μεγάλη επιτυχία και εργάζεται αθόρυβα και αφιλοκερδώς για τη διατήρηση της μακράς μουσικής παράδοσης του Ναυπλίου.

Ο Διευθυντής στον τομέα της Μουσικής Παιδείας πρέπει να είναι αναγνωρισμένη προσωπικότητα με 10ετή τουλάχιστον διδακτική προϋπηρεσία στον τομέα της μουσικής. Στις αρμοδιότητες του διευθυντή που είναι και καθηγητής του δημοτικού ωδείου – φιλαρμονικής είναι:

- Η διοίκηση, οργάνωση και εποπτεία της λειτουργίας όλων των τμημάτων του τομέα.
- Η επιλογή του διδακτικού προσωπικού.
- Της σύνταξης του ετήσιου προγράμματος εκπαίδευσης και επιμόρφωσης.

- Της τήρησης των ωρών λειτουργίας και του εκπαιδευτικού προγράμματος, καθώς και της σύνταξης των καταστάσεων σε συνεργασία με τους καθηγητές των απαιτούμενων υλικών και γενικά προμηθειών.

Η Δημοτική Φιλαρμονική ιδρύθηκε το 1940 και στόχο έχει να διασώσει τη μουσική παιδεία σε νέους και νέες. Συμμετέχει σε παρελάσεις εθνικών και τοπικών εορτών, καθώς επίσης και σε παραδοσιακές εορτές, όπως στην περιφορά εικόνας πολιούχου Αγίου πόλεως, σε εκδηλώσεις άλωσης του κάστρου του Παλαμηδίου και σε όλες τις θρησκευτικές εορτές.

Το Δημοτικό Ωδείο ιδρύθηκε το 1985 και αποτελείται από:

1. Σχολή θεωρητικών σπουδών που συγκαταλέγονται τα τμήματα:

- Σύνθεσης
- Ανώτερων θεωρητικών (Ωδική – Αρμονία – Αντίστιξη – Φούγκα)
- Διεύθυνσης ορχήστρας
- Διεύθυνσης χορωδίας

2. Σχολή ενόργανης μουσικής που συγκαταλέγονται τα τμήματα:

- Πιάνου
- Έγχορδων (βιολί, βιόλα, βιολοντσέλο, κοντραμπάσο).
- Ξύλινων πνευστών (φλάουτο, όμποε, κλαρινέτο, σαξόφωνο, φαγκότο)
- Χάλκινων πνευστών (τρομπέτα, τρομπόνι, τούμπα, κόρνο).
- Κιθάρας
- Ακορντεόν

3. Σχολή Ελληνικής Σχολής με τμήμα βυζαντινής μουσικής.

4. Σχολή Φωνητικής μουσικής με τμήμα Μονωδίας.

Εκτός από τη μακρόχρονη μουσική κίνηση του Βασιλείου Χαραμή από πενταετίας διδάσκει και η διπλωματούχος μονωδίας, πτυχιούχος φυγής με δίπλωμα πιάνου κ. Ντίνα – Αθηνά Νούλη Παπαθανασίου – Παπαμάρκου. Οι ηλικίες κυμαίνονται από 10 έως 60 χρόνων, ενώ εν συνεχεία καταγράφονται ορισμένες δραστηριότητες των παραπάνω τμημάτων για το έτος 1999:

19-2-99. Στο Τριανόν δόθηκε συναυλία της Δημοτικής Ναυτιλιακής χορωδίας με λαϊκά, ελληνικά και αποκριάτικα τραγούδια υπό τη διεύθυνση του αρχιμουσικού Βασιλείου Χαραμή.

24-7-99. Συναυλία της Δημοτικής Φιλαρμονικής Ναυπλίου με έργα ελλήνων και ξένων συνθετών πραγματοποιήθηκε στην πλατεία Τριών Ναυάρχων με διευθυντή τον αρχιμουσικό Βασίλειο Χαραμή.

24-10-99. Το Δ.Σ. του Δημοτικού Ωδείου και ο Καλλιτεχνικός Διευθυντής του κ. Κωνσταντίνος Νόνης, διοργάνωσαν συναυλία με εκτελεστές τους καθηγητές του Ωδείου και σκοπό την παρουσίαση στο κοινό, γονείς και μαθητές όλων των μουσικών οργάνων.

28-11-99. Παραλαβή από το Δημαρχείο της πόλης και μεταφορά στο φρούριο «Παλαμήδι» της εικόνας του πορθητή Σταϊκού Σταϊκόπουλου από στρατιωτικό απόσπασμα με συμμετοχή της Δημοτικής Φιλαρμονικής.

18-12-99. Ο καλλιτεχνικός διευθυντής Κωνσταντίνος Νόνης διοργανώνει συναυλία στο «Τριανόν» με έργα διαφόρων συνθετών των οποίων ερμηνευτές ήταν οι καθηγητές του Ωδείου.

19-12-99. Στο «Τριανόν» πραγματοποιήθηκε συναυλία της Δημοτικής Χορωδίας με χριστουγεννιάτικα τραγούδια υπό τη διεύθυνση του Αρχιμουσικού Βασιλείου Χαραμή.

31-12-99. Η Δημοτική Φιλαρμονική επαιάνιζε τα κάλαντα στις γειτονιές της πόλης, ενώ η χορωδία του Δημοτικού Ωδείου έψαλλαν τα κάλαντα στους Ναυπλιώτικους δρόμους.

Όσον αφορά το θεσμό του Μουσικού Φεστιβάλ Ναυπλίου υλοποιείται τα τελευταία χρόνια με μεγάλη επιτυχία στην αρχή του καλοκαιριού τον Ιούνιο. Το κόστος αυτών των εκδηλώσεων ανέρχεται στα 25 με 30 εκατ. το χρόνο περίπου αυτά τα χρήματα δίνονται από τον τακτικό προϋπολογισμό του Δήμου.

Ο καλλιτεχνικός διευθυντής του μουσικού Φεστιβάλ διαθέτει: α) Δίπλωμα σύνθεσης ή κλειδοκύμβαλου ή βιολιού ή βιολοντσέλου ή μονωδίας από αναγνωρισμένη Ανώτατη μουσική σχολή της αλλοδαπής και πτυχίο αντιστίξεως και φυγής των ανωτέρω Ωδείων και Μουσικών σχολών, β) 10ετή τουλάχιστον ευδόκιμο καλλιτεχνική διδακτική προϋπηρεσία στον τομέα της μουσικής.

Ενδεικτικά σας αναφέρουμε τις εκδηλώσεις του Μουσικού Φεστιβάλ του έτους 1999 (16-25 Ιουνίου):

5.2.11. Εκδηλώσεις

Ιούνιος

- Παρασκευή 16. Ρεσιτάλ Πιάνου Paul Badura Skoda στο κάστρο Παλαμηδίου.
- Σάββατο 17. Συναυλία βιολί – πιάνο με τους Sergej Stadler και Julia Stadelr στο κάστρο Παλαμηδίου.
- Κυριακή 18. Συναυλία βιόλα – πιάνο με τους Πάρι Αναστάδη – Τάσο Βενετοκλή στο «Τριανό» και ρεσιτάλ πιάνου με τον Jean Louis Stererman στο κάστρο του Παλαμηδίου.

- Δευτέρα 19. Συναυλία τσέλο – πιάνο με τους Benedetto Munzone – Mario Galeani στο «Τριανόν».
- Τρίτη 20. Συναυλία σοπράνο Marina Domanshenko και στο πιάνο ο Alexandre Paley στο «Τριανόν».
- Τετάρτη 21. Συναυλία πιάνου με τον Alessandro De Luca στο «Τριανόν».
- Πέμπτη 22. Συναυλία πιάνου με την Elena Bashkirova στο «Τριανόν».
- Παρασκευή 23. Κουρτέτο εγχόρδων Sine Nomine, Zandra McMaster μέτζο, Γιάννης Βακαρέλης πιάνο στην πλατεία του Αγ. Γεωργίου.
- Σάββατο 24. Συναυλία με Μαρία Φαραντούρη, Έλλη Πασπαλά, Σαβίνα Γιαννάτου στην Πλατεία Αρβανιτιάς.
- Κυριακή 25. Ορχήστρα νέων της Ρηνανίας με τον Jean Phillipe Collard πιάνο και Klaus Arp διευθυντή ορχήστρας στην πλατεία του Αγίου Γεωργίου.

Παράλληλες εκδηλώσεις

- Σάββατο 17. Πορτογαλικά Fados: Antonio Chainho / Nuno da Camara Pereira στο εργοστάσιο της Παμόνα.
- Παρασκευή 23. Σύγχρονο ελληνικό τραγούδι με τους Ποταμιάνο – Χαριτάτο στο εργοστάσιο της Παμόνα.
- Σάββατο 24. Jazz συναυλία με τον Archie Shepp Quartet στο εργοστάσιο της Παμόνα.
- Κυριακή 25. Jazz συναυλία με τον Michael Portal trio στο εργοστάσιο της Παμόνα.

Κλείνοντας κρίνουμε απαραίτητο να γίνει μια αναφορά και στο Αποκριάτικο Ναυπλιώτικο Καρναβάλι, ένας θεσμός που ξεκίνησε το Φεβρουάριο του 1994 με μεγάλη επιτυχία και μεγάλη απήχηση προς το κοινό. Κύριος χρηματοδότης και διοργανωτής του Καρναβαλιού είναι ο Δήμος Ναυπλίου και κατ' επέκταση οι δημότες του Ναυπλίου. Το κόστος αυτού του πολιτιστικού γεγονότος ανέρχεται σε 4.500.000 εκατ. όσον αφορά το 1999.

5.2.12. Η ανταγωνιστικότητα της ΔΕΠΑΝ

Βασική επιδίωξη της ΔΕΠΑΝ είναι η επισήμανση των πολιτιστικών πόρων και των πολιτιστικών δυνατοτήτων και η εξασφάλιση της απαραίτητης υλικοτεχνικής υποδομής και της οικονομικής στήριξης για την αξιοποίηση και ανάπτυξή τους.

Η λειτουργία των πολιτιστικών φορέων στην πόλη όχι μόνο δεν θα πρέπει να θεωρηθεί ανταγωνισμός, αλλά αναγκαιότητα και προϋπόθεση για την επίτευξη των στόχων της ΔΕΠΑΝ.

Η ΔΕΠΑΝ όχι μόνο δεν θα έχει ανταγωνιστικό, αλλά αντίθετα θα δώσει τη δυνατότητα ανάδειξης και αξιοποίησης της καλλιτεχνικής και πνευματικής δουλειάς κάθε πολίτη και θα συντελέσει στην ανάπτυξη ανταγωνιστικών τάσεων και άμιλλας στον πολιτιστικό χώρο.

Με τη συμμετοχή στο Δ.Σ. της ΔΕΠΑΝ αντιπροσώπων των φορέων αυτών θα συντονίζονται οι προσπάθειες και θα εφαρμόζεται το γενικό πρόγραμμα.

Ειδικά για τη συνεργασία με τους λοιπούς πολιτιστικούς φορείς στους βασικούς στόχους του ιδρυτικού κειμένου της Επιχείρησης προβλέπεται:

«... η ανάπτυξη της συνεργασίας με τους πολιτιστικούς φορείς και τα ερασιτεχνικά συγκροτήματα της πόλης για την ενίσχυση της ερασιτεχνικής δημιουργίας και τη διερεύνηση των πρωτοβουλιών και παρεμβάσεών τους».

Ο ολοκληρωμένος αλλά και αναπροσαρμοζόμενος και επανελεγχόμενος προγραμματισμός δεν μπορεί να επιτευχθεί παρά μόνο με τη δημιουργία φορέα πολιτιστικού σχεδιασμού, γεγονός που στηρίζει τη σύσταση της Δημοτικής Επιχείρησης.

Δια μέσου της Επιχείρησης θα εξασφαλιστούν οι απαραίτητοι οικονομικοί πόροι για εύρυθμη λειτουργία και επέκταση σε επιπλέον δραστηριότητες, που θα δώσουν ώθηση στην πολιτιστική ανάπτυξη της πόλης.

ΠΙΝΑΚΑΣ 18. Απασχόληση κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας 1981

Κλάδος	Ν. Αργολίδας		Άργος			Ναύπλιο		
	Αριθμός	% συνόλου	Αριθμός	% συνόλου	Συντελ. Εξειδ.	Αριθμός	% συνόλου	Συντελ. Εξειδ.
Γεωργία	16.179	44,6	1.058	14,4	0,3	191	5,6	0,1
Κτηνοτροφία	1.640	4,5	60	0,8	0,2	10	0,3	0,1
Δασοπονία	30	0,1	-	-	-	-	-	-
Θήρα	-	-	-	-	-	-	-	-
Αλιεία	360	1,0	-	-	-	10	0,3	0,3
Ορυχεία	203	0,6	10	0,1	0,2	71	2,1	3,7
Βιομ.- Βιοτεχνία	4.029	11,1	1.733	23,6	2,1	515	15,1	1,4
Ηλεκτρισμός κ.τ.λ.	252	0,7	70	1,0	1,0	42	1,2	1,8
Κατασκευές	2.629	7,4	1,164	15,9	2,1	285	8,3	1,1
Χονδρικό εμπόριο	434	1,2	190	2,6	2,2	72	2,1	1,8
Εμπ. Απορ.- μεσίτες	26	0,1	20	0,3	3,8	3	0,1	1,2
Λιανικό εμπόριο	1.791	4,9	790	10,8	2,2	277	8,1	1,6
Εστιατ.- Ξενοδοχ.	1.609	4,4	144	2,0	0,4	321	9,4	2,1
Μεταφ. Αποθ. Επικ.	1.927	5,3	550	7,5	1,4	232	6,8	1,3
Τραπ. Ασφ. κ.τ.λ.	816	2,2	282	3,8	1,7	301	8,8	3,9
Κυβερνητικές υπηρεσίες	1.315	3,6	273	3,7	1,0	484	14,1	3,9
Άλλες υπηρεσίες	2.382	6,6	855	11,7	1,8	504	14,7	2,2
Μη δηλώσαντες	683	1,9	136	1,9	-	103	3,0	-
ΣΥΝΟΛΟ	36.305	100,0	7.339	100,0	-	3.421	100,0	-

Πηγή: Ιδία έρευνα. Επεξεργασία στοιχείων ΕΣΥΕ

5.2.13. Οικονομικά στοιχεία ΔΕΠΑΝ

Η ΔΕΠΑΝ προκειμένου να ανταποκριθεί στις οικονομικές απαιτήσεις της διαθέτει τους εξής πόρους:

- ✓ Εγγραφές και δίδακτρα σχολών
- ✓ Εισπράξεις από προβολές ταινιών
- ✓ Εισπράξεις θεάτρου
- ✓ Εισπράξεις από διοργάνωση εκδηλώσεων
- ✓ Εισπράξεις από αναψυκτήρια
- ✓ Έκτακτες επιχορηγήσεις και δάνεια
- ✓ Εισφορές
- ✓ Άλλες έκτακτες επιχορηγήσεις

Δυστυχώς παρ' όλο που λειτουργεί για ένατη χρονιά δεν έχει καταφέρει να συνάψει κάποια προγραμματική σύμβαση ή ν' απορροφήσει κάποιο πρόγραμμα της Ε.Ε.

Ο Δήμος διέθεσε στη ΔΕΠΑΝ το χρηματικό ποσό αξίας 100.000.000 εκ. δρχ. σε χρονικό διάστημα πέντε χρόνων.

Ενώ από την πλευρά της η ΔΕΠΑΝ διέθεσε με δικά της έξοδα το ποσό των 6.000.000 εκ δρχ. για την αγορά περιουσιακών στοιχείων λόγω του ότι ο Δήμος δεν της τα προσέφερε αν και τα είχε ζητήσει.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει αναλυτικά τα έσοδα της ΔΕΠΑΝ. Φαίνεται καθαρά η καλή οικονομική κατάστασή της:

ΠΙΝΑΚΑΣ 19. Αναλυτικός Πίνακας Εσόδων ΔΕΠΑΝ

Έτη	Δικαιώματα εγγραφών	Δίδακτρα	Τριανόν	Ενοίκια	Αναψυκτήριο κέντρου νεότητας	Ποσοστό %
1993	206.000	3.051.000	1.000.000	168.000	778.200	15%
1994	246.000	3.636.000	1.000.000	168.000	875.500	18%
1995	284.000	4.194.000	1.000.000	168.000	972.800	20%
1996	324.000	4.752.000	1.000.000	168.000	1.070.100	22%
1997	364.000	5.310.000	1.000.000	168.000	1.167.400	25%
Σύνολο	1.424.000	20.943.000	5.000.000	840.000	4.864.000	100%

Πηγή: Ιδία έρευνα

Ο πίνακας 2 παρουσιάζει αναλυτικά τα έξοδα της ΔΕΠΑΝ μεταξύ του έτους 1993 και 1997.

ΠΙΝΑΚΑΣ 20. Αναλυτικός πίνακας εξόδων ΔΕΠΑΝ

Έτη	Αμοιβές & εργατικές επιβαρύνσεις	Ωδείο	Υλικά προσφερομένων	Δαπάνες ενημέρωσης κοινού	Ασφάλιστρα	Δαπάνες πολιτιστικών ψυχαγωγικών εκδηλώσεων	Δαπάνες συντήρησης	Γενικά έξοδα	Απρόβλεπτα	Ποσοστό %
1993	2.090.600	48.000	295.700	100.000	45.000	1.000.000	300.000	123.200	150.500	17%
1994	2.351.900	54.000	332.600	100.000	45.000	1.000.000	300.000	138.600	169.300	18%
1995	2.613.200	60.000	369.600	100.000	45.000	1.000.000	300.000	154.000	188.100	20%
1996	2.874.500	66.000	406.600	100.000	45.000	1.000.000	300.000	169.400	206.900	22%
1997	3.135.800	72.600	443.600	100.000	45.000	1.000.000	300.000	184.800	225.700	23%
Σύνολο	13.066.000	300.600	1.848.100	500.000	225.000	5.000.000	1.500.000	770.000	940.500	100%

Πηγή: Ιδία έρευνα

Ο επόμενος πίνακας παραθέτει αναλυτικά τα έσοδα – έξοδα των διαφόρων τμημάτων της ΔΕΠΑΝ για το έτος 1997. Συμπεραίνουμε ότι τα έξοδα για τη λειτουργία των τμημάτων είναι λίγα με αποτέλεσμα τα έσοδα να φτάνουν για να τα καλύψουν.

**ΠΙΝΑΚΑΣ 21. Συγκριτικός αναλυτικός πίνακας εκμετάλλευσης
τμημάτων ετών 1999 περίοδος 1/1/97 – 31/12/97**

Τμήματα	ΕΣΟΔΑ	ΕΞΟΔΑ	ΥΠΟΛΟΙΠΟ	ΜΙΣΘ/ΣΙΑ	ΣΥΝΟΛΑ	Ποσοστά %
Γενική Διεύθυνση	-	-	-	2.400.000	2.400.000	23%
Μουσική	750.000	750.000	-	750.000	2.250.000	18%
Θέατρο	100.000	100.000	-	100.000	300.000	11%
Κινηματογράφος	100.000	100.000	-	100.000	300.000	11%
Καλλ/κες εκδηλώσεις	27.000.000	-	27.000.000		54.000.000	15%
Διάφορα τμήματα	5.000.000	700.000	1.000.000	7.800.000	14.500.000	22%
Σύνολα	31.450.000	1.650.000	28.000.000	11.150.000	59.250.000	100%

Πηγή: Ιδία έρευνα

ΠΙΝΑΚΑΣ 22. Επιχορηγήσεις σε φορείς

Έτη	Επιχορηγήσεις σε φορείς	Αποβάσεις	Χρεωστικοί τόκοι
1993	1.500.000	-	-
1994	1.500.000	-	-
1995	1.500.000	-	-
1996	1.500.000	-	-
1997	1.500.000	-	-
Σύνολο	9.000.000		

Πηγή: Ιδία έρευνα

Η ΔΕΠΑΝ ως ισχυρότερος πολιτιστικός φορέας επιχορηγεί τις πρωτοβουλίες και τις δραστηριότητες που αναπτύσσουν οι ερασιτεχνικοί πολιτιστικοί φορείς.

ΠΙΝΑΚΑΣ 23. Σύνολο εσόδων – εξόδων – ζημιών – κερδών

Έτη	Σύνολο εσόδων	Σύνολο εξόδων	Ζημιά χρήσεως	Κέρδη χρήσεως	Ποσοστά %
1993	4.303.200	2.893.000		1.410.200	13%
1994	5.025.500	3.321.400		1.704.100	17%
1995	5.718.800	3.659.900		2.058.900	20%
1996	6.414.100	3.998.400		2.415.700	23%
1997	7.109.400	4.337.500		2.771.900	27%
Σύνολο	28.571.000	18.210.200		10.360.800	100%

Πηγή: Ιδία έρευνα

Ο συνολικός πίνακας εσόδων – εξόδων δείχνει καθαρά ότι με το πέρασμα των χρόνων τα έσοδα αυξάνονται ταυτόχρονα με τα έξοδα και αυτό έχει σαν αποτέλεσμα την αρμονική λειτουργία της ΔΕΠΑΝ ακόμα και με τους ερασιτεχνικούς πολιτιστικούς φορείς.

Στον παρακάτω πίνακα 1 φαίνονται τα έσοδα του μουσικού φεστιβάλ Ναυπλίου

ΠΙΝΑΚΑΣ 24. Πίνακας Αναλυτικός Εσόδων Μουσικού Φεστιβάλ

Έτη	Έσοδα εισιτηρίων	Έσοδα από ΥΠΠΟ	Έσοδα από Δήμο Ναυπλίου	Έσοδα Ballantines Piano	Πόσοστο %
1993	2.000.000	-	10.000.000	23.000.000	18%
1994	2.000.000	-	14.000.000	30.000.000	10%
1995	3.000.000	11.000.000	10.000.000	15.000.000	20%
1996	2.000.000	11.000.000	15.000.000	14.000.000	22%
1997	3.000.000	11.000.000	15.000.000	32.000.000	30%
Σύνολο	12.000.000	33.000.000	64.000.000	114.000.000	100%

Πηγή: Ιδία έρευνα

ΠΙΝΑΚΑΣ 25. Πίνακας Αναλυτικός Εξόδων Μουσικού Φεστιβάλ

Έτη	Αμοιβή καλλιτεχνών	Λειτουργικά έξοδα	Οργανωτικά έξοδα	Ποσοστό %
1993	22.000.000	4.000.000	3.000.000	16%
1994	30.000.000	6.000.000	2.000.000	19%
1995	20.000.000	6.000.000	4.000.000	15%
1996	30.000.000	6.000.000	4.000.000	20%
1997	45.000.000	9.000.000	7.000.000	30%
Σύνολο	147.000.000	31.000.000	20.000.000	100%

Πηγή: Ιδία έρευνα

ΠΙΝΑΚΑΣ 26. Πίνακας Εσόδων – Εξόδων – Ζημιών – Κερδών Χρήσης

Έτη	Έσοδα	Έξοδα	Ζημιά χρήσης	Κέρδος χρήσης	Πόσοστο %
1993	35.000.000	29.000.000		6.000.000	24%
1994	46.000.000	38.000.000		8.000.000	32%
1995	39.000.000	30.000.000		9.000.000	36%
1996	42.000.000	40.000.000		2.000.000	8%
1997	61.000.000	61.000.000		-	-
Σύνολο	223.000.000	198.000.000		25.000.000	100%

Πηγή: Ιδία έρευνα

Το μουσικό φεστιβάλ διοργανώνεται από το Δήμο με τη συνεργασία της ΔΕΠΑΝ. Κατά κύριο λόγο τα έσοδα προέρχονται από τον χορηγό Ballantines Piano (που έχει υπογράψει σύμβαση με το Δήμο για τη διεξαγωγή του Φεστιβάλ), από το Δήμο Ναυπλιέων και τελευταία από το Υπουργείο Πολιτισμού. από τη στιγμή εκείνη που το ΥΠΠΟ ξεκίνησε να επιχορηγεί ο Δήμος μείωσε την επιχορήγησή του και έτσι μετριάστηκε το βάρος που είχε. Ανάλογα με τις εκδηλώσεις και τα

εξέχοντα ή διάσημα ονόματα που φιλοξένησε το φεστιβάλ κυμαίνεται και το κέρδος από έτος σε έτος.

Ο Δήμος Ναυπλιέων επιχορηγεί τα τρία με τέσσερα τελευταία χρόνια το μουσικό φεστιβάλ με το ποσό των 15.000.000 εκ. δρχ., ενώ από πληροφορίες μάθαμε ότι το ΥΠΠΟ τα τελευταία δύο χρόνια έπαψε την επιχορήγηση λόγω έλλειψης χρημάτων.

Έτσι ο Δήμος αναγκάζεται να στρέφεται τα τελευταία χρόνια και σε τοπικούς χορηγούς της πόλης για να καλύψει τα οικονομικά του φεστιβάλ.

Ευχής έργο θα ήταν να είχε τη δυνατότητα να μπορούσε να καλύψει όλο το ποσό των μουσικών φεστιβάλ και να μην χρειαζόταν η παρέμβαση ξένου φορέα από την Αθήνα να εκμεταλλεύεται την εμπορικότητα και την ιστορική μουσική παιδεία των μουσικών φεστιβάλ Ναυπλίου.

5.2.14. Συνέντευξη Δημάρχου

1) Υπάρχουν υπηρεσίες στο Δήμο με ειδίκευση σε θέματα πολιτισμού;

Υπάρχει η ΔΕΠΑΝ, το δημοτικό θέατρο, η δημοτική χορωδία, η δημοτική φιλαρμονική, ο δημοτικός κινηματογράφος οι οποίες λειτουργούν με σκοπό την ανάπτυξη του πολιτισμού στην πόλη μας.

2) Ποιες οι κύριες πολιτιστικές δραστηριότητες;

Η σπουδαιότερη πολιτιστική δραστηριότητα είναι το μουσικό φεστιβάλ του Ναυπλίου που γίνεται κάθε Ιούνιο και άλλες όπως π.χ. οι συναντήσεις χορωδιών του νομού, το καρναβάλι αυτές είναι οι θεσμοθετημένες όπως είναι και η τελετή υποδοχής του καινούριου χρόνου που γίνεται με μουσικό πρόγραμμα και καλλιτεχνικές εκδηλώσεις.

3) Ποιοι χρηματοδοτούν τη ΔΕΠΑΝ και ποιο το ύψος αυτής της χρηματοδότησης;

Η ΔΕΠΑΝ αυτοχρηματοδοτείται· υπάρχει ένα νομικό πλαίσιο λειτουργίας των δημοτικών επιχειρήσεων το οποίο λέει ότι πρέπει να έχουν κάποια έσοδα η ΔΕΠΑΝ δικά της και βέβαια κάποιες διοργανώσεις που τις εκτελεί σε συνεργασία με το Δήμο. Το ΥΠΠΟ είναι όπως συνήθως σχήμα οξύμωρο. ΥΠΠΟ που ενδιαφέρεται πολύ λίγο για τον πολιτισμό. Το ΥΠΠΟ δεν ενισχύει καθόλου τις πολιτιστικές εκδηλώσεις τουλάχιστον τις δικές μας. Ο Δήμος κάνει κάποιες συμβάσεις με τις οποίες πληρώνονται οι καλλιτέχνες. Αν ποικίλλει από χρονιά σε χρονιά και βέβαια θα υπολογιστεί ότι υπάρχουν πάντα και σπόνσορες δηλαδή επί παραδείγματι το μουσικό φεστιβάλ του Ναυπλίου στοιχίζει χοντρικά στο Δήμο 25 – 30 εκ. αλλά 30 – 40 καλύπτονται από χορηγούς και έτσι ο Δήμος συμμετέχει σ' ένα ποσοστό αλλά υπάρχουν και κάποιοι χορηγοί κυρίως στις βασικές διοργανώσεις όπως είναι το μουσικό φεστιβάλ που είναι χορηγοί μεγάλες εταιρείες της Αθήνας κατά βάση όχι από εδώ και το καρναβάλι που συμμετέχουν οικονομικά με μικρά βέβαια ποσά κάποιες επιχειρήσεις του Ναυπλίου.

4) Υπάρχει κτιριακή υποδομή για τη διοργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων;

Αυτές που γίνονται σε κλειστούς χώρους το Ναύπλιο – Δήμος διαθέτει το Πνευματικό Κέντρο στο οποίο μπορούν να γίνονται διαλέξεις, συναυλίες, χορωδίες και οποιεσδήποτε άλλες εκδηλώσεις χοροί παιδικοί και το Τριανόν που γίνονται οι ανάλογες εκδηλώσεις συν τις εκδηλώσεις που καλύπτουν το δημοτικό θέατρο και το δημοτικό κινηματογράφο. Οι θερινές εκδηλώσεις στο Ναύπλιο έχει ένα σωρό χώρους ιστορικούς και ωραίους, χώρους που μπορεί να τους αξιοποιεί σαν χώρους συναυλιών ή θεατρικών παραστάσεων ή οποιονδήποτε άλλων εκδηλώσεων και έτσι ν'

αναδεικνύονται μαζί με το φυσικό κάλος και η ιστορική σημασία που έχουν οι χώροι αυτοί είτε λέγεται Παλαμήδι, είτε λέγεται Μπούρτζι ή άλλες πλατείες και μέρη της πόλης.

5) Υπάρχει συνεργασία του Δήμου με τους ερασιτεχνικούς πολιτιστικούς φορείς; Αν ναι, με ποιους; Τους ενισχύει οικονομικά ο Δήμος ή με άλλα μέσα (π.χ. ηθική υποστήριξη);

Ο Δήμος συνεργάζεται όπου χρειάζεται με άλλους φορείς όπως επί παραδείγματι πρόσφατα συνεργάστηκε με τη δημόσια βιβλιοθήκη για τη διοργάνωση της ημερίδας με τον Τερζάκη, με το σύλλογο «Παλαμήδη», με το Πελ/κο Λαογραφικό με χορευτικούς ομίλους, συνεργάζεται με όλους. Ο Δήμος δεν τους ενισχύει οικονομικά αλλά συμμετέχει αν χρειαστεί σε κάποιες οικονομικές επιβαρύνσεις ή παραχωρώντας τους δημοτικούς χώρους για διενέργεια εκδηλώσεων.

6) Πιστεύετε ότι είναι σημαντικός ο ρόλος των ερασιτεχνικών πολιτιστικών συλλόγων στην πολιτιστική ανάπτυξη της πόλης;

Καθένας τόπος μπορεί ν' αναπτύξει τον πολιτισμό είτε σε μεμονωμένα άτομα ή ομάδες ή σε μεγαλύτερα σύνολα όπως είναι ο Δήμος, το Κράτος καμιά φορά παρότι το κράτος δε δείχνει και μεγάλο ενδιαφέρον για τον πολιτισμό. Όμως όσο περισσότερα άτομα ευαισθητοποιούνται σε θέματα πολιτισμού και πολιτιστικών εκδηλώσεων είναι τόσο πιο καλό για την ανάπτυξη του πολιτισμού στην πόλη. Μέσα στις πολιτιστικές ομάδες που δραστηριοποιούνται στο Δήμο παρέλπινα να πω είναι και το δημοτικό Ωδείο που παράγει και αυτό πολιτισμό γιατί ο πολιτισμός έχει δυο μορφές, η μια είναι η παρουσίαση πολιτιστικών εκδηλώσεων και η άλλη είναι η παραγωγή πολιτισμού. Στη μια εντάσσονται οι διάφορες μουσικές εκδηλώσεις, οι χορευτικές εκδηλώσεις ή οποιεσδήποτε άλλες εκδηλώσεις τέχνης και λόγου, στην άλλη περίπτωση είναι που γίνεται παραγωγή πολιτισμού δηλαδή στο δημοτικό

Ωδείο δημιουργείται ένα φυτώριο νέων καλλιτεχνών, στη δημοτική Φιλαρμονική επίσης ένα φυτώριο καλλιτεχνών, στο δημοτικό Θέατρο δημιουργείται θεατρική παιδεία, όλα αυτά λοιπόν έχουν καθένα και μαζί αλλά και χωριστά τη δική τους σημασία.

7) Πιστεύετε ότι έχει επιτευχθεί η συμμετοχή των κατοίκων στα πολιτιστικά δρώμενα της πόλης και η ανύψωση του πολιτιστικού επιπέδου τους;

Νομίζω ότι σ' ένα ποσοστό μεγάλο και ανάλογα με τα ενδιαφέροντα που έχει ο πληθυσμός της πόλης υπάρχει μια ανταπόκριση. Θα μπορούσε βέβαια να είναι ευρύτερη η ανταπόκριση παραδείγματος χάριν λέμε ότι έχουμε ένα φεστιβάλ κλασσικής μουσικής στο οποίο η είσοδος των νέων παιδιών – μαθητών – σπουδαστών – φοιτητών είναι ελεύθερη δεν υπάρχει ανάλογη ανταπόκριση από πλευράς των παιδιών. Βέβαια αυτό έχει να κάνει με τη μουσική παιδεία και γενικότερα με την παιδεία η οποία βέβαια όσο μπορεί να χωλαίνει στον τόπο μας, στην πατρίδα δηλαδή γενικότερα στην Ελλάδα ίσως εδώ χωλαίνει λιγότερο από αλλού όμως είναι γεγονός ότι χωλαίνει και η παιδεία και η μουσική παιδεία. Γι' αυτό το λόγο εμείς και μεσ' τις πολιτιστικές εκδηλώσεις και με τις εκδηλώσεις και τις οργανώσεις παραγωγής πολιτισμού. Θέλουμε να ανεβάσουμε το πολιτιστικό επίπεδο και να έχουμε μεγαλύτερη συμμετοχή μαζών και κυρίως μαζών της νέας γενιάς γιατί η νέα γενιά πρέπει να βρει ένα δρόμο που να ταιριάζει και στα ελληνικά πρότυπα αλλά και να έχει σχέση και με τα διεθνή πρότυπα διότι αυτή τη στιγμή η Ελλάδα αποτελεί μέλος της Ε.Ε. είναι ένα κομμάτι μιας μεγαλύτερης κοινότητας από αυτή που αποτελεί ένα κράτος και θα πρέπει διατηρώντας την εθνική της υπόσταση να μπορέσει να δράσει σε ευρύτερους τομείς όπως είναι η Ευρώπη.

8) Θεωρείτε ότι ο πολιτισμός είναι κοινωνικό αγαθό και κατά συνέπεια πρέπει να προσφέρεται δωρεάν ή οι χρήστες των πολιτιστικών αγαθών πρέπει να συμμετέχουν στο κόστος;

Πρόθεση δική μου όσο είμαι και όσο θα είμαι ακόμη δήμαρχος φαίνεται – είναι η δωρεάν παρουσίαση των πολιτιστικών εκδηλώσεων, οι πολιτιστικές εκδηλώσεις που γίνονται στην πόλη γίνονται δωρεάν πλην ελαχίστων στις οποίες μπαίνει κάποιο εισιτήριο και κείνο συμβολικό για την κάλυψη κάποιων εξόδων τα οποία δεν έχουν προβλεφθεί τα υπόλοιπα είναι δωρεάν και επί παραδείγματι να πω και σ' έναν άλλο τομέα γιατί όταν λέμε πολιτισμό δεν εννοούμε μόνο μουσική, εννοούμε χορό, λόγο για παράδειγμα η έκδοση του δήμου τα ναυπλιακά ανάλεκτα που έχει βγει και ο πανηγυρικός τόμος τώρα με την ευκαιρία και είναι μια πολιτιστική συμμετοχή του Δήμου σ' αυτό που λέμε τη νέα χιλιετία και διανέμεται δωρεάν. Είναι ένα απόνεια που έχουν συμμετάσχει διακεκριμένοι λογοτέχνες και πανεπιστημιακοί δάσκαλοι είναι ένα πραγματικά σπουδαίο δημιούργημα που θα μπορούσε να έχει ένα αντίτιμο έστω και συμβολικό. Εμείς όμως να ευαισθητοποιήσουμε κάποιο κόσμο να διαβάσει να έρθει κοντά στο βιβλίο το διανέμουμε δωρεάν. Όπως επίσης δωρεάν διανέμουμε και το ημερολόγιο του Δήμου, το οποίο έχει πάντα μια ξεχωριστή καλλιτεχνική αξία αφού τα θέματα που επιλέγουμε τα επιλέγουμε με μεγάλο κόπο με μεγάλη προσπάθεια μαζί με πολλούς συνεργάτες προκειμένου να είναι κάτι διαφορετικό από τα ημερολόγια αυτά που κυκλοφορούν όλοι οι σύλλογοι όλοι οι δήμοι όλες οι νομαρχίες και έχουμε επιτύχει μέχρι τώρα το σκοπό μας και πιστεύω πως και φέτος θα το επιτύχουμε στον ίδιο βαθμό. Επομένως συμπερασματικά εγώ έχω την αίσθηση ότι δεν πρέπει να υπάρχει εισιτήριο ή αντίτιμο προκειμένου όλο και περισσότεροι άνθρωποι να γίνονται συμμετοχοί των εκδηλώσεων αυτών του πολιτισμού.

9) Αξιολογήστε το μέγεθος τη σημασία και την ποιότητα των δραστηριοτήτων της ΔΕΠΑΝ.

Η ΔΕΠΑΝ στους τομείς που έχει να επιδείξει νομίζω ότι οι δραστηριότητές της παράγουν ένα έργο σημαντικό είτε αυτό αναφέρεται στο μουσικό φεστιβάλ πάντα αυτό είναι η κύρια εκδήλωση είτε σ' ένα λαϊκότερο σε μια λαϊκότερη εκδήλωση που είναι το καρναβάλι ή σε κάποιες εκδηλώσεις μεμονωμένες όπως είναι οι μουσικές εκδηλώσεις που διοργανώνονται προς το τέλος του καλοκαιριού με ελαφρά μουσική βέβαια αυτή τη φορά προκειμένου να έχουμε κάποιες παρουσίες και στην περιφέρεια της πόλης αφού το μεγαλύτερο βάρος των πολιτιστικών εκδηλώσεων το συγκεντρώνει η παλιά πόλη κατά βάση μεταφέρουμε κάποιες δραστηριότητες και στην περιφέρεια ή ενισχύουμε κάποιες δραστηριότητες που αναλαμβάνουν πολιτιστικοί σύλλογοι της περιφέρειας όπως είναι επί παραδείγματι ο πολιτιστικός σύλλογος Λευκακίων ή κάποιοι άλλοι σε άλλα μέρη της περιφέρειας.

10) Πως βλέπετε την μελλοντική πορεία της ΔΕΠΑΝ;

Η πορεία κάποιας δημοτικής επιχείρησης δεν είναι κάτι που μπορείς να το προβλέψεις όλα αυτά δημιουργούνται η πρόβλεψη μπορεί να δημιουργείται σύμφωνα με τα σημερινά δεδομένα δηλαδή σήμερα δήμαρχος είμαι εγώ χαράσσω μια πολιτική αυτή που έχω εγώ η οποία μπορεί ν' αναφέρεται στον πολιτισμό, στον αθλητισμό, στη νεολαία, στα δημοτικά έργα σε πολλούς τομείς. Εάν έρθει αύριο άλλος δήμαρχος μπορεί να έχει άλλες προτεραιότητες που να πιστεύει π.χ. ένα φεστιβάλ μουσικής δεν προσφέρει τίποτα όπως κάποιες φωνές έχουν ακουστεί στο δημοτικό συμβούλιο που λέει ότι το μουσικό φεστιβάλ δεν προσφέρει τίποτα. γι' αυτό λέω είναι ένα θέμα πολιτικό που δεν μπορείς να κάνεις προβλέψεις γιατί δεν μπορείς να ξέρεις ποια θα είναι η παιδεία ή τα ενδιαφέροντα ή την πολιτική που θα χαράζει ο κάθε δήμαρχος. Όσο

βέβαια εγώ είμαι δήμαρχος δίνω ιδιαίτερη σημασία στον πολιτισμό αυτής της πόλης που κουβαλάει ένα βαρύ φορτίο πολιτιστικό που είναι ανάλογο του ιστορικού φορτίου αφού το Ναύπλιο ήταν η πρώτη πρωτεύουσα εδώ δημιουργήθηκαν τα πρώτα οι πρώτες εστίες όχι μόνο του κράτους αλλά και του πολιτισμού αφού εδώ δημιουργήθηκε το δημοτικό σχολείο, το πρώτο Γυμνάσιο και η πρώτη πανεπιστημιακή σχολή γιατί υποτυπώδης πανεπιστήμιο ήταν η γεωργική σχολή που ίδρυσε ο Καποδίστριας και εδώ έδωσε ο Καποδίστριας την υπόσχεση ότι για να γίνει τούτο το κράτος ένα πραγματικό σύγχρονο κράτος πρέπει να δημιουργήσει πολιτιστικές βάσεις και αυτές τίθενται με την παιδεία και για να υπάρχει παιδεία πρέπει να υπάρχει σε όλες τις βαθμίδες και όταν λέμε όλες τις βαθμίδες εννοούμε από την κατώτερη μέχρι την ανώτατη γι' αυτό εκεί έδωσε την υπόσχεση όπως είπα ότι θα δημιουργήσει πανεπιστήμιο στην Ελλάδα επειδή το νήμα της ζωής του κόπηκε έτσι λίγο πρόωρα και εις βάρος της Ελλάδας τουλάχιστον οι επόμενες γενιές αναγνώρισαν την αξία αυτού που ζήτηγε ο Καποδίστριας – τη δημιουργία ενός πανεπιστημίου – και ίδρυσαν λίγο αργότερα από το θάνατο του Καποδίστρια το πανεπιστήμιο της Αθήνας το οποίο προς τιμήν του Καποδίστρια και επί της υποσχέσεως του Καποδίστρια ονομάζεται Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο. Συνεπώς ετούτη η πόλη για μένα έχει σημασία να προβάλλει όλη αυτή την κληρονομιά την πολιτιστική, την ιστορική και έτσι να δημιουργείται ένας πόλος έλξεως γι' αυτή την ιστορία που λέγεται Τουριστική Ανάπτυξη της περιοχής. Γιατί η πόλη αυτή μπορεί να επιζήσει με τον πολιτισμό, την ιστορία και τον τουρισμό.

11) Ποια η γνώμη σας για την εφαρμογή του Προγράμματος Καποδίστριας;

Ο «Καποδίστριας» είναι ένας νέος θεσμός, μετράει μόνο δύο χρόνια ζωής κάθε καινούριο είναι δύσκολο έτσι λοιπόν κάθε καινούριος

θεσμός είναι δύσκολος να περάσει μάλιστα σ' έναν λαό ο οποίος κατατρέχεται από εγωιστικές τάσεις και από τοπικιστικά ο οποίος πολλές φορές τον φέρνει σε σύγκρουση με τον δίπλα του, δηλαδή συγκρούσεις οι οποίες ένα θεσμό που προσπαθεί αυτά να τα εξαλείψει τον κάνουν δύσκολα αφομοιώσιμο. Έτσι λοιπόν με την κατάργηση της πολύ – αρχίας των μικρών κοινοτήτων, μικρών ομάδων, οικισμών κ.τ.λ. αντιμετώπισε η πρώτη δυσκολία που αντιμετώπισε ήταν ο τοπικισμός του καθενός δηλαδή καθένας ήθελε την έδρα στο χωριό του ή στην πόλη του ή οπουδήποτε αλλού δίπλα του. Έτσι όπως φαίνεται έχει ξεπεραστεί από ότι φαίνεται αυτά τα τοπικιστικά των εμπλεκόμενων υπάρχει όμως μεγάλη απόσταση που πρέπει να διανύσει στον οργανωτικό τομέα αυτή τη στιγμή γίνεται μια μεγάλη προσπάθεια οργανώσεως οποιασδήποτε μορφής από μηχανοργάνωση από οργάνωση σε προσωπικό σε μηχανολογικό εξοπλισμό στα πάντα. Ένα δύσκολο σημείο εδώ πέρα ότι οι δήμοι δεν είναι ενιαίοι πολλοί δήμοι υπάρχει μεταξύ της μητροπόλεως, του κέντρου δηλαδή του δήμου μέχρι κάποιες απομακρυσμένες κοινότητες μπορεί να υπάρχει μια τεράστια απόσταση και αυτές είναι οι αδυναμίες του νέου συστήματος. Νομίζω ότι δεδομένης της οικονομικής ενίσχυσης που έχουν οι Καποδιστριακοί δήμοι μπορεί να περπατήσει ο Καποδίστριας και είναι δύσκολο βέβαια να κάνεις μια πρόβλεψη ασφαλή αλλά νομίζω γενικότερα ότι μπορεί να περπατήσει.

5.3. Σύνδεση πολιτιστικών δραστηριοτήτων και τουριστικής προβολής του Ναυπλίου από το Δήμο

Τα τελευταία εννιά χρόνια, από το 1992, το Ναύπλιο γεμίζει μουσικές ευφραίνοντας την ακοή όσων αγαπούν τη μουσική και δη την κλασική. Το «Τριανόν», το παλαιό τούρκικο τζαμί, υποδέχεται ιδανικά τα μικρά μουσικά σύνολα και τους σολίστες. Το προαύλιο της βυζαντινής

εκκλησίας του Αγίου Γεωργίου, λυρικούς καλλιτέχνες και μεγάλα σύνολα. Το Παλαμίδι, το ενετικό κάστρο της Ακροναυπλίας, αντηχεί από μεσαιωνικές μελωδίες. Και το Μπούρτζι, το επιθαλάσσιο φρούριο του Αναπλιού, φιλοξενεί το έντεχνο λαϊκό τραγούδι.

Η Δημοτική Επιχείρηση Πολιτιστικής Ανάπτυξης έχει ως κύριο στόχο να καθιερωθεί το Ναύπλιο ως μια πόλη που συνδυάζει μοναδικά τη φυσική ομορφιά με ένα ένδοξο ιστορικό παρελθόν, στη συνείδηση των φίλων της μουσικής ως ο τόπος της συνάντησης καταξιωμένων και νέων ταλαντούχων καλλιτεχνών στο χώρο της κλασικής και σύγχρονης μουσικής, με έμφαση στους ήχους του πιάνου.

Έτσι και δεδομένης τόσο της απρόσκοπτης και σύντομης προσέγγισης από όλες τις πόλεις της Πελοποννήσου και από την Αθήνα, όσο και της υφιστάμενης υποδομής η πόλη εγγυάται την καλή υποδοχή και φιλοξενία καλλιτεχνών και επισκεπτών.

Στο μεταίχμιο της χειμερινής και θερινής καλλιτεχνικής περιόδου και σε χρονικό διάστημα που δεν συμπίπτει με άλλα σπουδαία καλλιτεχνικά γεγονότα (εκδηλώσεις του Φεστιβάλ Αθηνών, Φεστιβάλ Επιδαύρου), αλλά ούτε και με την έκρηξη της τουριστικής σαιζόν τον Ιούνιο, λαμβάνει χώρα το μουσικό Φεστιβάλ Ναυπλίου. Δέκα συνεχείς μέρες γεμάτες μουσική σε ένα πυκνό πρόγραμμα, με τη συμμετοχή μεγάλων ερμηνευτών και με τη μεγάλη από πλευράς κοινού προσέλευση.

Μάλιστα τα τελευταία χρόνια η πολιτιστική προσφορά του Φεστιβάλ δεν εξαντλείται στην απόλαυση της μουσικής, παρά πλαισιώνεται με μια άλλη σειρά παράλληλων εκδηλώσεων. Ήδη διοργανώθηκαν το 1995 έκθεση ζωγραφικής από τη συλλογή της Ιονικής τράπεζας και το 1996 έκθεση για τα 100 χρόνια από τη γέννηση του Δημήτρη Μητρόπουλου. Φέτος, για πρώτη φορά διοργανώθηκε

συνάντηση χορωδιών του Νομού Αργολίδας στο Ναύπλιο και λόγω της μεγάλης επιτυχίας που σημείωσε αναμένεται να εξελιχθεί σε θεσμό.

Τέλος, θεσμοθετημένες δραστηριότητες του Δήμου θεωρούνται το Αναπλιώτικο καρναβάλι που διοργανώνει με επιτυχία κάθε χρόνο, καθώς και η φαντασμαγορική χριστουγεννιάτικη εκδήλωση που προσφέρει αξέχαστες στιγμές με βεγγαλικά και χριστουγεννιάτικα τραγούδια, σε όποιον έχει την τύχη να επισκεφθεί το όμορφο Ναύπλιο.

5.4. Δράσεις του Δήμου για τη βελτίωση ή δημιουργία έργων υποδομής

Μέχρι σήμερα, η εξασφάλιση των ιστορικών και παραδοσιακών κτιρίων που χρησιμοποιήθηκαν από το Δήμο, όχι μόνο δεν έχουν επιβαρύνει τη ΔΕΠΑΝ με υψηλό κόστος νέων κτιριακών εγκαταστάσεων, αλλά έχει εξασφαλιστεί η αποκατάσταση, η ανάδειξη και η συντήρησή τους, με αποτέλεσμα να διατηρηθεί η αρχιτεκτονική κληρονομιά του τόπου.

Έτσι ο Δήμος και η ΔΕΠΑΝ συνεχίζουν ακόμη και σήμερα να βελτιώνουν με εργασίες το κτίριο «Τριανόν», που εξυπηρετεί δραστηριότητες κινηματογράφου, θεάτρου, μουσικών συναυλιών, καθώς και διαλέξεων. Οι εργασίες επισκευών και συντηρήσεων αφορούν εσωτερικά επιχρίσματα, αντικαταστάσεις ή επισκευές ηλεκτρικού δικτύου, διαμορφώσεις και συμπληρώσεις σκηνής, υδροχρωματισμούς και ελαιοχρωματισμούς. Προϋπολογιστικό κόστος επισκευών και συντηρήσεων κτιρίου σύμφωνα με τις εκτιμήσεις των τεχνικών υπηρεσιών είναι 5.000.000 δρχ.

Το κτίριο της παλαιάς Βουλής περιλαμβάνει εσωτερικές καθαιρέσεις, κατασκευή εσωτερικών μανδύων, επιχρίσματα εσωτερικά

τοίχων και ορόφων ισογείου, επισκευές, αντικαταστάσεις και συμπληρώσεις ηλεκτρικού δικτύου, αποκατάσταση κλιμάκων, επιδιόρθωση στέγης, αντικατάσταση και συμπλήρωση υαλοπινάκων, γενικοί χρωματισμοί, εσωτερικά φωτιστικά και λοιπές εργασίες. Προϋπολογιστικό κόστος 8.000.000 δρχ.

Επίσης με σύμβαση ανατέθηκε από το Δήμο Ναυπλίου η εκπόνηση μελέτης για την ανέγερση Κέντρου Νεότητας, το 1989 και το οποίο έχει ολοκληρωθεί με κόστος 67.549.500 δρχ.

Τέλος σημαντικό έργο αποτελεί η αναστήλωση της πύλης Ξηράς που παλαιότερα χώριζε την πόλη στην παλαιά και τη νέα. Κόστος 10.000.000 δρχ.

5.4.1. Κτιριακές εγκαταστάσεις

α) Κέντρο Νεότητας

Το κόστος του κτιρίου: 67.549.500 δρχ.

β) Τριανόν

Κόστος επισκευών – συντηρήσεων: 5.000.000 δρχ.

γ) Κτίριο Παλαιάς Βουλής

Κόστος εργασιών αποκατάστασης κτιρίου, εσωτερικά και εξωτερικά και επισκευές ισογείου: 8.000.000 δρχ.

δ) Πύλη Ξηράς

Αναπαλαίωση: 10.000.000 δρχ.

Πηγή: Ιδία έρευνα

5.4.2. Συνεργασίες του Δήμου με άλλους φορείς

Μια από τις βασικές αρχές της ΔΕΠΑΝ είναι η ανάδειξη και η ενίσχυση της ερασιτεχνικής δημιουργίας και της δράσης των πολιτιστικών συλλόγων.

Έτσι η λειτουργία των συλλόγων και γενικά των πολιτιστικών φορέων στην πόλη, όχι μόνο δεν θεωρήθηκε ανταγωνιστικά από την ΔΕΠΑΝ αλλά τονίστηκε ιδιαίτερα η αναγκαιότητα της ύπαρξης και ενίσχυσής τους.

Η ΔΕΠΑΝ όχι μόνο δεν έχει ανταγωνιστικό χαρακτήρα, αλλά αντίθετα δίνει τη δυνατότητα ανάπτυξης και αξιοποίησης καλλιτεχνικής και πνευματικής εργασίας κάθε πολίτη και συντελεί στην ανάπτυξη συναγωνιστικών τάσεων και άμιλλας στον πολιτιστικό χώρο.

Έτσι συνεργάζεται πολλές φορές με το Πελοποννησιακό Λαογραφικό Ίδρυμα και την Ένωση Γυναικών Ελλάδος παραχωρώντας πολλές δημοτικές αίθουσες και υπαίθριους χώρους. Αρμονικά έχει συνεργαστεί και με Δήμους και με τη Νομαρχία για την παροχή με κάθε δυνατό τρόπο, ηθικής και υλικής βοήθειας και τεχνικής υποστήριξης, ώστε να ενισχυθεί και να διευρυνθεί το πεδίο των πρωτοβουλιών και των παρεμβάσεών τους.

Τέλος, θα πρέπει να τονίσουμε την επιχορήγηση που δίνεται κάθε χρόνο σε όλα τα σχήματα. Το ποσό συνολικά σε κάθε φορέα καθορίζεται στο 1.500.000 δρχ., λαμβάνοντας υπόψη τα χαμηλά έσοδα της επιχείρησης και το μεγάλο αριθμό των πολιτιστικών φορέων.

Πηγή: Ιδία έρευνα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΕΡΕΥΝΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΝΑΥΠΛΙΟΥ

6.1. Εισαγωγή

Το Ναύπλιο, πρώτη πρωτεύουσα του νεοσύστατου ελληνικού κράτους, καταβάλλει μεγάλες προσπάθειες για την πολιτιστική του ανάπτυξη με τη συνεργασία όσο το δυνατόν περισσότερων πολιτιστικών συλλόγων.

Σκοπός έρευνας – Δείγμα – Ερευνητικό εργαλείο

Σκοπός της έρευνας είναι:

1. Η αναζήτηση πολιτιστικών και δημοτικών ερασιτεχνικών φορέων με την ταυτόχρονη συλλογή πληροφοριών για την υλικοτεχνική υποδομή, την οργανωτική υποδομή, το στελεχιακό δυναμικό, τις δραστηριότητες, τις συνεργασίες, τα οικονομικά τους.

2. Αν οι επισκέπτες της περιοχής γνωρίζουν την ιστορία της πόλης, για ποιο την επισκέφθηκαν και αν έμειναν ευχαριστημένοι με τις παρεχόμενες υπηρεσίες.

Το δείγμα

Το δείγμα συντίθεται αφενός μεν από εκπροσώπους έξι ερασιτεχνικών πολιτιστικών φορέων και έναν εκπρόσωπο της ΔΕΠΑΝ αφετέρου δε από 100 άτομα – επισκέπτες (τουρίστες) της πόλης. Η επιλογή του δεύτερου αυτού δείγματος έγινε τυχαία και κατά τη διάρκεια μιας εβδομάδας.

Ερευνητικό εργαλείο

Για τη συλλογή των δεδομένων χρησιμοποιήθηκαν δύο διαφορετικά ερωτηματολόγια που απευθύνθηκαν στα δυο, όπως

παραπάνω περιγράφεται, δείγματα. Το πρώτο ερωτηματολόγιο περιείχε 61 ερωτήσεις και το δεύτερο ερωτηματολόγιο περιείχε 14 ερωτήσεις.

6.2. Μεθοδολογία έρευνας

Στην προσπάθεια εξέτασης των ερωτημάτων της έρευνας όπως αυτές παρατίθενται υπό τη μορφή ερωτηματολογίου στο παράρτημα, διεξήχθη εξάμηνη έρευνα κατά το χρονικό διάστημα Απρίλιος 2000 – Οκτώβριος 2000. Αρχικά πραγματοποιήθηκε συλλογή δευτερογενών πληροφοριών που αφορούσαν την πολιτιστική ανάπτυξη της περιοχής σε σύνδεση με την όλη ανάπτυξή της από άρθρα περιοδικών, εφημερίδων.

Στη συνέχεια συντάχθηκαν τα ερωτηματολόγια. Το πρώτο ερωτηματολόγιο αποτελείται από εννιά (9) ενότητες ερωτήσεων, οι οποίες είναι:

1. Κλειστές, οι οποίες διακρίνονται σε:

- ✓ Διχοτομημένες (ΝΑΙ / ΟΧΙ).
- ✓ Πολλαπλής επιλογής.

2. Μερικώς κλειστές, δηλαδή ερωτήσεις όπου εκτός από τις επιλογές που καταγράφονται, ο ερωτώμενος έχει την ευκαιρία να δώσει και δική του απάντηση.

3. Ανοιχτές.

Οι κλειστές ερωτήσεις (διχοτομημένες κι πολλαπλής επιλογής), αποσκοπούσαν στις όσο το δυνατό πιο συστηματοποιημένες απαντήσεις, οι οποίες θα μπορούσαν εύκολα να ομαδοποιηθούν και να επεξεργαστούν, ώστε οι συγκρίσεις μεταξύ των φορέων να γίνονται πάνω σε συγκεκριμένα θέματα / στοιχεία και κάτω από τους ίδιους όρους. Οι μερικώς κλειστές στόχευαν στη συλλογή νέων στοιχείων που δεν καταγράφονται στο ερωτηματολόγιο. Τέλος, οι ανοιχτές ερωτήσεις

αποσκοπούσαν στη συλλογή όσο το δυνατό περισσότερων πληροφοριών για θέματα ιδιαίτερης σημασίας.

Το δεύτερο ερωτηματολόγιο αποτελείται από 14 ερωτήσεις όλες κλειστού τύπου. Επιλέχθηκε αυτός ο τύπος ερωτήσεων διότι το ερωτηματολόγιο απευθύνεται σε τυχαίο δείγμα επισκεπτών διαφορετικού κοινωνικού και μορφωτικού επιπέδου με σκοπό να δίνονται συγκεκριμένες απαντήσεις που ομαδοποιούνται εύκολα προς διεξαγωγή συμπερασμάτων. Η συμβολή του ΠΛΙ στον πολιτιστικό – επιστημονικό τομέα είναι σημαντική και μοναδική παράλληλα. Η οργάνωση εκθέσεων, μονίμων και περιοδικών, καθώς και οι ανταλλαγές με άλλα Μουσεία στον τομέα αυτό αποτελούν τα πιο πρόχειρα παραδείγματα. Η οργάνωση συνεδρίων, πέρα από τα καθαρά επιστημονικά οφέλη, επιφέρει και οικονομικά, αφού μια ιδιάζουσα μορφή τουριστών – οι σύνεδροι – επισκέπτονται της έδρα του και την ευρύτερη περιοχή του. Ως επιστημονικός χώρος το Μουσείο μπορεί να ελκύει νέους επιστήμονες, οι οποίοι βρίσκοντας πλέον ενδιαφέρον να εργαστούν στην επαρχία συμβάλλουν στην επιστημονική αποκέντρωση.

Τα λόγια του Mark – Alain Maure που ακολουθούν εκφράζουν τις απόψεις και τις προσδοκίες μας: «Το αποκεντρωμένο Μουσείο θέτει τον εαυτό του στην απόλυτη υπηρεσία της κοινότητας στην οποία βρίσκεται. Σκοπός του δεν είναι πλέον να μεταφέρει ένα παγκόσμιο μήνυμα σ' ένα αόριστο κοινό αλλά να φέρει σε επαφή τον ντόπιο πληθυσμό με την ιστορία του, τις παραδόσεις του, τις αξίες του κ.λ.π. Μέσα από τις δραστηριότητές του συμβάλλει στην αφύπνιση της κοινότητας για την ίδια της την ταυτότητα, μιας ταυτότητας που αγνοήθηκε λιγότερο ή περισσότερο για ιστορικούς, κοινωνικούς ρατσιστικούς ή άλλους λόγους ή διακόπηκε από τον συγκεντρωτισμό την αστικοποίηση κ.λ.π.». ¹³

¹³ Maure Mark – Alain, «Το αποκεντρωμένο μουσείο», Εκδόσεις Απόλλων, Αθήνα 1977/78, σελ. 33

Στο σημείο αυτό πρέπει να διευκρινίσουμε ότι για την πληρότητα της έρευνας οφείλαμε να διακινήσουμε και τρίτο ερωτηματολόγιο σε τυχαίο δείγμα των μονίμων κατοίκων του Ναυπλίου, προκειμένου να αποτιμήσουμε τις επιπτώσεις του μαζικού τουρισμού, αλλά και εάν και κατά πόσο οι κάτοικοι είναι παραγωγοί, συμμετοχή πολιτισμού και έχουν επηρεασθεί από την ιστορική κληρονομιά της πόλης. Όμως κάτι τέτοιο δεν κατέστη τόσο δυνατό λόγω πίεσης χρόνου, όπως αναφέραμε στην εισαγωγή της παρούσας μελέτης όσο και για το λόγο ότι ξεφεύγαμε πλέον από τα πλαίσια μιας εργασίας προπτυχιακού επιπέδου.

Καθώς τα μεγέθη των δειγμάτων ήταν σχετικά μικρά έγιναν προσπάθειες για αύξηση της εγκυρότητας και αξιοπιστίας των προκύπτωμενων συμπερασμάτων με τη συγκέντρωση ποιοτικών πληροφοριών μέσω προσωπικών συνεντεύξεων (όπου αυτό ήταν δυνατό) ως συμπληρωματική πηγή στα ερωτηματολόγια.

Σε μια προσπάθεια περιορισμού των υποκειμενικών στοιχείων ερμηνείας των πληροφοριών που δίδονται κατά τη διάρκεια των συνεντεύξεων, οι συνεντευξιαζόμενοι απάντησαν σε ημιδομημένες ερωτήσεις.

Η συμπλήρωση των ερωτηματολογίων παρείχε τα δεδομένα για ποσοτική ανάλυση. Με αυτόν τον τρόπο διασφαλίζονται η πλήρης ανάλυση του κυρίου θέματος της έρευνας.

Αυτή η μορφή ποιοτικής έρευνας ήταν περισσότερο απαιτητική και λιγότερο δομημένη από πλήρως ποσοτικές έρευνες και επομένως περισσότερο διερευνητική σε συγκεκριμένα θέματα ενδιαφέροντος και σχέσης με τους συνεντευξιαζόμενους. Επομένως, ο συγκερασμός χρήσης προσωπικής συνέντευξης με ερωτηματολόγιο ενθάρρυνε τους συνεντευξιαζόμενους στην περιγραφή του αντικειμένου έρευνας ακόμα και στις περιπτώσεις όπου υπήρχε δυσπιστία και επιφυλακτικότητα στη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου.

Παράλληλα με τη συλλογή πρωτογενών πληροφοριών συνεχίστηκε η συλλογή δευτερογενών πληροφοριών από δημοσιεύματα των εντύπων μέσων ενημέρωσης, καθώς και η συμμετοχική μας παρατήρηση καθ' όλη τη διάρκεια διεξαγωγής της έρευνας.

6.3. Ανάλυση – Αποτελέσματα έρευνας

6.3.1. Ερασιτεχνικοί φορείς

Η παρακάτω έρευνα που πραγματοποιήθηκε με ερωτηματολόγιο είχε στόχο να εξετάσει αν οι ερασιτεχνικοί φορείς είναι ικανοί φορείς πολιτιστικής δημιουργίας και ανάπτυξης.

Το ερωτηματολόγιο περιλαμβάνει την οργανωτική δομή των φορέων, την υλικοτεχνική υποδομή, τους στόχους, τις δραστηριότητες, τις συνεργασίες, την οικονομική κατάστασή τους ώστε να διεξαχθούν συμπεράσματα όσον αφορά την παραγωγή πολιτισμού και τη θετική ή μη εμπλοκή τους στην πολιτιστική ανάπτυξη του Ναυπλίου.

ΠΙΝΑΚΑΣ 27. Γενικά στοιχεία

Πολιτιστικοί φορείς	Έτος ίδρυσης	Εγγεγρ/να μέλη	Αριθμός μελών ΔΣ
1) Ένωση Γυναικών Ελλάδας	1976	95	5
2) Φωτογραφική Λέσχη Ναυπλίου	1992	20	7
3) Σύνδεσμος Ιεροσαλτών Ιάκωβος Ναυπλιώτης	1979	60	5
4) Πελοπόννησος Λαογραφικό Ίδρυμα «Β. Παπαντωνίου»	1974	11	7
5) Προοδευτικός Σύλλογος Ναυπλίου «Ο ΠΑΛΑΜΗΔΗΣ»	1946	320	11
6) Σύλλογος Φύλων ΠΑΙ	1989	650	7

Πηγή: Ιδία έρευνα

➤ **Υλικοτεχνική υποδομή φορέων**

Στη συνέχεια κάνουμε μια καταγραφή στην υλικοτεχνική υποδομή των συλλόγων.

ΠΙΝΑΚΑΣ 30. Υλικοτεχνική υποδομή

Αίθουσα Διδασκαλίας	2
Οπτικοακουστικά μέσα	5
Φορεσιές – κουστούμια	1
Χώρος παραστάσεων	2
Χώρος στέγασης γραφείων	6
Βιβλιοθήκη	3
Ηλεκτρονικός εξοπλισμός	1
Μουσικά όργανα	0
Έπιπλα – Σκεύη – Εργαλεία	1
Σκοτεινός θάλαμος	1
Αποθήκη σκηνικών	1
Φροντιστήριο θεάτρου	1
Ηχητικές – φωτιστικές εγκαταστάσεις	2

Πηγή: Ιδία έρευνα

ΠΙΝΑΚΑΣ 31. Στελεχιακό Δυναμικό

Είδος Στελεχιακού Δυναμικού	Αριθμός ατόμων σε κάθε είδος στελεχιακού Δυναμικού			
	Άμισθο	Ποσοστό %	Έμισθο	Ποσοστό %
Επιστημονικό	11	41	4	28
Τεχνικό	10	37	5	36
Διοικητικό	6	22	5	36
ΣΥΝΟΛΟ	27	100%	14	100%

Πηγή: Ιδία έρευνα

ΠΙΝΑΚΑΣ 32. Στόχοι Φορέων

Στόχοι	Πολύ σημαντικός	Σημαντικός	Μετρίως σημαντικός	Λιγότερο σημαντικός	Καθόλου σημαντικός	Σύνολο
Διάσωση πολιτιστικής κληρονομιάς	3	2	0	0	1	6
Διάδοση πολιτιστικής κληρονομιάς	2	1	2	1	0	6
Προβολή πολιτιστικής κληρονομιάς	3	1	0	2	0	6
Ανάπτυξη κοινωνικών σχέσεων	2	2	0	0	2	6
Ψυχαγωγία	3	1	2	0	0	6
Ανάπτυξη – διατήρηση φυσικών ικανοτήτων	2	2	0	0	2	6
Γνωριμία με άλλους πολιτισμούς – παραδόσεις	0	3	2	0	1	6
Διάδοση της Καλλιτεχνικής φωτογραφίας	1	1	2	0	2	6
Καλλιέργεια της θεατρικής παιδείας στους νέους	2	2	0	0	2	6

Πηγή: Ιδία έρευνα

- Κανένας πολιτιστικός ερασιτεχνικός φορέας δεν δέχτηκε να συμπληρώσει τα οικονομικά στοιχεία του ερωτηματολογίου για άγνωστους λόγους.

- Από την επεξεργασία των ερωτηματολογίων προέκυψε ότι δυο φορείς έχουν προχωρήσει στην υλοποίηση ερευνητικών προγραμμάτων (Ελλήνων Γυναικών και ΠΛΙ).

- Δυο από τους έξι φορείς έχουν κάνει καταγραφή Λαϊκών Δρώμενων.

- Συνολικά τις δεκαετίες '80 και '90 έχουν πραγματοποιηθεί 8 καταγραφές Λαϊκών Δρώμενων.

- Δυο από τους έξι φορείς έχουν προχωρήσει σε εκδοτικές δραστηριότητες (όπως βιβλία, περιοδικά, κασέτες, video κ.λ.π.). Μάλιστα το ΠΑΙ από το 1978 έχει περιοδική έκδοση του «ΕΘΝΟΓΡΑΦΙΚΑ» σε δίγλωσση έκδοση, που μέχρι σήμερα έχουν εκδοθεί 11 περιοδικά.

- Τέσσερις από τους έξι φορείς έχουν οργανώσει συμπόσια, συνέδρια, σεμινάρια και ημερίδες. Τη δεκαετία του '80 δυο φορείς οργανώθηκαν 15 συνέδρια – ημερίδες και τη δεκαετία του '90 38.

- Τη δεκαετία του '80 δυο φορείς πραγματοποίησαν εμφανίσεις στο εξωτερικό (Σύλλογος Ιεροσαλτών και ΠΑΙ). Τη δεκαετία του '90 τρεις φορείς πραγματοποίησαν 10 εμφανίσεις στο εξωτερικό.

- Δυστυχώς κανένας από τους φορείς δεν έχει συμβουλευτεί επαγγελματίες managers για τη συμμετοχή τους στο εξωτερικό.

- Σημαντικές δραστηριότητες στον κοινωνικό τομέα της πόλης πέρα από τις γνωστές δραστηριότητες που αναπτύσσουν (όπως π.χ. θεατρικές, χορευτικές εμφανίσεις, εκθέσεις φωτογραφίας κ.τ.λ.) είναι οι παρακάτω:

α) Διοργάνωση Πανελλαδικού Συνεδρίου με θέμα «βία κατά των γυναικών».

β) Λειτουργία ανοικτής γραμμής στήριξης γυναικών πάνω σε διάφορα προβλήματα που αντιμετωπίζουν (π.χ. κακοποίηση, ανεργία κ.τ.λ.).

γ) Διήμερα παραδοσιακής – βυζαντινής μουσικής σε ΚΑΠΗ, τοπική τηλεόραση και NET.

δ) Οργάνωση Κέντρου συντήρησης υφάσματος.

ε) Οργάνωση θεματικών εκθέσεων στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό, πραγματοποίηση ή και ενθάρρυνση ερευνών και μελετών επί θεμάτων ιστορικών, εθνογραφικών.

- Δύο από τους έξι φορείς έχουν προγραμματίσει τις δραστηριότητες για την επόμενη διετία (ΠΛΙ και Ένωση Γυναικών Ελλάδος).

α) Αναδιοργάνωση αρχείων, ανακαίνιση παιδικού Μουσείου, εκπόνηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων, εκδόσεις.

β) Συντονισμένη ενημέρωση των γυναικών πάνω σε θέματα απασχόλησης.

- Οι εκδηλώσεις και οι παραστάσεις των πολιτιστικών φορέων δίνονται στους χώρους:

α) Δημοτικό Πνευματικό Κέντρο

β) Τριανόν

γ) Εργατικό Κέντρο

δ) Αίθουσα Τέχνης

ε) Καφέ

ζ) Πελοποννησιακό Λαογραφικό Μουσείο

➤ Συνεργασίες

➤ Δύο φορείς (Παλαμήδης και ΠΛΙ) έχουν συνεργαστεί με την εκκλησία όπως και με φορείς των απόδημων. Συνολικά όλοι οι φορείς έχουν συνεργαστεί 11 φορές.

➤ Δύο φορείς (ΠΛΙ και Ένωση Γυναικών Ελλάδος) έχουν συνεργαστεί με την τοπική αυτοδιοίκηση σε σύνολο 10 φορές.

➤ Η φωτογραφική Λέσχη Ναυπλίου έχει συνεργαστεί άπειρες φορές με την ΝΕΛΕ και καμία με την τοπική αυτοδιοίκηση.

➤ Ο σύλλογος Γυναικών Ελλάδος αναπτύσσει συνεργασίες και με άλλες γυναικείες οργανώσεις με θέμα την προώθηση της

ισότητας των δυο φύλων σ' όλους τους τομείς της κοινωνίας μας.

- Δυστυχώς κανένας φορέας δεν έχει αναπτύξει συνεργασία με κρατικούς φορείς εκτός του ΠΛΙ που έχει εκπονήσει προγράμματα ηλεκτρονικής καταγραφής μουσειακών αντικειμένων και εθνικό αρχείο ενδυμασίας και έχουν χρηματοδοτηθεί από το ΥΠΠΟ.
- Τέλος δεν είμαστε σε θέση να παρουσιάσουμε οικονομικά στοιχεία καθότι όλοι οι φορείς επισήμαναν την αδιαφορία των δημόσιων φορέων για οικονομική ενίσχυση και επιχορήγηση και υποστήριξαν ότι αν δεν υπήρχαν διάφοροι χορηγοί δεν θα υπήρχαν πολιτιστικοί σύλλογοι στην περιοχή του Ναυπλίου. Αρνήθηκαν δε τη συμπλήρωση της οικονομικής ενότητας του ερωτηματολογίου.

6.3.2. Δημοτική Επιχείρηση Πολιτιστικής Ανάπτυξης Ναυπλίου

Γενικά στοιχεία

Στην υλικοτεχνική υποδομή της ΔΕΠΑΝ ανήκει:

- ✓ Φορεσιές – κοστούμια.
- ✓ Χώρος παραστάσεων.
- ✓ Χώρος στέγασης γραφείων.
- ✓ Κινηματογραφικός εξοπλισμός.

Οργανωτική δομή

Ωστόσο, η οργανωτική δομή της επιχείρησης αποτελείται από μέλη Δ.Σ. εκλέγονται κάθε 4 έτη, οι θέσεις που υπάρχουν στη ΔΕΠΑΝ είναι του υπεύθυνου οικονομικών, υπεύθυνου δημοσίων σχέσεων και

υπεύθυνου τμήματος, ενώ οι δραστηριότητές του σε πολιτιστικό επίπεδο περιορίζονται μόνο σε πόλεις του Νομού.

ΠΙΝΑΚΑΣ 33. Στελεχιακό Δυναμικό ΔΕΠΑΝ

Είδος στελεχιακού δυναμικού	Αριθμός ατόμων σε κάθε είδος στελεχιακού δυναμικού			
	Άμισθο	Ποσοστό %	Έμισθο	Ποσοστό %
Επιστημονικό				
Τεχνικό			1	34%
Διοικητικό			2	66%
Επιστημονικό				
ΣΥΝΟΛΟ	0	0%	3	100%

Πηγή: Ιδία έρευνα

Στόχοι

Οι στόχοι της ΔΕΠΑΝ είναι πολύ σημαντικοί και αυτοί είναι:

- ✓ Διάσωση της πολιτιστικής κληρονομιάς.
- ✓ Διάδοση της πολιτιστικής κληρονομιάς.
- ✓ Ανάπτυξη των κοινωνικών σχέσεων.
- ✓ Ψυχαγωγία.
- ✓ Ανάπτυξη – διατήρηση των φυσικών ικανοτήτων.
- ✓ Γνωριμία με άλλους πολιτισμούς – παραδόσεις.

Δραστηριότητες

Η ΔΕΠΑΝ δραστηριοποιείται μόνο τη δεκαετία του '90 (αφού ιδρύθηκε το 1990) και έχει διατηρήσει μέχρι σήμερα την ενασχόληση με τη μουσική και τη διοργάνωση θεατρικών παραστάσεων, ενώ έχει υλοποιήσει δύο ερευνητικά προγράμματα.

Ενώ έχει πετύχει και η καταγραφή λαϊκών δρώμενων που ο συνολικός αριθμός ανέρχεται σε δύο προγράμματα (ερευνητικά).

Ωστόσο έχουν γίνει και εκδοτικές δραστηριότητες (βιβλία, περιοδικά, εφημερίδες κ.τ.λ.) και ο συνολικός αριθμός ερευνητικών προγραμμάτων είναι 4 στον αριθμό. Παράλληλα είχαν πραγματοποιηθεί στη δεκαετία του '90 και η οργάνωση συμποσίων, συνεδρίων, σεμιναρίων και ημερίδων που ο συνολικός αριθμός προγραμμάτων ανέρχεται σε 5.

Τέλος, η ΔΕΠΑΝ δεν έχει πραγματοποιήσει καμία εμφάνιση στο εξωτερικό, ενώ έχει δώσει παραστάσεις και εκδηλώσεις σε πλατείες, τζαμιά, εφόσον ο φορέας δεν διαθέτει χώρο παραστάσεων.

Συνεργασίες

Η ΔΕΠΑ του Ναυπλίου έχει συνεργαστεί με φορείς αποδήμων τη δεκαετία του '90 σε συνολικό αριθμό 5 και έχει χαρακτηριστεί ως αποδοτική ως προς τον στόχο της, ενώ την ίδια δεκαετία έχει συνεργαστεί και με την εκκλησία σε συνολικό αριθμό 7.

Τέλος, έχει συνεργαστεί με τους κρατικούς φορείς σε συνολικό αριθμό 10 φορές, ενώ με την Τ.Α. είχε συνεργαστεί μέχρι και 200 φορές.

Οικονομικά

Υποθέτουμε ότι το ποσοστό εσόδων της ΔΕΠΑΝ είναι 100 δρχ., οι οποίες προέρχονται από:

ΠΙΝΑΚΑΣ 34. Καταμερισμός ποσού 100 δρχ.

ΕΤΗ	1990	1995	1999
Ιδίου πόρους	60	30	30
Άλλες πηγές	40	70	70
Σύνολο	100	100	100

Πηγή: Ιδία έρευνα

Υποθέτουμε ότι το ποσό που λαμβάνεται από τον ιδιωτικό τομέα και τον δημόσιο τομέα σε 100 δραχμές είναι:

ΠΙΝΑΚΑΣ 35. Καταμερισμός ποσού 100 δρχ.

ΕΤΗ	1990	1995	1999
Ιδιωτικός τομέας	90	80	100
Δημόσιος τομέας	10	20	-
Σύνολο	100	100	100

Πηγή: Ιδία έρευνα

Υποθέτουμε ότι το ποσό που λαμβάνεται από το δημόσιο τομέα είναι 100 δραχμές, οι οποίες προέρχονται από:

ΠΙΝΑΚΑΣ 36. Προέλευση εσόδων ΔΕΠΑΝ

ΕΤΗ	1990	1995	1999
Τοπική Αυτοδιοίκηση	70	60	70
Υπουργεία (λοιπά)	5	10	-
Νομαρχίες	5	5	5
Δημόσιους οργανισμούς	5	5	5
Υπ. Πολιτισμού	5	10	-
Ευρωπαϊκά προγράμματα	-	-	-
Χορηγίες	10	10	20
Σύνολο	100	100	100

Πηγή: Ιδία έρευνα

Υποθέτουμε ότι το ποσό που λαμβάνεται από ίδιους πόρους είναι 100 δραχμές, οι οποίες προέρχονται από:

ΠΙΝΑΚΑΣ 37. Ίδιοι πόροι

ΕΤΗ	1990	1995	1999
Εκμετάλλευση περιουσιακών στοιχείων	5	5	5
Συνδρομή μελών – δίδακτρα μαθημάτων	35	35	35
Κοινωνικές δραστηριότητες που αποφέρουν πόρους (εκδηλώσεις κ.τ.λ.)	15	15	15
Εκδοτικές δραστηριότητες (βιβλία κ.τ.λ.)	5	3	2
Οικονομικές ενισχύσεις	40	42	43
Σύνολο	100	100	100

Πηγή: Ιδία έρευνα

Υποθέτουμε ότι το συνολικό ποσό των εσόδων της ΔΕΠΙΑΝ είναι 100 δρχ. και διατίθεται κατά δραστηριότητες ως εξής:

ΠΙΝΑΚΑΣ 38. Καταμερισμός ποσού 100 δρχ. ανά δραστηριότητα

ΕΤΗ	1990	1995	1999
Χορός	-	-	-
Τραγούδι	55	65	65
Θέατρο	35	25	25
Ζωγραφική	10	10	10
Σύνολο	100	100	100

Πηγή: Ιδία έρευνα

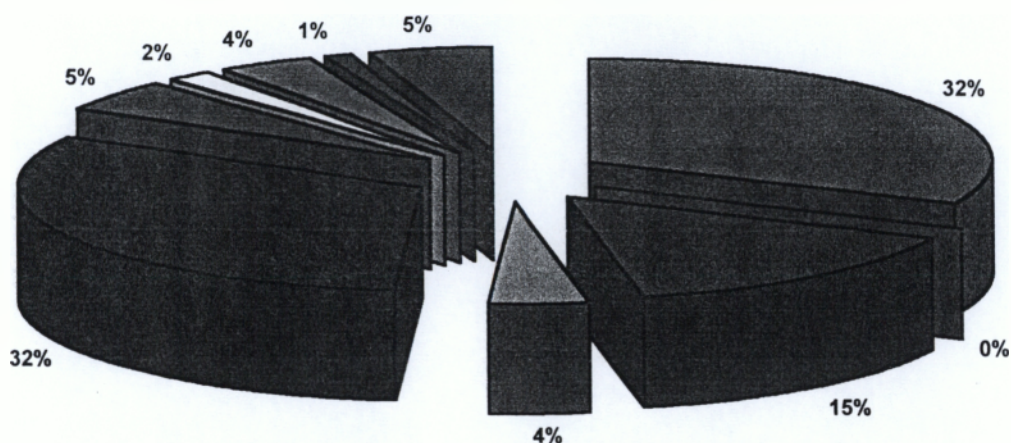
Τελειώνοντας να αναφέρουμε ότι η ΔΕΠΙΑΝ για τις εκδηλώσεις που πραγματοποιήθηκαν χρησιμοποίησε ερασιτέχνες και επαγγελματίες 50%-50% αντίστοιχα.

Εάν κάνουμε έναν απολογισμό των πεπραγμένων της ΔΕΠΙΑΝ θα διαπιστώσουμε ότι οι στόχοι όπως αυτοί καταγράφονται στο καταστατικό της έχουν επιτευχθεί σε μεγάλο βαθμό. Αν και οι χρηματοδοτήσεις από τον κρατικό φορέα είναι μικρές έως ανύπαρκτες σ' αυτό προστίθεται και η αδυναμία εξεύρεσης χορηγών λόγω της μικρής αγοράς του Ναυπλίου με αποτέλεσμα τη στροφή της ΔΕΠΙΑΝ προς χορηγούς της Αθήνας.

6.3.3. Ανάλυση – αποτελέσματα ερωτηματολογίου επισκεπτών

Ερωτήματα	Αριθμός ερωτηθέντων	Ποσοστό %
1) Αγνοούν αρχαιολογικούς χώρους εκτός των Μυκηνών και της Επιδαύρου	32	32%
2) Δεν γνωρίζουν τα βυζαντινά μνημεία	0	0%
3) Αγνοούν τα φυσικά μνημεία	0	0%
4) Δεν γνωρίζουν σημαντικά πρόσωπα που έδρασαν ή έζησαν στη Αργολίδα	0	0%
5) Δεν γνωρίζουν ιστορικά γεγονότα	0	0%
6) Δεν έχουν επισκεφθεί μουσεία Ναυπλίου και Άργους	0	0%
7) Δεν γνωρίζουν σημαντικά ιστορικά κτίρια της πόλης	15	15%
8) Εκφράζουν παράπονα για έλλειψη ενημερωτικών πινακίδων	4	4%
9) Εκφράζουν επιθυμία να επισκεφθούν και πάλι την Αργολίδα	32	32%
10) Δηλώνουν εντυπωσιασμένοι από τους αρχαιολογικούς θησαυρούς – φυσικά μνημεία	5	5%
11) Επισκέπτονται αρχαιολογικούς χώρους Επιδαύρου - Μυκηνών	2	2%
12) Εκφράζουν επιθυμία για κρουαζιέρα στον Αργολικό κόλπο	4	4%
13) Γνωρίζουν τα προϊόντα της Αργολικής γης	1	1%
14) Είναι μαγεμένοι από την παλιά πόλη, το Παλαμήδι, Μπούρτζι	5	5%
Σύνολο	100	100%

Πηγή: Ιδία έρευνα

☐	1) Αγνοούν αρχαιολογικούς χώρους εκτός των Μυκηνών και της Επιδαύρου
☐	2) Δεν γνωρίζουν τα βυζαντινά μνημεία
☐	3) Αγνοούν τα φυσικά μνημεία
☐	4) Δεν γνωρίζουν σημαντικά πρόσωπα που έδρασαν ή έζησαν στη Αργολίδα
☐	5) Δεν γνωρίζουν ιστορικά γεγονότα
☐	6) Δεν έχουν επισκεφθεί μουσεία Ναυπλίου και Άργους
☐	7) Δεν γνωρίζουν σημαντικά ιστορικά κτίρια της πόλης
☐	8) Εκφράζουν παράπονα για έλλειψη ενημερωτικών πινακίδων
☐	9) Εκφράζουν επιθυμία να επισκεφθούν και πάλι την Αργολίδα
☐	10) Δηλώνουν εντυπωσιασμένοι από τους αρχαιολογικούς θησαυρούς – φυσικά μνημεία
☐	11) Επισκέπτονται αρχαιολογικούς χώρους Επιδαύρου - Μυκηνών
☐	12) Εκφράζουν επιθυμία για κρουαζιέρα στον Αργολικό κόλπο
☐	13) Γνωρίζουν τα προϊόντα της Αργολικής γης
☐	14) Είναι μαγεμένοι από την παλιά πόλη, το Παλαμήδι, Μπούρτζι

Πηγή: Ιδία έρευνα

Συνοπτικά συμπεραίνουμε:

- Η πλειοψηφία των επισκεπτών αγνοούν άλλους αρχαιολογικούς χώρους του νομού, εκτός των Μυκηνών και της Επιδαύρου.
- Δεν γνωρίζουν τα βυζαντινά μνημεία του νομού.
- Αγνοούν τα φυσικά μνημεία.
- Δεν μπόρεσαν οι περισσότεροι όταν τους ζητήθηκε να αναφέρουν σημαντικά πρόσωπα που έζησαν ή έδρασαν στην Αργολίδα σε σχέση με την Ελληνική μυθολογία, την Αρχαία Ελλάδα και τη νεότερη ιστορία.

- Δεν γνώριζαν να αναφέρουν σημαντικά ιστορικά γεγονότα που έλαβαν χώρα στο Νομό Αργολίδας.
- Οι περισσότεροι αν και είχαν επισκεφθεί αρκετές φορές το νομό, δεν είχαν επισκεφθεί κάποιο από τα μουσεία του Ναυπλίου ή του Άργους.

Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι οι επισκέπτες του αρχαιολογικού μουσείου του Ναυπλίου δεν ξεπερνούν τις 18.000 ετησίως οι περισσότεροι από τους οποίους είναι μαθητές και επισκέπτες με ελεύθερη είσοδο ενώ τα υπόλοιπα μουσεία τα επισκέπτονται ελάχιστοι.

- Διαπιστώθηκε ότι η γνώση της ιστορίας του νομού δεν είναι ικανοποιητική από τους κατοίκους της περιοχής, με αποτέλεσμα να αδυνατούν να πληροφορήσουν τους επισκέπτες.
- Οι περισσότεροι επισκέπτες δεν γνωρίζουν σημαντικά κτίρια της πόλης του Ναυπλίου που είναι συνδεδεμένα με ιστορικά πρόσωπα και γεγονότα ενώ εκείνοι που γνώριζαν εξέφρασαν το παράπονο για την έλλειψη ενημερωτικών πινακίδων στα περισσότερα.

Στα θετικά επισημαίνεται:

- Οι περισσότεροι από τους επισκέπτες δηλώνουν φανατικοί λάτρεις του Ναυπλίου και γενικότερα της Αργολίδας εκφράζοντας την επιθυμία τους να επισκεφθούν πάλι την Αργολίδα.
- Δηλώνουν εντυπωσιασμένοι από τον πλούτο των αρχαιολογικών θησαυρών και των φυσικών μνημείων του νομού.
- Είναι μαγεμένοι από την ομορφιά της παλιάς πόλης του Ναυπλίου, το Παλαμήδι, το Μπούρτζι.

- Θαυμάζουν και επισκέπτονται τους αρχαιολογικούς χώρους της Επιδαύρου και των Μυκηνών.
- Μένουν εντυπωσιασμένοι από τις ομορφιές του Αργολικού κόλπου και πολλοί εξεδήλωσαν την επιθυμία τους για μια κρουαζιέρα σ' αυτόν.
- Γνωρίζουν τα προϊόντα της αργολικής γης και εξεδήλωσαν ενδιαφέρον για αγορά και κυρίως αυτών που παράγονται με βιολογικό τρόπο.

Στα αρνητικά επισημαίνεται:

- Η έλλειψη ενός κεντρικού τουριστικού περιπτέρου που θα ενημερώνει τους επισκέπτες σε κεντρικό σημείο του Ναυπλίου.
- Σημαντικός αριθμός επισκεπτών εξέφρασε παράπονα για τις παρεχόμενες τουριστικές υπηρεσίες διαμονής και ενδιαίτησης ως χαμηλού επιπέδου.

6.4. Συμπεράσματα - προτάσεις έρευνας

Η πολιτιστική υποδομή της πόλης καθιστά εύκολη την επίλυση λειτουργικών προβλημάτων της επιχείρησης για τη διοργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων.

Η ΤΑ σε συνεργασία με τους πολιτιστικούς ερασιτεχνικούς φορείς θα μπορούσε να συμβάλλει στην πολιτιστική ανάπτυξη του Ναυπλίου και στην ποιοτική αναβάθμιση των κατοίκων ως ακολούθως:

- Προετοιμασία εκθέσεων για την παρουσίαση της πόλης σε τουριστικές εκθέσεις ή ευρωπαϊκά δίκτυα πόλεων. Να γίνει προετοιμασία φακέλου όπου το Ναύπλιο θα έβαζε

υποψηφιότητα για την ανακήρυξη της ως Ευρωπαϊκή Πολιτιστική Πρωτεύουσα, πρόταση η οποία είχε γίνει αρχικά δεκτή από την ελληνική κυβέρνηση αλλά για εθνικούς λόγους έγειρε υπέρ της Θεσσαλονίκης

- Σχεδιασμός, ανάληψη και εκτέλεση προγραμμάτων του ΕΚΤ για την επιμόρφωση νέων πτυχιούχων και την καταπολέμηση της ανεργίας.
- Συμμετοχή στο σχεδιασμό και την εκτέλεση παρόμοιων προγραμμάτων της ΓΑ και άλλων φορέων.
- Συμμετοχή σε προγράμματα Κοινωνικού Αποκλεισμού που απευθύνονται σε άνεργες γυναίκες για την εκπαίδευσή τους στην Υφαντική, στην κατασκευή παραδοσιακών φορεσιών και άλλες παραδοσιακές τέχνες.
- Προετοιμασία της πρότασης για την ένταξη του Ναυπλίου στο Πολιτιστικό Δίκτυο Πόλεων.
- Οργάνωση συνεδρίων δίνοντας ερεθίσματα για την ανάπτυξη του συνεδριακού τουρισμού.
- Μεγαλύτερη οικονομική ενίσχυση της ΔΕΠΑΝ.

Ευτύχημα είναι ότι η συμμετοχή των κατοίκων της πόλης στα πολιτιστικά δρώμενα αυξάνει με γοργούς ρυθμούς και αυτό είναι ίσως το μόνο θετικό για την πολιτιστική αναβάθμιση του τόπου.

6.5. Γενικά συμπεράσματα - προτάσεις

Ναύπλιο, μια πόλη, ένα ζωντανό μουσείο.

Λόγω της μικρής απόστασης από την Αθήνα, το Ναύπλιο είναι η αγαπημένη πόλη των ταξιδιωτών και γίνεται συχνά τόπος ολιγοήμερων

διακοπών. Με την ένταξή του δε και στα προγράμματα του τουρισμού, χρησιμοποιείται ως πόλη – στάση: α) για διανυκτέρευση στα πολυάριθμα ξενοδοχεία της, β) για φαγητό και ανάπαυση το μεσημέρι στις κοντινές εξοχές της, για εκατοντάδες πούλμαν που επισκέπτονται την Αργολίδα, πότε με προορισμό τις Μυκήνες, το Άργος ή την Τίρυνθα και πότε με προορισμό τον αρχαιολογικό χώρο της Επιδαύρου και φυσικά το Θέατρο, την περίοδο και τις μέρες που αυτό λειτουργεί. Έτσι παρατηρείται το φαινόμενο, οι εκδρομείς που φθάνουν στο Ναύπλιο να παραμένουν στην πόλη σε ώρες μη κατάλληλες για επισκέψεις σε αρχαιολογικούς ή άλλους χώρους και κυρίως για συμμετοχή στην καθημερινή ζωή της.

Σημαντικοί χώροι και κτίρια, όπως ο χώρος της Πύλης της Ξηράς, η οικία Αρμανσμπέργη, το πρώτο Γυμνάσιο, ο χώρος του παλαιού ανακτόρου του Όθωνα, ο μητροπολιτικός ναός του Αγίου Γεωργίου, η Φραγκόκλησα, ο Άγιος Σπυρίδωνας, το Βουλευτικό, οι Φυλακές του Λεονάρδου, η ευεργετική αποθήκη του στόλου, η πλατεία Συντάγματος, το παλαιό αλληλοδιδασκτικό σχολείο, η πρώτη Σχολή των Ευελπίδων, το υπουργείο Οικονομικών και τα παλαιά τείχη που σηματοδοτούν την ιστορία της πόλης κατά τον 19^ο αιώνα, στέκουν βουβά, εγκλωβισμένα στα γραφικά δρομάκια της πόλης.

Και ο πρόσκαιρος επισκέπτης μη έχοντας ενημέρωση, τα προσπερνά δίχως να μπορεί να ανακαλέσει στη μνήμη του την ιστορική τους σημασία.

Όσον αφορά τις καλλιτεχνικές εκδηλώσεις, θεατρικές ή μουσικές θα πρέπει να σημειώσουμε ότι έχουν περιστασιακό χαρακτήρα και δεν είναι ενταγμένες σε ενιαίο προγραμματισμό. Ορισμένες προσπάθειες που πραγματοποιήθηκαν με την πρωτοβουλία του Δήμου Ναυπλιέων και της Δημοτικής Επιχείρησης Πολιτιστικής Ανάπτυξης Ναυπλίου (ΔΕΠΑΝ), κάποιων πολιτιστικών φορέων αλλά και του Πελοποννησιακού

Λαογραφικού Ιδρύματος, παρότι αξιόλογες, δεν έχουν σταθερό χαρακτήρα και ως εκ τούτου δεν έχουν θεσμοθετηθεί, με αποτέλεσμα να ξεχαστούν πριν ακόμα ολοκληρωθούν. Εξαίρεση αποτελεί η οργάνωση του Φεστιβάλ Κλασικής Μουσικής, που με τη διεύθυνση του Γιάννη Βακαρέλη (και με τη χρηματοδότηση χορηγού) τείνει να γίνει το πολιτιστικό γεγονός στη ζωή της πόλης.

Λόγω της ιστορικής του σημασίας, το Ναύπλιο ως πρώτη πρωτεύουσα του νεοσύστατου ελληνικού κράτους, είναι μια από τις πέντε πόλεις της Ελλάδας που προστατεύονται από το κράτος, το οποίο με τη θέσπιση ειδικής νομοθεσίας έχει κατορθώσει – αντίθετα προς το ρεύμα της ισοπέδωσης και της αρχιτεκτονικής ομοιομορφίας, με εξαίρεση μικρές αποκλίσεις που όμως αυξάνουν με γοργό ρυθμό τα τελευταία χρόνια – να διατηρήσει η πόλη αρχιτεκτονικά και τοπογραφικά το τοπικό της χρώμα.

Δεν αποτελεί όραμα αλλά είναι πραγματικότητα ότι η πόλη, ένα ζωντανό Μουσείο μπορεί να διαδραματίσει θετικό ρόλο με ποικίλους τρόπους στην οικονομική ανάπτυξη της περιοχής. Η πόλη του Ναυπλίου που μέσα από τους ερασιτεχνικούς πολιτιστικούς φορείς προσπαθεί να παρουσιάσει με τρόπο ελκυστικό αλλά και σαφή τις εθνοϊστορικές πτυχές της τοπικής κοινότητας δεν μπορεί παρά να αποτελέσει έναν ακόμη πόλο τουριστικής έλξης. Δεν είναι λίγοι οι επισκέπτες – Έλληνες και ξένοι – που αναζητούν να γνωρίσουν καλύτερα τον απλό λαό της χώρας, γνωστής κυρίως για τον αρχαίο της πολιτισμό.

I. Προτάσεις αξιοποίησης των υπαρχόντων πολιτιστικών πόρων με στόχο την διαφύλαξη και προστασία του από τις αρνητικές επιπτώσεις του μαζικού τουρισμού

Η πόλη του Ναυπλίου παραδίδεται στους τουρίστες, στις αρχές της δεκαετίας του '60. Με τα πρώτα βήματα του μαζικού τουρισμού γίνονται

εμφανή τα σχέδια του νέου «εισβολέα». Ξεκινάει η ξενοδοχειακή επιδρομή. Γίνονται κι άλλες παρεμβάσεις στη φυσική της ομορφιά και αλλοιώσεις στην αρχιτεκτονική της μορφή. Μέχρι και ο ιερός βράχος της Ακροναυπλίας λεηλατείται κι αποκτά τα νέα του τείχη: τα «Ξενία». Από το ίδιο το κράτος, «οίστρος ακολασίας», όπως χαρακτηρίστηκε από τον Αγγ. Τερζάκη σε επιφυλλίδα της εποχής.

Το καταστροφικό σκηνικό της νέας εισβολής συμπληρώνεται με την εντατικοποιημένη αστικοποίηση και την επικράτηση της κερδοσκοπίας.

Για το Ναύπλιο ξεκινάει μια περίοδος που χαρακτηρίζεται από σχεδόν κάθετη διχοτόμηση στις λειτουργίες του. Αρχίζει να ζει τη σχιζοφρενική διάσταση του ήρεμου καθημερινού ημερολογίου από τη μια και της έντονης τουριστικής περιόδου (τελευταία και Σαββατοκύριακου ή εορταστικών τριημέρων) από την άλλη, με όλες τις παρενέργειες που αυτή συνεπάγεται: εποχιακή αυξομείωση του πληθυσμού, αισθητή αλλοίωση του οικονομικού βίου, διατάραξη του πολεοδομικού και κοινωνικού ιστού, ως φυσικό επακόλουθο της κερδοσκοπίας και του πνεύματος «ποσοτισμού», που αναπόφευκτα κυριαρχεί σε κάθε ενέργεια.

Η τραγική ειρωνεία των καιρών: ο τουρισμός ήταν αυτός που έμελλε να ξαναδώσει στο Ναύπλιο την παλιά του αίγλη. Είναι δύσκολο ν' αμφισβητήσεις τον μύθο του τουρισμού, σε μια πόλη όπου πλέον ο τουρισμός κυριαρχεί στην οικονομική και κοινωνική ζωή.

Είναι γεγονός πως ο τουρισμός έδωσε μια νέα δυναμική στη ζωή του τόπου. Όμως, η ανάπτυξή του δε φαίνεται να πρόσφερε τελικά περισσότερα απ' όσα «πήρε» (και παίρνει), τουλάχιστον σε επίπεδο περιβάλλοντος και πολιτισμού. Ποτέ δεν εξετάστηκε μια λειτουργία του τουρισμού πέραν των στενά οικονομικών δεδομένων, ούτε έγινε

προσπάθεια να αναλυθεί η σχέση του με το υπόλοιπο κοινωνικό περιβάλλον. Ακόμα και σήμερα αρμόδιοι φορείς και αρχές αδυνατούν να σκεφθούν οτιδήποτε άλλο από την «τουριστική αξιοποίηση» αυτής της πόλης και δεν φαίνονται διατεθειμένοι να μετρήσουν το «τουριστικό κόστος» σε βάρος του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος.

Το Ναύπλιο ανοχύρωτο πια, δεν μπορεί ν' αντισταθεί στην τουριστική λαίλαπα.

Ζει την ιδεολογία της υποτίμησης του επισκέπτη που επιβάλλει τη λογική του εύκολου κέρδους, τη σταδιακή εκποίηση των παραδόσεων (βλέπε φεστιβαλική περιφορά επιταφίων... «χάριν των επισκεπτών») και την υποτίμηση της ντόπιας πολιτιστικής παραγωγής, χάριν των προσφορότερων «τουριστικά», μετακαλούμενων εύπεπτων θεαμάτων.

Εκτίθεται στην έφοδο του κέρδους και μετατρέπεται σε είδος βιτρίνας. Παράλληλα, ζει τη συμφόρηση όλων, των δικτύων κοινωνικής εξυπηρέτησης (εμπορικών, οδικών, αποχετευτικών, αναψυχής) και τα προβλήματα που αναπόφευκτα συνοδεύουν την εντατική «μονοκαλλιέργεια» του τουρισμού: προσαρμογή της ζωής των κατοίκων στον ρυθμό άφιξης των επισκεπτών, περαιτέρω δόμηση και βίαιες παρεμβάσεις που αλλοιώνουν το τοπίο. Και το σπουδαιότερο:

Ο παλιός οικισμός, αργά αλλά σταθερά, στερείται τις παραδοσιακές δραστηριότητες και αποξενώνεται από το αίτημα της αυθεντικότητας. Οι μόνιμοι κάτοικοι, έχοντας ν' αντιμετωπίσουν, εκτός των άλλων, και το υψηλό κόστος συντήρησης των σπιτιών, τον εγκαταλείπουν και καταφεύγουν στη νέα πόλη, που συνεχώς επεκτείνεται. Εκεί που άλλοτε συνωστίζονταν μέχρι και 15.000 (και πλέον) άνθρωποι, τώρα κατοικούν μόλις 3.000.

Το εφιαλτικό όραμα ενός ακραίως μονολειτουργικού Ναυπλίου πλησιάζει γοργά.

Η πόλη που θαυμάστηκε για το σημαντικό της προνόμιο της μείξης των χρήσεων, της πολεοδομικής λειτουργικότητας, την κοινωνική και πολιτιστική πολυμορφία, που την χαρακτηρίζουν σαν μοναδικό αστικό σύνολο, απειλείται όσο ποτέ άλλοτε.

Για να ασκηθούν ευνοϊκές επιδράσεις για την αξιοποίηση των υπαρχόντων πόρων, από τις αρνητικές επιπτώσεις του μαζικού τουρισμού θα πρέπει από τώρα να γίνουν από την Πολιτεία, την Τοπική Αυτοδιοίκηση, τους τουριστικούς επιχειρηματίες, τους εργαζόμενους στον τουρισμό και τους κατοίκους της περιοχής η αποδοχή των ευθυνών και των υποχρεώσεων που συνοψίζονται στα παρακάτω σημεία:

Πολιτεία:

- α) Πάταξη της παραξενοδοχείας – παραοικονομίας.
- β) Νομιμοποίηση και ομαδοποίηση των τουριστικών καταλυμάτων σε ειδικά σήματα λειτουργίας έτσι ώστε να υπάρχει ουσιαστικός έλεγχος.
- γ) Άσκηση αποτελεσματικής πολιτικής προστασίας του περιβάλλοντος (κυρώσεις για ηχορύπανση, μόλυνση περιβάλλοντος),
- δ) Διεύρυνση κύκλου των επιχειρήσεων που ελέγχονται από τον ΕΟΤ και που είναι σχετικές με τον τουρισμό.
- ε) Εκσυγχρονισμός στα υφιστάμενα ξενοδοχεία με σκοπό την αναβάθμιση της ποιότητας και την προσθήκη νέων λειτουργιών ώστε να διαφοροποιηθεί και να επεκταθεί το φάσμα των προσφερόμενων υπηρεσιών.
- ζ) Στροφή στον «επιλεκτικό τουρισμό».

Τοπική Αυτοδιοίκηση:

- α) Κατασκευή έργων υποδομής και βελτίωση των υπαρχόντων.
- β) Καθαριότητα στα μέρη που κινείται ο τουρίστας.

γ) Έλεγχος και περιορισμός τροχοφόρων στα μέρη που κινείται ο τουρίστας.

δ) Εξάλειψη όλων των αρνητικών στοιχείων που εμποδίζουν – ζημιώνουν την τουριστική ανάπτυξη της περιοχής.

ε) Πολιτιστικές εκδηλώσεις και εκτός τουριστικής περιόδου.

Τουριστικοί Επιχειρηματίες:

α) Αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών, απόκτηση τουριστικής και επαγγελματικής συνείδησης.

Κάτοικοι περιοχής:

Κατανόηση και σεβασμός των τουριστών στο διάστημα της ολιγοήμερης παραμονής τους, ώστε το χαμόγελο, η ευγενική και πρόθυμη εξυπηρέτηση με την άψογη συμπεριφορά του να δημιουργούν τις καλύτερες εντυπώσεις που θα πάρει μαζί του ο τουρίστας για να τις μεταφέρει στη χώρα του, να ξανάρθει και να μας στείλει τους συγγενείς και τους φίλους του. Όλα τα παραπάνω είναι μια πολυδιάστατη και πολυμέτωπη προσπάθεια αλλά όχι ακατόρθωτη, απαιτεί όμως συστράτευση και ενεργοποίηση όλων των δυνάμεων της Τοπικής Ναυπλιακής κοινωνίας.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Βαλασσόπουλος**, «Ο ρόλος των δημοτικών επιχειρήσεων στην ανάπτυξη», Θέματα τοπικής και περιφερειακής ανάπτυξης, Εκδόσεις Απόλλων, Αθήνα 1996, σελ. 150
- Βαλασσόπουλος**, «Ο ρόλος των δημοτικών επιχειρήσεων στην ανάπτυξη», Θέματα τοπικής και περιφερειακής ανάπτυξης, Εκδόσεις Ε.Ε.Λ.Μ., Αθήνα 1994, σελ. 152
- Ευελπίδης Χρήστου**, «Πολιτισμός και πολιτισμοί», Εκδόσεις Πατάκη, Αθήνα 1996, σελ. 14
- Κανελλόπουλος Καν.**, «Τουρισμός: Εξυγίανση, αναβάθμιση. Σε αδιέξοδο το τουριστικό μας πρότυπο», Εκδόσεις ΠΛΙ, Ναύπλιο 1992, σελ. 117
- Κανελλόπουλος Καν.**, «Κοινωνικές επιπτώσεις του τουρισμού. Οι επιπτώσεις στον τοπικό τουρισμό», Εκδόσεις ΠΛΙ, Ναύπλιο 1989, σελ. 89-90
- Κόνσολα Ντόρα**, «Πολιτιστική δραστηριότητα και κρατική πολιτική στην Ελλάδα», Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 1995, σελ. 81
- Λύτρας Ν. Περικλής**, «Τουριστική ψυχολογία», Εκδόσεις ICOM Ελληνικό Τμήμα, Αθήνα 1984, σελ. 67-68
- Μαγνήσαλης, Γ. Κώστας**, «Καταναλωτική: Τεχνική της γνώσεως της συμπεριφοράς του καταναλωτή», Εκδόσεις Interbooks, Αθήνα 1997, σελ. 44-45
- Μαγνήσαλης, Γ. Κώστας**, «Πολιτισμός και επιμέρους πολιτισμός», Εκδόσεις Interbooks, Αθήνα 1997, σελ. 206
- Maure Mark – Alain**, «Το αποκεντρωμένο μουσείο», Εκδόσεις Απόλλων, Αθήνα 1977-78, σελ. 33

Ναυπλιακά Ανάλεκτα, Εκδόσεις Δήμος Ναυπλιέων 1997, Τόμος ΙΙΙ

Παπανούτσος Ε., «Η κρίση του πολιτισμού μας», Εκδόσεις Interbrooks,
Αθήνα 1979, σελ. 24-40

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

1. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ

1.1. Επωνυμία του πολιτιστικού φορέα
Έτος ίδρυσης

2. Η ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΟΜΗ

2.1. Το επίσημο νομικό καθεστώς του φορέα είναι:
Σωματείο Ίδρυμα

2.2. Ο αριθμός των εγγεγραμμένων μελών είναι
.....

2.3. Ο αριθμός των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου είναι

2.4. Η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου (Δ.Σ.) είναι:

A/A	Θέση στο Δ.Σ. (π.χ. Πρόεδρος, Ταμίας, Γραμματέας κ.τ.λ.)	Εμπειρικές γνώσεις ¹ (Πολλοί σπουδών)	Συμμετοχή σε Δ.Σ. ² (Αριθμητικά σε έτη)
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			

2.5. Το καταστατικό του φορέα προβλέπει ανάδειξη νέου Διοικητικού Συμβουλίου κάθε:

α) Ένα έτος Δύο έτη Τρία έτη

β) Με εκλογές ή με άλλο τρόπο

2.6. Ποιες από τις παρακάτω θέσεις υπάρχουν στο σύλλογό σας;

Γενικός διευθυντής Υπεύθυνος δημοσίων σχέσεων
Υπεύθυνος οικονομικών Υπεύθυνος εκπαίδευσης (χοροδιδάσκαλος)
Υπεύθυνος συντήρησης εξοπλισμού Ηλεκτρολόγος
Υπεύθυνοι τμημάτων

2.6.1. Οι παραπάνω θέσεις της ερώτησης 2.6. υπάρχει και κατά τμήμα;

ΝΑΙ ΟΧΙ

1: Αναφέρατε τους τίτλους σπουδών που έχουν πραγματοποιήσει π.χ. απολυτήριο λυκείου, απολυτήριο δημοτικού,

3.2. Διακρίνετε την υλικοτεχνική υλοποίηση

Στην 1^η στήλη:

ΤΜΗΜΑ

- 3.1.1. Αίθουσα διδασκαλίας
- 3.1.2. Οπτικοακουστικά μέσα (π.χ. T.V., Video, Stereo, Camera)
- 3.1.3. Φορεσιές / κοστούμια
- 3.1.4. Χώρος παραστάσεων (π.χ. αίθουσα, θέατρο)
- 3.1.5. Χώρος στέγασης των γραφείων
- 3.1.6. Βιβλιοθήκη
- 3.1.7. Ηλεκτρονικός εξοπλισμός γραφείου
- 3.1.8. Μουσικά όργανα
- 3.1.9.
- 3.1.10.

ΤΜΗΜΑ

- 3.1.1. Αίθουσα διδασκαλίας
- 3.1.2. Οπτικοακουστικά μέσα (π.χ. T.V., Video, Stereo, Camera)
- 3.1.3. Φορεσιές / κοστούμια
- 3.1.4. Χώρος παραστάσεων (π.χ. αίθουσα, θέατρο)
- 3.1.5. Χώρος στέγασης των γραφείων
- 3.1.6. Βιβλιοθήκη
- 3.1.7. Ηλεκτρονικός εξοπλισμός γραφείου
- 3.1.8. Μουσικά όργανα
- 3.1.9.
- 3.1.10.

4. ΣΤΕΛΕΧΙΑΚΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ

4.1. Το στελεχιακό δυναμικό³ του φορέα:

(Στην 1^η στήλη αν δεν σας καλύπτει το είδος του στελεχιακού δυναμικού που υπάρχει συμπληρώστε το εσείς.
 Στη 2^η στήλη συμπληρώστε τον αριθμό άμισθων ατόμων.
 Στην 3^η στήλη συμπληρώστε τον αριθμό έμμισθων ατόμων.
 Όπου δεν υπάρχουν άτομα βάλτε τον αριθμό 0).

Είδος στελεχιακού δυναμικού	Αριθμός ατόμων σε κάθε είδος στελεχιακού δυναμικού	
	Άμισθο	Έμμισθο
Επιστημονικό ⁴
Τεχνικό ⁵
Διοικητικό ⁶
.....

1: Με τον όρο *στελεχιακό δυναμικό* εννοείται όλο το έμμισθο και άμισθο προσωπικό του φορέα το οποίο προσφέρει τις υπηρεσίες του για την υλοποίηση των στόχων του, εκτός των μελών του.
 2: Αφορά τους επιστημονικούς συνεργάτες, χοροδιδασκάλους, κ.τ.λ.
 3: Αφορά τους φροντιστές, κ.τ.λ.
 4: Αφορά τους γραμματείς, τους υπαλλήλους, κ.τ.λ. (όχι τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου).

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

4.2.1. Σύνθεση του στελεχιακού δυναμικού

A/A	Είδος στελεχιακού δυναμικού	Γραμμάτιο	Αριθμός επιμορφωτικών σεμιναρίων

4.3. Λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες του φορέα, έχετε προγραμματίσει το μελλοντικό στελεχιακό δυναμικό;

ΝΑΙ

ΟΧΙ

4.3.1. Αν ναι, σε ποιο είδος στελεχιακού δυναμικού;

4.3.1.1. Επιστημονικό

4.3.1.2. Τεχνικό

4.3.1.3. Διοικητικό

4.3.1.4.

5. ΣΤΟΧΟΙ

5.1. Ποιοι είναι οι σημαντικότεροι στόχοι του φορέα και πως τους αξιολογείτε;

5.1.1. Διάσωση της πολιτιστικής κληρονομιάς

Πολύ σημαντικός

Σημαντικός

Μετρίως σημαντικός

Λιγότερο σημαντικός

Καθόλου

5.1.2. Διάδοση της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Πολύ σημαντικός

Σημαντικός

Μετρίως σημαντικός

Λιγότερο σημαντικός

Καθόλου

5.1.3. Προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Πολύ σημαντικός

Σημαντικός

Μετρίως σημαντικός

Λιγότερο σημαντικός

Καθόλου

5.1.4. Ανάπτυξη κοινωνικών σχέσεων.

Πολύ σημαντικός

Σημαντικός

Μετρίως σημαντικός

Λιγότερο σημαντικός

Καθόλου

5.1.5. Ψυχαγωγία

Πολύ σημαντικός

Σημαντικός

Μετρίως σημαντικός

Λιγότερο σημαντικός

Καθόλου

5.1.6. Ανάπτυξη - Διατήρηση του...

Πολύ σημαντικός Σημαντικός Μέτρια σημαντικός Λιγότερο σημαντικός Καθόλου

5.1.7. Γνωριμία με άλλους πολιτισμούς - παραδόσεις.

Πολύ σημαντικός Σημαντικός Μέτρια σημαντικός Λιγότερο σημαντικός Καθόλου

5.1.8.

Πολύ σημαντικός Σημαντικός Μέτρια σημαντικός Λιγότερο σημαντικός Καθόλου

6. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Οι δραστηριότητες που αναπτύσσει ο φορέας σας, στο χώρο του πολιτισμού, κατά τις τελευταίες δεκαετίες περιλαμβάνουν:

6.1. Συστηματική εκμάθηση χορών (παραδοσιακών ή άλλων κρατών);

Δεκαετία '80 ΝΑΙ ΟΧΙ

Δεκαετία '90 ΝΑΙ ΟΧΙ

6.2. Συστηματική ενασχόληση με τις εικαστικές τέχνες;

Δεκαετία '80 ΝΑΙ ΟΧΙ

Δεκαετία '90 ΝΑΙ ΟΧΙ

6.3. Συστηματική ενασχόληση με τη μουσική;

Δεκαετία '80 ΝΑΙ ΟΧΙ

Δεκαετία '90 ΝΑΙ ΟΧΙ

6.4. Συστηματική διοργάνωση θεατρικών παραστάσεων;

Δεκαετία '80 ΝΑΙ ΟΧΙ

Δεκαετία '90 ΝΑΙ ΟΧΙ

6.4.1. Συστηματική διοργάνωση σεμιναρίων υποκριτικής;

Δεκαετία '80 ΝΑΙ ΟΧΙ

Δεκαετία '90 ΝΑΙ ΟΧΙ

6.4.2. Ποιο το κριτήριο επιλογής θεατρικού έργου;

.....
.....

6.4.3. Ποια η θέση του ελληνικού ρεπερτορίου;

Υψηλή Μέση Χαμηλή

6.5. Υλοποίηση ερευνητικών έργων

(Αν ΝΑΙ, συμπληρώστε το συνολικό αριθμό ερευνητικών έργων που υλοποιήσατε)

Δεκαετία '80 ΝΑΙ Δεκαετία '90 ΝΑΙ

(Συνολικός αριθμός)

6.5.1. Αν υλοποιήσατε ερευνητικά προγράμματα, πως αξιολογείτε το αποτέλεσμα τους για τη δεκαετία;

Πολύ καλό Καλό Μέτριο Κακό Πολύ κακό

6.6. Καταγραφή λαϊκών δρώμενων;

(Αν ΝΑΙ, συμπληρώστε το συνολικό αριθμό ερευνητικών προγραμμάτων που υλοποιήσατε)

Δεκαετία '80 ΝΑΙ ΟΧΙ Δεκαετία '90 ΝΑΙ ΟΧΙ

(Συνολικός αριθμός)

6.6.1. Αν πραγματοποιήσατε καταγραφές δρώμενων, πως αξιολογείτε το αποτέλεσμα τους;

Πολύ καλό Καλό Μέτριο Κακό

6.7. Εκδοτικές δραστηριότητες (βιβλία, περιοδικά, εφημερίδες, κασέτες video, κ.τ.λ.);

(Αν ΝΑΙ, συμπληρώστε το συνολικό αριθμό ερευνητικών προγραμμάτων που υλοποιήσατε)

Δεκαετία '80 ΝΑΙ ΟΧΙ Δεκαετία '90 ΝΑΙ ΟΧΙ

(Συνολικός αριθμός)

6.7.1. Αν πραγματοποιήσατε εκδοτικές δραστηριότητες, πως αξιολογείτε το αποτέλεσμα τους για τη δεκαετία;

Πολύ καλό Καλό Μέτριο Κακό

6.8. Οργάνωση συμποσιών, συνεδρίων, σεμιναρίων και ημερίδων;

(Αν ΝΑΙ, συμπληρώστε το συνολικό αριθμό ερευνητικών προγραμμάτων που υλοποιήσατε)

Δεκαετία '80 ΝΑΙ ΟΧΙ Δεκαετία '90 ΝΑΙ ΟΧΙ

(Συνολικός αριθμός)

6.8.1. Αν πραγματοποιήσατε διοργανώσεις, πως αξιολογείτε το αποτέλεσμα τους για τη δεκαετία;

Πολύ καλό Καλό Μέτριο Κακό

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

6.12. Έχετε προγραμματίσει επόμενη διατήρηση; ΝΑΙ ΟΧΙ ΟΧΙ

6.12.1. Αν έχετε προγραμματίσει επόμενη διατήρηση, αναφέρετε τις δραστηριότητες που θα πραγματοποιήσει ο φορέας σας

6.13. Εάν δε διαθέτει ο φορέας σας χώρο παραστάσεων, σε ποιο χώρο δίδονται οι παραστάσεις και εκδηλώσεις;

7. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ

Οι συνεργασίες που αναπτύσσει ο φορέας σας στο χώρο του πολιτισμού κατά την τελευταία δεκαετία, περιλαμβάνουν:

7.1. Είχατε συμμετοχή σε πολιτιστικά προγράμματα διεθνών οργανισμών;
(Αν ΝΑΙ, συμπληρώστε το συνολικό αριθμό ετών σε προγράμματα διεθνών οργανισμών)

Δεκαετία '80 ΝΑΙ ΟΧΙ ΟΧΙ

Δεκαετία '90 ΝΑΙ ΟΧΙ ΟΧΙ

(Συνολικός αριθμός)

7.1.1. Αν συμμετείχατε, αναφέρατε την ονομασία τους.

7.1.2. Αν συμμετείχατε, πως αξιολογείτε τη συμμετοχή σας;

Πολύ καλή Καλή Έτσι κι έτσι Μέτρια Κακή

7.2. Είχατε συμμετοχή σε προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης;
(Αν ΝΑΙ, συμπληρώστε το συνολικό αριθμό ετών σε προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης)

Δεκαετία '80 ΝΑΙ ΟΧΙ ΟΧΙ

Δεκαετία '90 ΝΑΙ ΟΧΙ ΟΧΙ

(Συνολικός αριθμός)

7.2.1. Αν συμμετείχατε, αναφέρατε την ονομασία τους.

7.2.2. Αν συμμετείχατε, πως αξιολογείτε τη συμμετοχή σας;

Πολύ καλή Καλή Έτσι κι έτσι Μέτρια Κακή

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

7.3. Είχατε συνεργασία με φορείς της:

(Αν ΝΑΙ, συμπληρώστε το σύνολο αριθμό συνεργασιών με την ελαστική)

Δεκαετία '80

Δεκαετία '90

ΝΑΙ

(Συνολικός αριθμός)

7.3.1. Αν είχατε, πιστεύετε ότι η συνεργασία σας ήταν αποδοτική ως προς το στόχο της;
OXI Μάλλον OXI Έτσι κι έτσι Μάλλον ΝΑΙ ΝΑΙ

7.4. Είχατε συνεργασία με την εκκλησία:

(Αν ΝΑΙ, συμπληρώστε το συνολικό αριθμό συνεργασιών με την εκκλησία)

Δεκαετία '80

ΝΑΙ

Δεκαετία '90

ΝΑΙ

(Συνολικός αριθμός)

7.4.1. Αν είχατε, πιστεύετε ότι η συνεργασία σας ήταν αποδοτική ως προς το στόχο της;
OXI Μάλλον OXI Έτσι κι έτσι Μάλλον ΝΑΙ ΝΑΙ

7.5. Είχατε συνεργασία με την τοπική αυτοδιοίκηση:

(Αν ΝΑΙ, συμπληρώστε το συνολικό αριθμό συνεργασιών με την τοπική αυτοδιοίκηση)

Δεκαετία '80

ΝΑΙ

Δεκαετία '90

ΝΑΙ

(Συνολικός αριθμός)

7.5.1. Αν είχατε, πιστεύετε ότι η συνεργασία σας ήταν αποδοτική ως προς το στόχο της;
OXI Μάλλον OXI Έτσι κι έτσι Μάλλον ΝΑΙ ΝΑΙ

7.6. Είχατε συνεργασία με κρατικούς φορείς:

(Αν ΝΑΙ, συμπληρώστε το συνολικό αριθμό συνεργασιών με κρατικούς φορείς)

Δεκαετία '80

ΝΑΙ

Δεκαετία '90

ΝΑΙ

(Συνολικός αριθμός)

7.6.1. Αν είχατε, πιστεύετε ότι η συνεργασία σας ήταν αποδοτική ως προς το στόχο της;
OXI Μάλλον OXI Έτσι κι έτσι Μάλλον ΝΑΙ ΝΑΙ

7.7. Πόσες φορές συνεργαστήκατε απευθείας με αντίστοιχους φορείς, χωρίς τη μεσολάβηση ομοσπονδιών, managers, κ.τ.λ. στο εσωτερικό και πόσες στο εξωτερικό;

(Συμπληρώστε τον αριθμό συνεργασιών. Αν δεν συνεργαστήκατε βάλτε τον αριθμό 0).

Δεκαετία '80

Εσωτερικό

Εξωτερικό

Δεκαετία '90

Εσωτερικό

Εξωτερικό

- 7.8. Ο φορέας είναι μη:
- 7.8.1. Δευτεροβάθμιας
 - 7.8.2. Δεν είναι

7.9. Άλλες συνεργασίες που αναπτύσσονται

.....

.....

.....

.....

7.10. Έχετε προγραμματίσει τις συνεργασίες με άλλους φορείς για την επόμενη διετία;

ΝΑΙ ΟΧΙ

7.10.1. Αν έχετε προγραμματίσει, ποια είναι οι καινούριες συνεργασίες που θα αναπτύξει ο φορέας στο μέλλον;

.....

.....

8. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

Σας υπενθυμίζουμε ότι η εχεμύθεια και η μοναδικότητα των απαντήσεων είναι εξασφαλισμένη. Οι πληροφορίες μπορούν να προέρχονται από τον προϋπολογισμό που ανακοινώσατε στη Γενική Συνέλευση την τελευταία δεκαετία.

8.1. Αν υποθέσουμε ότι το συνολικό ποσό των εσόδων του φορέα σας είναι 100 δραχμές, τότε πόσες δραχμές από τις 100 διαθέτετε κατά δραστηριότητα;

(Συμπληρώστε το ποσό από τις 100 δρχ. για κάθε έτος)

	1980	1985	1990	1995
Χορός
Τραγούδι
Θέατρο
Ζωγραφική

8.2. Αν υποθέσουμε ότι το ποσό των εσόδων σας είναι 100 δραχμές προέρχονται από:

(Συμπληρώστε το ποσό από τις 100 δρχ. για κάθε έτος)

	1980	1985	1990	1995
8.2.1. Ίδιους πόρους ⁹
8.2.2. Άλλες πηγές ⁹

⁸ Με τον όρο δευτεροβάθμιες εννοούμε τις οργανώσεις (ομοσπονδίες) που έχουν τους φορείς ως μέλη.

⁹ Ίδιοι πόροι είναι τα έσοδα που προέρχονται από το φορέα π.χ. συνδρομές μελών, εκμετάλλευση περιουσιακών στοιχείων, εκδηλώσεις κ.τ.λ.

Άλλες πηγές είναι τα έσοδα που προέρχονται από τρίτες πηγές κ.χ. χορηγούς, νομαρχίας κ.τ.λ.

8.3. Αν υποθέσουμε ότι το ποσό που λαμβάνεται από τις 100 δραχμές, τότε πόσες δραχμές από τις 100 προέρχονται από τις παρακάτω πηγές (Συμπληρώστε το ποσό από τις 100 δραχμές, τότε 100 δραχμές, τότε

	1990	1995
3.1. Εκμετάλλευση περιουσιακών στοιχείων
3.2. Συνδρομή μελών - διδακτρα μαθημάτων
3.3. Κοινωνικές δραστηριότητες αποφέρουν πόρους (εκδηλώσεις, κ.τ.λ.)
3.4. Εκδοτικές δραστηριότητες (βιβλία κ.τ.λ.)
3.5. Οικονομικές ενισχύσεις
3.6.
3.7.

8.4. Αν υποθέσουμε ότι το ποσό που λαμβάνεται από άλλες πηγές είναι 100 δραχμές, τότε πόσες δραχμές από τις 100 προέρχονται από τις παρακάτω πηγές (Συμπληρώστε το ποσό από τις 100 δρχ. για κάθε έτος)

	1980	1985	1990	1995
8.4.1. Τον ιδιωτικό τομέα
8.4.2. Το δημόσιο τομέα

8.5. Αν υποθέσουμε ότι το ποσό που λαμβάνεται από το δημόσιο τομέα είναι 100 δραχμές, τότε πόσες δραχμές από τις 100 προέρχονται από τις παρακάτω πηγές (Συμπληρώστε το ποσό από τις 100 δρχ. για κάθε έτος)

	1980	1985	1990	1995
8.5.1. Την Τοπική Αυτοδιοίκηση
8.5.2. Υπουργεία (λουτά)
8.5.3. Νομαρχίες
8.5.4. Δημόσιους οργανισμούς
8.5.5. ΥΠ.ΠΟ.
8.5.6. Ευρωπαϊκά Προγράμματα
8.5.7.

8.6. Αξιολογείτε το θεσμό της χορηγίας:

Δεκαετία '80	ΝΑΙ	☐	ΟΧΙ	☐
Δεκαετία '90	ΝΑΙ	☐	ΟΧΙ	☐

(Συνολικός αριθμός)

8.7. Από τα ποσά που αναφέρονται στις ερωτήσεις 8.3. και 8.4. πόσο ποσοστό διατέθηκε για έξοδα παραστάσεων και τι ποσοστό αλέμεινε ως καθαρό έσοδο του συλλόγου;

Δεκαετία '80	Διατέθηκε	☐	Αλέμεινε	☐
Δεκαετία '90	Διατέθηκε	☐	Αλέμεινε	☐

(Συνολικός αριθμός)

9. Για τις εκδηλώσεις που πραγματοποιούνται:

- 9.1. αμιγώς ερασιτέχνες
- 9.2. επαγγελματίες
- 9.3. ερασιτέχνες κι επαγγελματίες

9.3.1. Αν στην προηγούμενη ερώτηση απαντήσατε στην επιλογή 9.3., ποια είναι η αναλογία ερασιτεχνών - επαγγελματιών;

.....

.....

.....

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΩΤΩΜΕΝΟΥ -ΗΣ

Τα παρακάτω στοιχεία χρειάζονται μόνο για τη διασφάλιση της αξιοπιστίας της έρευνας και σε κάθε περίπτωση θα παραμείνουν απόρρητα.

Όνοματεπώνυμο.....

Σχέση με το φορέα.....

2° ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Ερωτήσεις	Ναι	Όχι
1) Γνωρίζετε αρχαιολογικούς χώρους εκτός των Μυκηνών και της Επιδαύρου;	☐	☐
2) Γνωρίζετε τα βυζαντινά μνημεία;	☐	☐
3) Γνωρίζετε φυσικά μνημεία;	☐	☐
4) Γνωρίζετε σημαντικά πρόσωπα που έδρασαν ή έζησαν στη Αργολίδα;	☐	☐
5) Γνωρίζετε ιστορικά γεγονότα;	☐	☐
6) Έχετε επισκεφθεί μουσεία Ναυπλίου και Άργους;	☐	☐
7) Γνωρίζετε σημαντικά ιστορικά κτίρια της πόλης;	☐	☐
8) Εκφράζετε παράπονα για έλλειψη ενημερωτικών πινακίδων;	☐	☐
9) Εκφράζετε επιθυμία να επισκεφθείτε και πάλι την Αργολίδα;	☐	☐
10) Είστε εντυπωσιασμένοι από τους αρχαιολογικούς θησαυρούς – φυσικά μνημεία;	☐	☐
11) Επισκέπτεστε τους αρχαιολογικούς χώρους Επιδαύρου – Μυκηνών;	☐	☐
12) Εκφράζετε επιθυμία για κρουαζιέρα στον Αργολικό κόλπο;	☐	☐
13) Γνωρίζετε τα προϊόντα της Αργολικής γης;	☐	☐
14) Είστε μαγεμένοι από την παλιά πόλη, το Παλαμήδι και το Μπούρτζι;	☐	☐
Σύνολο Απαντήσεων		

Φωτ/μικ

ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΣΥΜΦΩΝΗΤΙΚΟ

Στην Αθήνα σήμερα, 10 Ιουνίου 1997, μεταξύ:

Αφενός του Δήμου Ναυπλιέων, νομίμως εκπροσωπούμενου από τον δήμαρχο κ. Κωνσταντίνο Χαραμή, αποκαλούμενο στο εξής "ο Δήμος".

και

Αφ' ετέρου της Αστικής Μη Κερδοσκοπικής Εταιρείας για την Ανάπτυξη των Τεχνών, με την επωνυμία "RHORMIGX CONCERT AGENCY", που εδρεύει στην Αθήνα (οδός Ισμήνης αριθ. 36) και εκπροσωπείται νομίμως για την υπογραφή του παρόντος, όπως προκύπτει από το συνημμένο στο παρόν υπ' αριθ. 1 έγγραφο νομιμοποίησης, από τον κ. Χρήστο Τσενέ, κάτοικο Αθηνών, οδός Καλλιπόλεως αριθ. 30, κάτοχο του υπ' αριθ. Η 525808 Ελληνικού διαβατηρίου που εκδόθηκε την 16- 6 / 90 από την Νομαρχία Ανατολικής κής Αττικής, αποκαλούμενης στο εξής "η Rhormigx" ή "η Εταιρεία",

... του Δήμου Ναυπλιέων...
... με την επωνυμία...
... αριθ. 36...
... αριθ. Η 525808...
... 16- 6 / 90...
... Ανατολικής κής Αττικής...

συμφωνήθηκαν και έγιναν αμοιβαίως αποδεκτά τα εξής:

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

Η παρουσίαση στην πόλη του Ναυπλίου ενός κύκλου μουσικών εκδηλώσεων και συναυλιών με τον τίτλο "6ο Φεστιβάλ Ναυπλίου" (με χορηγό το Ballantine's Inspiration), που θα γίνουν από 13 έως 22 Ιουνίου 1997.

ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΑ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΑ / ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΕΣ

Η ευθύνη της επιλογής των καλλιτεχνών και των συγκροτημάτων που θα εμφανιστούν καθώς και όλος ο καλλιτεχνικός προγραμματισμός του Φεστιβάλ 1997 βαρύνει τον καλλιτεχνικό διευθυντή του Φεστιβάλ κ. Γιάννη Βακαρέλη, σύμφωνα και με τις διαπραγματεύσεις των δύο συμβαλλομένων.

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΗΜΟΥ ΝΑΥΠΛΙΟΥ

Ο Δήμος Ναυπλίου αναλαμβάνει να κάνει όλες τις απαιτούμενες ενέργειες και προετοιμασίες ώστε οι χώροι των συναυλιών να είναι έγκαιρα διαθέσιμοι και κατάλληλα οργανωμένοι για τις συναυλίες όπως αυτές έχουν διαμορφωθεί σύμφωνα με το πρόγραμμα.

Ειδικότερα ο Δήμος Ναυπλίου αναλαμβάνει:

- ✓ 1. Τη συνεπή τήρηση του χρονοδιαγράμματος το οποίο θα διαμορφωθεί σύμφωνα με τις διαπραγματεύσεις μεταξύ των συμβαλλομένων.
- ✓ 2. Τη συνεννόηση με τους αρμόδιους φορείς για τη διάθεση στους καλλιτέχνες των βοηθητικών και συναυλιακών χώρων που είναι απαραίτητοι για την τήρηση του χρονοδιαγράμματος, σε ετοιμότητα λειτουργίας.
- ✓ 3. Την παροχή και τοποθέτηση καρεκλών καλής ποιότητας για τα κονσέρτα στους ανοιχτούς χώρους.
- ✓ 4. Τον επαρκή φωτισμό για τους χώρους των συναυλιών κατά τη διάρκεια των συναυλιών και των δοκιμών.
- ✓ 5. Τη φροντίδα και εξασφάλιση επαρκούς εργατοτεχνικού προσωπικού για τις ανάγκες τόσο των δοκιμών όσο και των συναυλιών.

Φόρμιγξ

Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία
για την Ανάπτυξη των Τεχνών
Ισμήνης 36, 104 44 ΑΘΗΝΑ.
Τηλ. 5133381, 5121589
ΑΦΜ: 90064618

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

Ο Δήμος αναλαμβάνει να καταβάλει στην Εταιρεία ως αμοιβή για το προπεριγραφόμενο έργο, το ποσό των δεκαπέντε εκατομμυρίων δραχμών (15.000.000 δρχ.), συμπεριλαμβανομένων των κρατήσεων. Το ποσό αυτό, μαζί με το ποσό που προσφέρει ο χορηγός, αντιπροσωπεύει τις αμοιβές όλων των καλλιτεχνών, καθώς και των διοικητικών και τεχνικών υπαλλήλων, των υπό μετάκληση συγκροτημάτων, τις δαπάνες που αφορούν στα μεταφορικά (διακίνηση) των καλλιτεχνών και των οργάνων από τη χώρα τους προς την Ελλάδα, καθώς και τα γενικά έξοδα μετάκλησης, τις εντός Ελλάδος μεταφορές, την ενοικίαση των οργάνων, την ασφάλιση και τη μικτή αμοιβή της Εταιρείας. Επίσης περιλαμβάνει την αμοιβή του καλλιτεχνικού διευθυντή κ. Γιάννη Βακαρέλη και των συνεργατών του.

Τα ως άνω ποσά θα καταβληθούν στον ίδιο ως άνω εκπρόσωπο της Εταιρείας, στην έδρα του Δήμου, στις (20.6.97) με την προσκόμιση Ατόδειξης Παροχής Υπηρεσιών στο όνομα του Δήμου, νομίμως θεωρημένης από την ΚΒ' ΔΟΥ Αθηνών.

ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

Η σύμβαση αυτή δεν μπορεί να αθετηθεί ολικά ή μερικά, παρά μόνο για λόγους ανωτέρας βίας. Ολική ή μερική υπαναχώρηση επιβάλλει στο υπαίτιο μέρος την πλήρη αποζημίωση του ανυπαίτιου, η οποία θα καλύπτει κάθε θετική ή αποθετική ζημιά. Για κάθε παράλειψη του υπαίτιου η οποία θα είχε σαν αποτέλεσμα την δημιουργία κωλυμάτων στη απρόσκοπτη διεξαγωγή δοκιμών ή / και των συναυλιών, το ποσό των 500.000 (πεντακοσίων χιλιάδων) δραχμών θα καταπέσει υπέρ του ανυπαίτιου ως ποινική ρήτρα, η οποία συμφωνείται ως δίκαιη και εύλογη.

Εξυπακούεται ότι εάν έχει δοθεί προκαταβολή για τη ματαιωθήσα (σεσ) συναυλία (εσ) αυτή θα πρέπει να επιστραφεί χωρίς καμία καθυστέρηση και χωρίς να μπορεί να συμψηφισθεί με οποιαδήποτε άλλη απαίτηση.

Διευκρινίζεται ρητώς ότι η Εταιρεία δεν έχει καμία απολύτως απαίτηση από τα έσοδα που θα προκύψουν από την πώληση των εισιτηρίων και του προγράμματος των συναυλιών.

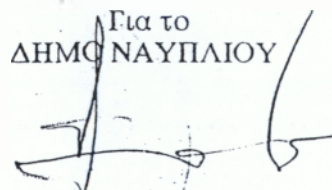
Όλοι οι όροι του παρόντος συμφωνητικού θεωρούνται ουσιώδεις και η τροποποίηση ή συμπλήρωση οποιουδήποτε όρου του παρόντος αποδεικνύεται μόνο εγγράφως και αποκλείεται κάθε άλλο αποδεικτικό μέσο.

Κάθε διαφορά που τυχόν θα προκύψει, πρέπει να λύνεται με βάση τα συναλλακτικά ήθη και την καλή πίστη. Σε περίπτωση αδυναμίας αρμόδια είναι τα δικαστήρια της Αθήνας.

Σε περίπτωση των παραπάνω συντάχθηκε η παρούσα σύμβαση σε 4 όμοια πρωτότυπα τριών (3) φύλλων, τα οποία υπεγράφησαν νομίμως από τους συμβαλλομένους, έλαβε δε κάθε συμβαλλόμενος από δύο πρωτότυπα.

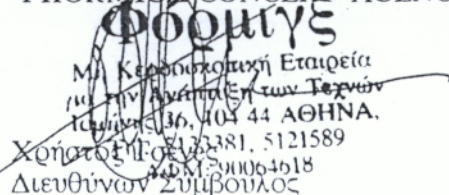
ΟΙ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΟΙ

Για το
ΔΗΜΟ ΝΑΥΠΛΙΟΥ

Κωνσταντίνος Χαράμης
Δήμαρχος Ναυπλίου

Για την
"PHORMIX CONCERT AGENCY"

Φόρμιγς
Με Κοινωνικοπολιτική Εταιρεία
με την Ανάπτυξη των Τεχνών
Γαλαξίας 36, 404 44 ΑΘΗΝΑ.
Χρηματοτ. Π. 513381, 5121589
ΑΦΜ: 300064618
Διευθύνων Σύμβουλος